

Η απόκριση της ΕΕ
στη στρατηγική
κατευθυνόμενων
από το κράτος
επενδύσεων της Κίνας

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σημείωση σχετικά με την πανδημία COVID-19	
Σύνοψη	I-VII
1. Εισαγωγή	01-05
2. Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης της επισκόπησης	06-07
3. Η στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων της Κίνας	08-28
Περιγραφή της στρατηγικής «Going Global» («Άνοιγμα στον Κόσμο»)	08-16
Επισκόπηση των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ	17-28
Περιορισμοί στις ξένες επενδύσεις στην ΕΕ	18-20
Μέγεθος των επενδύσεων της Κίνας στην ΕΕ	21-26
Τομείς στους οποίους πραγματοποιούνται επενδύσεις	27-28
4. Συγκεντρωτική καταγραφή από το ΕΕΣ των κινδύνων και των ευκαιριών για την ΕΕ	29-32
5. Η απόκριση της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας	33-67
Ρυθμίσεις διακυβέρνησης της ΕΕ	33-35
Η απόκριση της ΕΕ σε επίπεδο θεσμικών οργάνων	36-56
Διαδικασία εκπόνησης των βασικών στρατηγικών εγγράφων	36-43
Ευθυγράμμιση της απόκρισης με τους κινδύνους και τις ευκαιρίες για την ΕΕ	44-46
Εφαρμογή της στρατηγικής	47-51
Παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση σχετικά με τη στρατηγική	52-56
Η απόκριση των κρατών μελών	57-67

6. Τελικές παρατηρήσεις και προκλήσεις

68-83

Παραρτήματα

Παράρτημα I – Ομάδα εμπειρογνομόνων

Παράρτημα II – Ορισμός, στόχοι, επενδύσεις και χρηματοδότηση της BRI

Παράρτημα III – Περιορισμοί των στατιστικών για τις ΑΞΕ

Παράρτημα IV – Επισκόπηση των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ ΑΞΕ (αποθέματα)

Παράρτημα V – Επισκόπηση των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ: Ξένη ιδιοκτησία

Παράρτημα VI – Συγκεντρωτική καταγραφή από το ΕΕΣ των κινδύνων και των ευκαιριών που δημιουργούν για την ΕΕ επενδυτική στρατηγική της Κίνας

Παράρτημα VII – Δράσεις που απορρέουν από τη στρατηγική της ΕΕ έναντι της Κίνας

Παράρτημα VIII – Τομείς της απόκρισης της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας και ευθυγράμμιση με τους σχετικούς κινδύνους και ευκαιρίες

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

Γλωσσάριο:

Κλιμάκιο του ΕΕΣ

Σημείωση σχετικά με την πανδημία COVID-19

Οι ελεγκτικές εργασίες μας ολοκληρώθηκαν πριν από την πανδημία COVID-19, συνεπώς στην παρούσα έκθεση δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι νέες εξελίξεις πολιτικής και άλλες αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Τι πραγματεύεται η επισκόπηση:

Από τη δεκαετία του 1980, η Κίνα υλοποιεί μια στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων, με στόχο την επίτευξη μιας ισχυρής οικονομίας που στηρίζεται στις εξαγωγές. Εξετάσαμε την απόκριση της ΕΕ σε αυτή τη στρατηγική.

Από την επισκόπησης μας προέκυψε ότι είναι δύσκολο να συλλεχθούν πλήρη και έγκαιρα δεδομένα και, κατ' επέκταση, να διαμορφωθεί μια συνολική εικόνα των επενδύσεων που εντάσσονται στο πλαίσιο της επενδυτικής στρατηγικής της Κίνας στην ΕΕ. Ομοίως, δεν κατέστη δυνατό να εκπονηθεί μια επίσημη ολοκληρωμένη ανάλυση των κινδύνων και των ευκαιριών για την ΕΕ. Οι μελλοντικές προκλήσεις αφορούν τη βελτίωση του καθορισμού, της εφαρμογής, της παρακολούθησης, της αξιολόγησης και της υποβολής εκθέσεων για τη στρατηγική ΕΕ-Κίνας. Μια άλλη πρόκληση συνίσταται στον συντονισμό της απόκρισης των θεσμικών οργάνων και κρατών μελών της ΕΕ, βελτιώνοντας την ανταλλαγή πληροφοριών.

Σύνοψη

I Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, η Κίνα έχει αναδειχθεί σε σημαντικό οικονομικό παράγοντα στη διεθνή σκηνή. Από τη δεκαετία του 1980, η Κίνα εφαρμόζει μια στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων, με στόχο την επίτευξη μιας ισχυρής οικονομίας που στηρίζεται στις εξαγωγές. Η πρωτοβουλία «Μία Ζώνη, Ένας δρόμος», καθώς και η πρωτοβουλία «Made in China 2025», αποτελούν τις πλέον σημαντικές κινεζικές επενδυτικές στρατηγικές για την οικονομική ανάπτυξη και αποσκοπούν στην αύξηση της επιρροής της Κίνας στο εξωτερικό, μεταξύ άλλων στην ΕΕ και στα επιμέρους κράτη μέλη της.

II Θεωρήσαμε ότι η χρονική στιγμή ήταν κατάλληλη για να εξετάσουμε, από τη σκοπιά του εξωτερικού ελεγκτή, την απόκριση της ΕΕ στην κινεζική στρατηγική των κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων, δεδομένου ότι θέτει προκλήσεις για την ΕΕ λόγω της αυξανόμενης επιρροής της Κίνας ως οικονομικού παράγοντα. Ειδικότερα, μέρος αυτής της κινεζικής επενδυτικής στρατηγικής αποτελούν οι κρατικές επιχειρήσεις που λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση από το κινεζικό κράτος. Σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ, όταν αυτού του είδους οι επιδοτήσεις χορηγούνται από τα κράτη μέλη, αντιμετωπίζονται ως κρατικές ενισχύσεις. Αυτή ακριβώς η διαφορετική μεταχείριση δυσχεραίνει την προσπάθεια της ΕΕ να επιτύχει ίσους όρους ανταγωνισμού έναντι της Κίνας.

III Το παρόν έγγραφο δεν αποτελεί έκθεση ελέγχου, αλλά επισκόπηση των δημόσια διαθέσιμων πληροφοριών που προκύπτουν από μελέτες, άρθρα και ακαδημαϊκές δημοσιεύσεις που συγκεντρώθηκαν ειδικά για τον σκοπό αυτό. Παρέχει μια γενική εικόνα της επενδυτικής στρατηγικής της Κίνας και συγκεντρώνει τις προκλήσεις (τους κινδύνους και τις ευκαιρίες) που παρουσιάζει η εν λόγω στρατηγική για την ΕΕ. Εξετάσαμε την απόκριση της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας, ήτοι τις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, καθώς και τους μεμονωμένους τρόπους απόκρισης των κρατών μελών έναντι της Κίνας.

IV Από την επισκόπησή μας προέκυψε ότι είναι δύσκολο να συλλεχθούν πλήρη και έγκαιρα δεδομένα και, κατ' επέκταση, να διαμορφωθεί μια συνολική εικόνα των επενδύσεων που εντάσσονται στο πλαίσιο της επενδυτικής στρατηγικής της Κίνας στην ΕΕ. Ομοίως, δεν κατέστη δυνατό να εκπονηθεί μια επίσημη ολοκληρωμένη ανάλυση των κινδύνων και των ευκαιριών για την ΕΕ. Οι δράσεις που περιέχονται στα τρία πρόσφατα βασικά στρατηγικά έγγραφα ΕΕ-Κίνας καλύπτουν σχεδόν όλους τους κινδύνους και τις ευκαιρίες, με την εξαίρεση τριών κινδύνων.

V Τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη ασκούν αρμοδιότητες σε τομείς πολιτικής που συνδέονται με την απόκριση της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας. Στους τομείς πολιτικής στους οποίους μια εναρμονισμένη ενωσιακή προσέγγιση θα μπορούσε να λειτουργήσει ως πλεονέκτημα, η άσκηση αρμοδιοτήτων τόσο από την ΕΕ όσο και από τα κράτη μέλη συνεπάγεται την ύπαρξη πολλαπλών φορέων λήψης αποφάσεων (π.χ. τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι εθνικές κυβερνήσεις), ενδεχομένως με αποκλίνουσες γνώμες και προσεγγίσεις. Το γεγονός αυτό μπορεί να δυσχεράνει την έγκαιρη και συντονισμένη αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ΕΕ στο σύνολό της.

VI Από διαφορετικές πηγές προκύπτει ότι τα κράτη μέλη συνεργάζονται συχνά σε διμερές επίπεδο με την Κίνα, ανάλογα με τα δικά τους εθνικά συμφέροντα, χωρίς πάντοτε να ενημερώνουν ή να επιδιώκουν τον συντονισμό με την Επιτροπή, όπου αυτό θα ήταν αναγκαίο. Ως εκ τούτου, σε ορισμένους τομείς είναι δύσκολο να επιτευχθεί μια συντονισμένη απόκριση μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών.

VII Επισημαίνουμε τις προκλήσεις που σχετίζονται με τους κινδύνους που εντοπίσαμε. Συζητήσαμε τους κινδύνους αυτούς με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης και, όπου κρίθηκε απαραίτητο, συμπεριλάβαμε αναφορές στις απόψεις που διατύπωσαν σχετικά με:

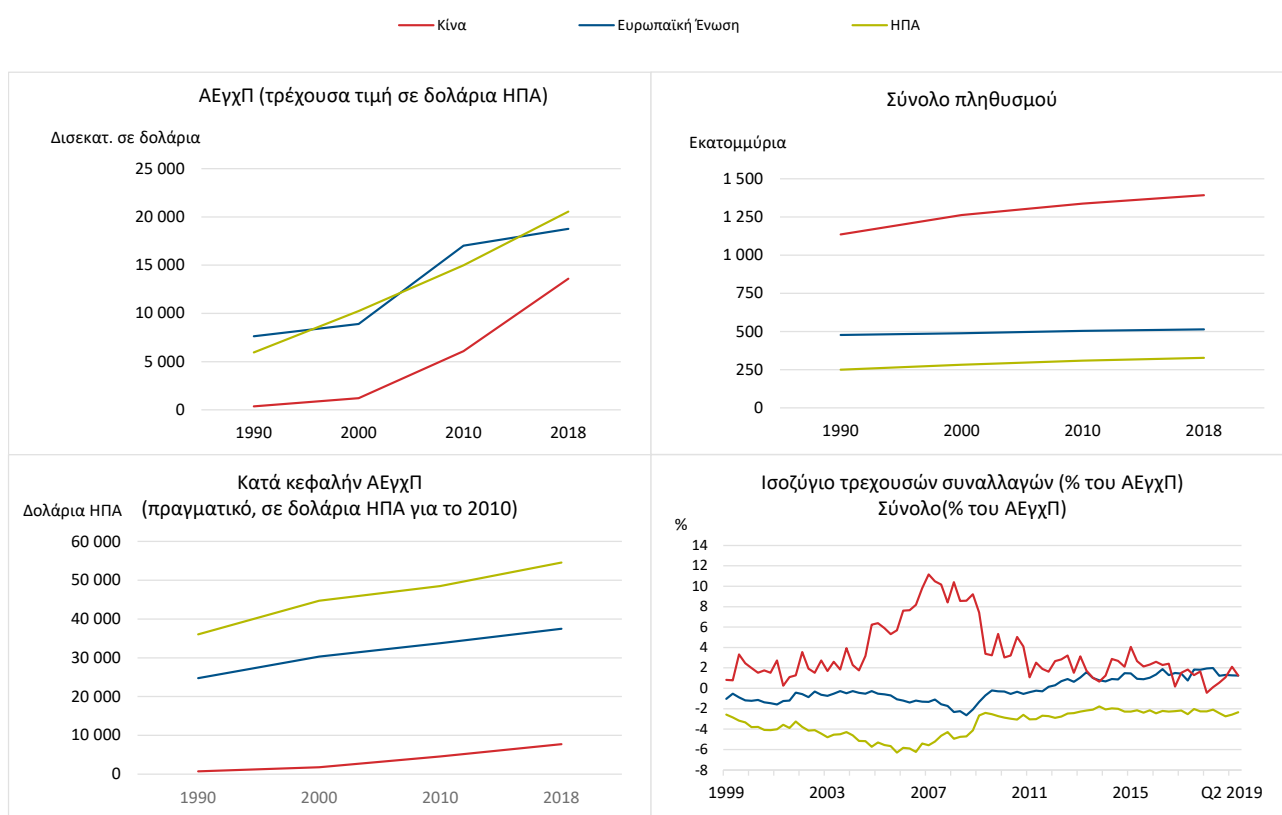
- 1) τους τρόπους διασφάλισης πληρέστερων και έγκαιρων δεδομένων και στατιστικών σχετικά με τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της επενδυτικής στρατηγικής της Κίνας στην ΕΕ, ώστε να διευκολυνθεί η καλύτερη ενημέρωση των υπεύθυνων χάραξης πολιτικής της ΕΕ για την Κίνα·
- 2) τους τρόπους εκπόνησης επίσημης, ολοκληρωμένης και επικαιροποιημένης ανάλυσης των κινδύνων και των ευκαιριών για την ΕΕ, με στόχο τη διευκόλυνση της αντιμετώπισης των προκλήσεων που θέτει η κινεζική επενδυτική στρατηγική·
- 3) τους τρόπους βελτίωσης της υλοποίησης των 74 δράσεων που καθορίζονται στη στρατηγική ΕΕ-Κίνας, ιδίως όσων στοχεύουν στην προαγωγή της αμοιβαιότητας και την αποτροπή στρεβλωτικών επιπτώσεων στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, καθώς και τους τρόπους αντιμετώπισης των κινδύνων που παραμένουν·

- 4) τους τρόπους με τους οποίους θα δοθεί η δυνατότητα στους φορείς λήψης αποφάσεων στην ΕΕ να καθορίζουν και να παρακολουθούν καλύτερα τη στρατηγική ΕΕ-Κίνας, βάσει προηγούμενης εκτίμησης της ενωσιακής χρηματοδότησης που απαιτείται για την υλοποίηση των δράσεων της εν λόγω στρατηγικής, της δέσμευσης της εν λόγω χρηματοδότησης και της επισκόπησης των σχετικών δαπανών·
- 5) τους τρόπους με τους οποίους θα διασφαλιστεί ότι οι προκλήσεις που θέτει η κινεζική επενδυτική πολιτική αντιμετωπίζονται μέσω της ενίσχυσης των ρυθμίσεων για τη μέτρηση των επιδόσεων, καθώς και των ρυθμίσεων παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων για τη στρατηγική ΕΕ-Κίνας·
- 6) τους τρόπους βελτίωσης του συντονισμού μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών όσον αφορά την απόκριση, μέσω προώθησης της μεταξύ τους ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τη συνεργασία ΕΕ-Κίνας.

1. Εισαγωγή

01 Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, η Κίνα έχει αναδειχθεί σε **σημαντικό οικονομικό παράγοντα** στη διεθνή σκηνή. Αυτό της επέτρεψε να εξελιχθεί σε **παράγοντα με σημαντικό γεωπολιτικό ρόλο σε παγκόσμιο επίπεδο** (βλέπε [γράφημα 1](#)). Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Κίνας, ενώ η Κίνα είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της ΕΕ.

Γράφημα 1 – Δημογραφικά και οικονομικά στοιχεία ορισμένων μεγάλων χωρών

Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα, «GDP (current US\$)», «GDP per capita (constant 2010 US\$)», «Population, Total», «Current account balance (% of GDP)», Δείκτες Παγκόσμιας Ανάπτυξης, *Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας*, Οργανισμός Οικονομικής Ανάπτυξης και Συνεργασίας (ΟΟΣΑ), στατιστικά δεδομένα.

02 Οι οικονομικές και εμπορικές πολιτικές της Κίνας χαρακτηρίζονται από διάφορες στρατηγικές ανάπτυξης, ενώ οι **κατευθυνόμενες από το κράτος επενδύσεις** έχουν δώσει τη δυνατότητα στην Κίνα να αναδειχθεί σε παγκόσμιο παράγοντα όσον αφορά την οικονομία. Στο πλαίσιο αυτών των επενδύσεων, οι κινεζικές επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να επενδύσουν στο εξωτερικό, ιδίως σε **στρατηγικούς τομείς** (π.χ. στους τομείς της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών και των σιδηροδρομικών

συστημάτων), ενώ οι **κρατικές επιχειρήσεις (ΚΕ)** λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση από το κινεζικό κράτος. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε στρέβλωση του ανταγωνισμού, ιδίως στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, δεδομένου ότι οι ΚΕ της Κίνας δεν υπόκεινται στους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να διασφαλίζει ίσους όρους ανταγωνισμού για τις εταιρείες της ΕΕ που καλούνται να ανταγωνιστούν τις κινεζικές εταιρείες.

03 Η πρωτοβουλία «Μία Ζώνη, Ένας δρόμος» (στο εξής BRI) αποτελεί τη σημαντικότερη επενδυτική στρατηγική της Κίνας για την οικονομική ανάπτυξη. Ένας εκ των επιδιωκόμενων στόχων πολιτικής είναι η αύξηση της επιρροής της Κίνας στο εξωτερικό, μεταξύ άλλων στην ΕΕ αλλά και στα επιμέρους κράτη μέλη. Η πρωτοβουλία BRI προωθεί τις γεωστρατηγικές φιλοδοξίες της Κίνας για παγκόσμια επέκταση, στοχεύοντας στη διατήρηση της εγχώριας ανάπτυξης, την ανάπτυξη της περιφερειακής και παγκόσμιας συνδεσιμότητας, την εισαγωγή κινεζικών προτύπων σε λιγότερο αναπτυγμένες χώρες και σε περαιτέρω διευκόλυνση του εμπορίου μεταξύ των αγορών που συμμετέχουν στην BRI.

04 Η επενδυτική στρατηγική της Κίνας έχει δεχθεί **επαίνους αλλά και κριτική** από τη διεθνή κοινότητα. Από τη μία πλευρά, τα οικονομικά οφέλη αυτής της στρατηγικής μπορούν να έχουν θετικές επιπτώσεις τόσο στην ευρωπαϊκή όσο και στην παγκόσμια οικονομία, για παράδειγμα βελτιώνοντας την ανάπτυξη και την απασχόληση. Επιπλέον, η πρωτοφανής ανάπτυξη της Κίνας και η επιτυχής εφαρμογή των σχεδίων εξάλειψης της φτώχειας συνετέλεσαν καθοριστικά στον απεγκλωβισμό άνω των 850 εκατομμυρίων Κινέζων από τη φτώχεια, καθώς το ποσοστό φτώχειας μειώθηκε από 88,3 % το 1981 σε 19 % το 2013¹. Από την άλλη πλευρά, στην ΕΕ έχουν διατυπωθεί προβληματισμοί σχετικά με την εξάρτηση από τις κινεζικές επενδύσεις σε βιομηχανίες στρατηγικής σημασίας, τη συγκέντρωση των επενδύσεων σε ευαίσθητους ή σημαντικούς - από στρατηγική άποψη - τομείς και την έλλειψη αμοιβαιότητας όσον αφορά την πρόσβαση στην ευρωπαϊκή ενιαία αγορά².

¹ «China systematic country diagnostic, towards a more inclusive and sustainable development», Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας, Έκθεση αριθ. 113092-CN, 2017.

² Hanemann, T. & Huotari, M., «EU-China FDI: Working towards reciprocity in investment relations», *Rhodium Group και Ινστιτούτο Κινεζικών Σπουδών Mercator (Mercator Institute for China Studies)*, MERICS, 17 Αυγούστου 2018.

05 Ως ο εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) διαθέτει μια εξαιρετική οπτική για τις πολιτικές, τις πρωτοβουλίες και τα οικονομικά της ΕΕ. Θεωρήσαμε ότι η χρονική στιγμή είναι κατάλληλη για να εξετάσουμε την απόκριση της ΕΕ στη **στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων της Κίνας** (εφεξής καλούμενη «η επενδυτική στρατηγική της Κίνας», η οποία θέτει τις προαναφερόμενες προκλήσεις λόγω της αυξανόμενης οικονομικής επιρροής της Κίνας σε διεθνές επίπεδο. Η **απόκριση της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας** συνίσταται σε πρωτοβουλίες που δρομολογήθηκαν από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, καθώς και σε μεμονωμένες δράσεις των κρατών μελών έναντι της Κίνας. Ως βασικό κατευθυντήριο άξονα, η ΕΕ έχει ορίσει ότι η συνεργασία της με την Κίνα θα πρέπει να βασίζεται σε αρχές, να είναι πρακτική και ρεαλιστική, και ταυτόχρονα να διατηρεί και να προωθεί τα συμφέροντα και της αξίες της³.

³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΥΕ/ΑΠ, «ΕΕ-Κίνα – Στρατηγική Προοπτική», Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, JOIN(2019) 5 final, Στρασβούργο, 12 Μαρτίου 2019, σ.1.

2. Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης της επισκόπησης

06 Εξετάσαμε την **απόκριση της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας**.

Θεωρούμε ότι η απόκριση αυτή περιλαμβάνει τις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, αλλά και τους μεμονωμένους τρόπους απόκρισης των κρατών μελών όσον αφορά την Κίνα. Η επισκόπησης μας παρέχει μια συνολική εικόνα της επενδυτικής στρατηγικής της Κίνας και συγκεντρώνει τις προκλήσεις (τους κινδύνους και τις ευκαιρίες) που παρουσιάζει η εν λόγω στρατηγική για τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη της ΕΕ. Περιγράφουμε ακόμη τον τρόπο με τον οποίο τα θεσμικά όργανα της ΕΕ:

- ανέπτυξαν τη στρατηγική ΕΕ-Κίνας·
- ευθυγράμμισαν αυτή τη στρατηγική ώστε να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις·
- εφαρμόζουν, παρακολουθούν, αξιολογούν και υποβάλλουν εκθέσεις για τη στρατηγική.

Επίσης, περιγράφουμε τον τρόπο αντίδρασης των κρατών μελών στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας. Τέλος, παραθέτουμε ορισμένες τελικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο των οποίων προσδιορίζονται οι βασικές μελλοντικές προκλήσεις για την ΕΕ.

07 Το παρόν έγγραφο δεν αποτελεί έκθεση ελέγχου, αλλά **επισκόπηση** των δημόσια διαθέσιμων πληροφοριών που προκύπτουν από μελέτες, άρθρα και ακαδημαϊκές δημοσιεύσεις που συγκεντρώθηκαν ειδικά για τον σκοπό αυτό, έως τον Μάρτιο του 2020. Η παρούσα επισκόπηση βασίστηκε επίσης σε δημόσια έγγραφα των υπηρεσιών της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), σε συνεντεύξεις με το προσωπικό τους, καθώς και στη γνώμη **εμπειρογνομώνων** του τομέα (βλέπε [παράρτημα Ι](#)).

3. Η στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων της Κίνας

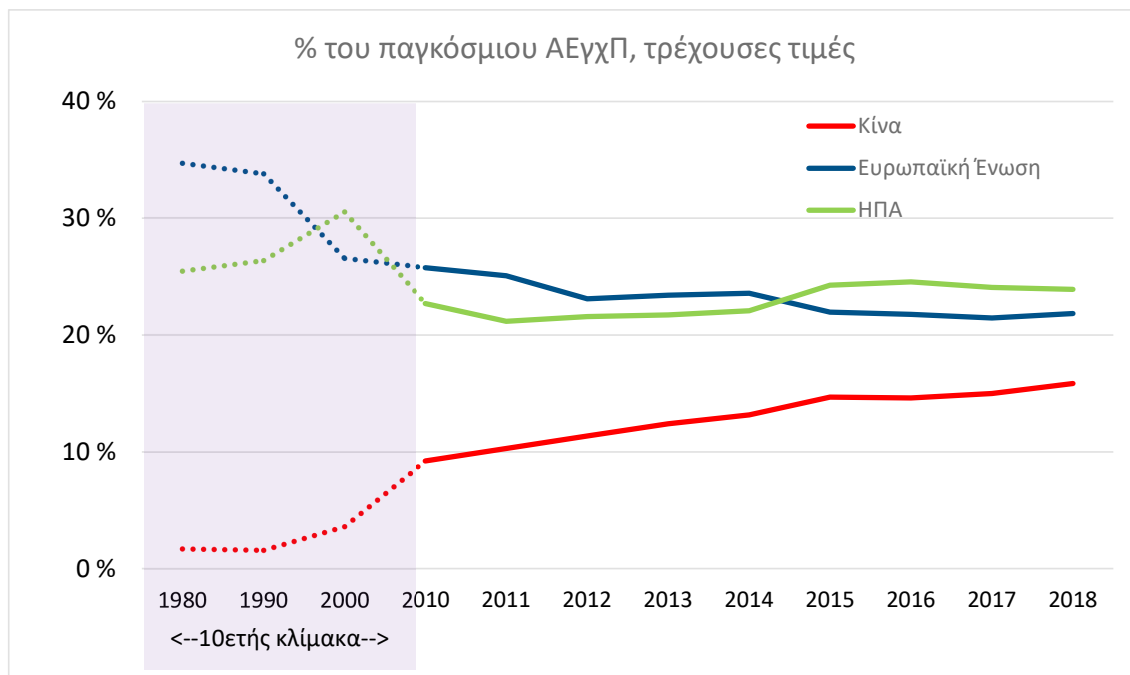
Περιγραφή της στρατηγικής «Going Global» («Άνοιγμα στον Κόσμο»)

08 Από τη δεκαετία του 1980 και έπειτα, η Κίνα εξελίχθηκε σε παγκόσμια οικονομία και φιλοδοξεί να συνεχίσει αυτή την αναπτυξιακή πορεία. Το μερίδιό της στο παγκόσμιο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) αυξήθηκε από ποσοστό που δεν υπερέβαινε το 3 % το 1980 σε 16 % το 2018 (βλέπε [γράφημα 2](#)). Κινητήρια δύναμη αυτής της ανάπτυξης είναι η **στρατηγική «Άνοιγμα στον Κόσμο»**, η οποία εμφανίστηκε το 1999, δύο έτη πριν από την προσχώρηση της Κίνας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ). Η στρατηγική «Άνοιγμα στον Κόσμο» ήταν επικεντρωμένη κυρίως στην εισαγωγή πετρελαϊκών πόρων και άλλων πρώτων υλών, με στόχο τη διευκόλυνση της οικονομίας έντασης εργασίας της Κίνας, ενώ, παράλληλα, πραγματοποιούνταν και εξαγωγές σε όλον τον κόσμο, κατά κύριο λόγο μεταποιητικών προϊόντων με χαμηλή προστιθέμενη αξία (προϊόντα της βαριάς βιομηχανίας, π.χ. σίδηρος, χάλυβας και βασικά μηχανήματα)⁴. Το 2018, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) προέβλεψε ότι, ως το 2030, η Κίνα θα μπορούσε να ξεπεράσει τις ΗΠΑ, με βάση το ονομαστικό ΑΕγχΠ, και να αναδειχθεί ως η μεγαλύτερη οικονομία παγκοσμίως⁵.

⁴ Οργανισμός Οικονομικής Ανάπτυξης και Συνεργασίας, «Belt and Road Initiative in the global trade, investment and finance landscape», *OECD Business and Finance Outlook 2018*, OECD Publishing, Παρίσι, 2018, σ. 24.

⁵ Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, «People's Republic of China 2018 Article IV Consultation» *Press Release; Staff Report; Staff Statement and Statement by the Executive Director for the People's Republic of China*, Έκθεση χώρας αριθ. 18/240, ΔΝΤ Ιούλιος 2018, σ. 1.

Γράφημα 2 – Ποσοστό συμμετοχής στο παγκόσμιο ΑΕγχΠ (τρέχουσα τιμή σε δολάρια ΗΠΑ)

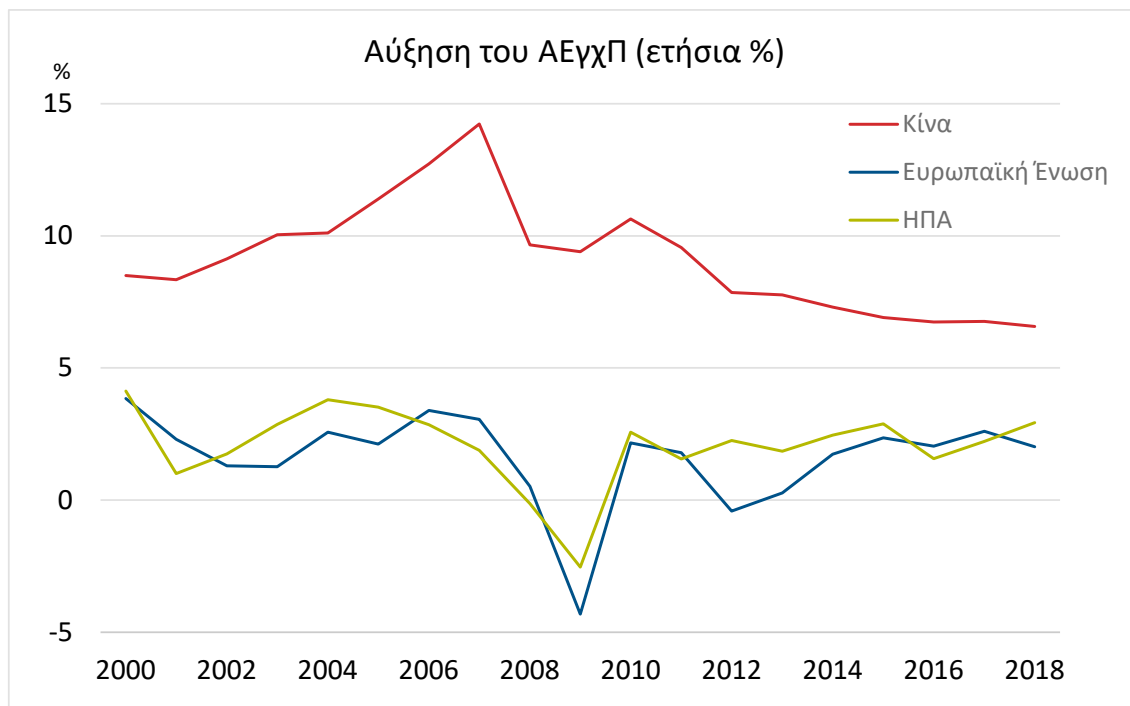

Πηγή: «GDP (Current US\$)» Τράπεζα δεδομένων – Δείκτες Παγκόσμιας Ανάπτυξης, Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας. Τελευταία επικαιροποίηση 9.4.2020.

09 Έως το 2008, η Κίνα σημείωνε συστηματικά **υψηλά ετήσια ποσοστά αύξησης του ΑΕγχΠ**. Μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, αυτός ο ρυθμός επιβραδύνθηκε (βλέπε [γράφημα 3](#)), ιδίως λόγω μείωσης των εξαγωγών προϊόντων χαμηλής προστιθέμενης αξίας. Η Κίνα εξακολουθεί να παρουσιάζει σημαντική ετήσια οικονομική μεγέθυνση, καθώς το 2018, το ΑΕγχΠ σημείωσε αύξηση κατά 6,6 %, ενώ το ίδιο έτος, η αύξηση του ΑΕγχΠ στην ΕΕ ήταν της τάξης του 2,0 %⁶. Την τελευταία δεκαετία, η στρατηγική «Άνοιγμα στον Κόσμο» πραγματοποίησε στροφή προς μια οικονομία περισσότερο επικεντρωμένη στην παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, καθώς και στην ανάπτυξη υποδομών για την ενίσχυση του εμπορίου σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο.

⁶ Παγκόσμια Τράπεζα, «GDP growth (annual %)\», Δείκτες Παγκόσμιας Ανάπτυξης, Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Γράφημα 3 – Αύξηση του ΑΕγχΠ, εκφρασμένη σε ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές από το 2011 έως το 2018

Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα, «GDP growth (annual %)\», Δείκτες Παγκόσμιας Ανάπτυξης, Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας.

10 Για την περαιτέρω ανάπτυξη της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Κίνας, διαμορφώθηκαν δύο κύριες στρατηγικές: η στρατηγική για τη συνδεσιμότητα υπό τον τίτλο **Πρωτοβουλία «Μία Ζώνη, Ένας δρόμος»**, η οποία δρομολογήθηκε το 2013, και η βιομηχανική στρατηγική **«Made in China 2025»**, η οποία δρομολογήθηκε το 2015. Οι πρωτοβουλίες αυτές συνιστούν τη **στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων της Κίνας**, η εν λόγω στρατηγική στηρίζει και ενθαρρύνει οικονομικά τις κινεζικές κρατικές επιχειρήσεις και ιδιωτικές εταιρείες να επενδύσουν σε στρατηγικούς τομείς στο εξωτερικό.

11 Την τελευταία δεκαετία, η Κίνα συμμετείχε περισσότερο ενεργά στον τομέα της συνδεσιμότητας, μέσω της πρωτοβουλίας «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος» (BRI), η οποία αποτελεί μία **ευρεία μακροπρόθεσμη στρατηγική** που απαρτίζεται από πληθώρα επενδυτικών έργων που εστιάζουν κυρίως στην κατασκευή υποδομών μεταφορών και ενέργειας, την ενίσχυση του εμπορίου και την ανάπτυξη ψηφιακών δικτύων. Οι επενδύσεις στην ψηφιακή οικονομία και στην ανάπτυξη με γνώμονα την καινοτομία αποτελούν προτεραιότητα στο πλαίσιο της BRI⁷.

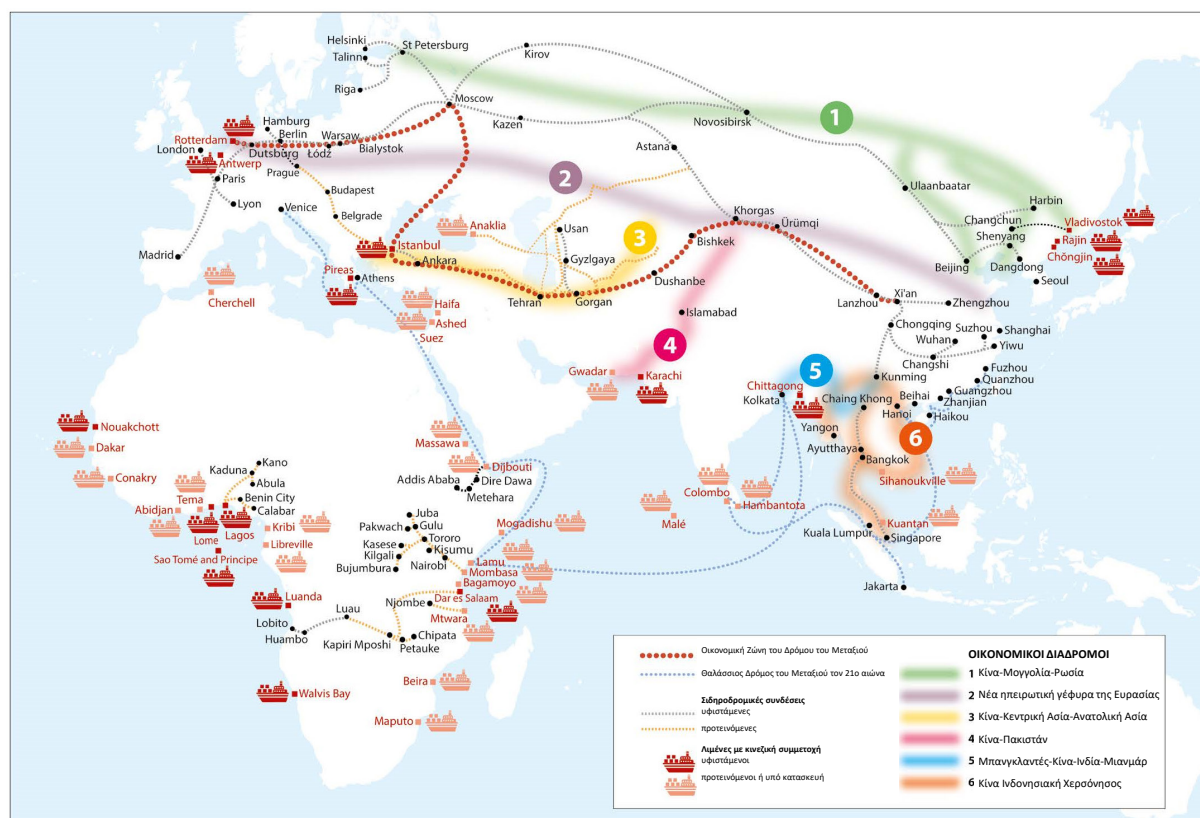
12 Το 2013, η Κίνα δρομολόγησε την BRI, η οποία σήμερα είναι γνωστή ως **Οικονομική Ζώνη του Δρόμου του Μεταξιού και Θαλάσσιος Δρόμος του Μεταξιού**, με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης σε περιφερειακό επίπεδο. Στο **γράφημα 4** παρουσιάζεται η γεωγραφική επέκταση της BRI μέσω «οικονομικών διαδρόμων», δηλαδή συγκεκριμένων γεωγραφικών περιοχών στις χώρες από τις οποίες διέρχεται η BRI· οι διάδρομοι αυτοί εκτείνονται σε περισσότερες από 64 οικονομίες, οι οποίες αντιστοιχούν σε περισσότερο από το ένα τρίτο του παγκόσμιου ΑΕγχΠ, και περισσότερο από το ήμισυ του παγκόσμιου πληθυσμού⁸. Τα τελευταία χρόνια, η σημασία της BRI ενισχύθηκε, γεγονός που οδήγησε στη συμπερίληψή της στο σύνταγμα του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας το 2017, και, κατ' επέκταση, στη διασφάλιση συνεχούς χρηματοδοτικής ροής προς τα έργα της BRI⁹.

⁷ «Xi Jinping Chairs and Addresses the Leaders' Roundtable of the Second Belt and Road Forum for International Cooperation (BRF)», *The Second Belt and Road Forum for International Cooperation*, 28 Απριλίου 2019· Eder, Arcesati, Mardell, «Networking the Belt and Road – The future is digital», *Ινστιτούτο Κινεζικών Σπουδών Mercator (Mercator Institute for China Studies)*, MERICS, 28 Αυγούστου 2019.

⁸ Οργανισμός Οικονομικής Ανάπτυξης και Συνεργασίας, «Belt and Road Initiative in the global trade, investment and finance landscape», *OECD Business and Finance Outlook 2018*, OECD Publishing, Παρίσι, 2018, σ. 9.

⁹ Eder, T., «Mapping the Belt and Road Initiative – This is where we stand», *Ινστιτούτο Κινεζικών Σπουδών Mercator (Mercator Institute for China Studies)*, MERICS, 7 Ιουνίου 2018.

Γράφημα 4 – BRI: οι έξι οικονομικοί διάδρομοι

Σημείωση: Η Λατινική Αμερική περιλαμβάνεται επίσης στην BRI¹⁰.

Πηγή: Οργανισμός Οικονομικής Ανάπτυξης και Συνεργασίας (ΟΟΣΑ), «Belt and Road Initiative in the global trade, investment and finance landscape», *OECD Business and Finance Outlook 2018*, OECD Publishing, Παρίσι, 2018, σ. 11.

13 Στο **πλαίσιο 1** παρουσιάζεται ένα παράδειγμα κινεζικής επένδυσης σε υποδομές για έναν από τους έξι οικονομικούς διαδρόμους.

¹⁰ Teufel Dreyer, J., «The Belt, the Road, and Latin America», *Foreign Policy Research Institute*, Ιούνιος 2019.

Πλαίσιο 1

Παράδειγμα κινεζικής επένδυσης σε υποδομές κατά μήκος του διαδρόμου της νέας ηπειρωτικής γέφυρας της Ευρασίας

Ο οδικός άξονας **Khorgos-Almaty** μήκους 305 χιλιομέτρων, στον διάδρομο της νέας ηπειρωτικής γέφυρας της Ευρασίας, αναβαθμίστηκε από οδική αρτηρία δύο λωρίδων κυκλοφορίας σε αυτοκινητόδρομο τεσσάρων λωρίδων κυκλοφορίας. Ο αυτοκινητόδρομος συνδέει την πόλη Khorgos, παραμεθόρια πόλη της Κίνας, με την πόλη Almaty στο Καζαχστάν, ένα από τα μεγαλύτερα οικονομικά κέντρα της κεντρικής Ασίας. Ο αυτοκινητόδρομος μείωσε τους χρόνους μετακίνησης μεταξύ των δύο πόλεων κατά 40 %, ενώ τα έξοδα των μεταφορών μειώθηκαν από 0,26 δολάρια ΗΠΑ σε 0,24 δολάρια ΗΠΑ ανά οχηματοχιλιόμετρο¹¹.

14 Οι εκτιμήσεις όσον αφορά τις κινεζικές επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της BRI, από την έναρξή της το 2013 έως την προβλεπόμενη ολοκλήρωσή της το 2049, **κυμαίνονται μεταξύ 1 τρισεκατομμυρίου και 8 τρισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ¹²**. Το εύρος αυτού του φάσματος αντικατοπτρίζει τα περιορισμένα διαθέσιμα δεδομένα σχετικά με το μέγεθος και το πεδίο εφαρμογής της πρωτοβουλίας. Στο **παράρτημα II** παρέχεται επισκόπηση του ορισμού, των στόχων, των επενδύσεων και της χρηματοδότησης της BRI.

15 Όσον αφορά τις επενδύσεις της Κίνας στην ΕΕ, δεν είναι πάντοτε δυνατόν να κατηγοριοποιηθούν ως έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο της BRI. **Δεν υφίσταται δημόσια διαθέσιμος κατάλογος των επίσημων έργων της BRI**, αλλά ούτε των συνεισφορών των κρατών μελών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στην BRI, όπως είναι η Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης και η Ασιατική Τράπεζα Επενδύσεων και Υποδομών. Τα έργα της BRI χρηματοδοτούνται κυρίως από τις κρατικές επιχειρήσεις της Κίνας, συμπεριλαμβανομένων κρατικής ιδιοκτησίας τραπεζών πολιτικής και εμπορικών τραπεζών (βλέπε **γράφημα 12** στο **παράρτημα II**), οι οποίες λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση από το κινεζικό κράτος. Σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ, όταν αυτού του είδους οι επιδοτήσεις χορηγούνται από τα κράτη μέλη, αντιμετωπίζονται ως κρατικές ενισχύσεις. Η διαφορετική αυτή

¹¹ «Belt and Road Economics Opportunities and Risks of Transport Corridors», σ. 50-51, Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας, Ιούνιος 2019.

¹² Hillman, J., «How Big is China's Belt and Road?», *Center for Strategic and International Studies*, Απρίλιος 2018.

μεταχείριση μπορεί να οδηγήσει σε στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, ενώ δυσχεραίνει την επίτευξη **ίσων όρων ανταγωνισμού μεταξύ της Κίνας και της ΕΕ**¹³. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ επεσήμαναν ότι τον Ιούνιο του 2020 δημοσιεύθηκε η Λευκή βίβλος για τις ξένες επιδοτήσεις στην εσωτερική αγορά, με σκοπό να αντιμετωπιστεί εν μέρει το πρόβλημα¹⁴. Ωστόσο, η ημερομηνία αυτή βρίσκεται εκτός της περιόδου εξέτασης για την επισκόπηση. Επιπλέον, υπάρχει κίνδυνος μη επαρκούς τήρησης των περιβαλλοντικών, κοινωνικών προτύπων, καθώς και των προτύπων διακυβέρνησης¹⁵ κατά την υλοποίηση αυτών των έργων. **Η BRI είναι μια σύνθετη πρωτοβουλία, η οποία εξελίσσεται διαρκώς, με αποτέλεσμα να αποτελεί «κινούμενο στόχο» για τους φορείς χάραξης πολιτικής της ΕΕ.**

16 Το 2015 εγκαινιάστηκε η βιομηχανική στρατηγική *Made in China 2025* (*MIC 2025*) ως δεκαετής πολιτική, η οποία αντιπροσώπευε τη στροφή προς μια οικονομία περισσότερο επικεντρωμένη σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, στην εγχώρια κατανάλωση και στις εξαγωγές. Η στρατηγική αυτή κατέδειξε τη φιλοδοξία της Κίνας να αναδειχθεί σε παγκόσμια τεχνολογική δύναμη. Η χρήση διαφόρων χρηματοδοτικών εργαλείων καθιστά δύσκολη τη χρηματική αποτίμηση αυτής της στρατηγικής, ωστόσο, σύμφωνα με το Ινστιτούτο Κινεζικών Σπουδών Mercator (*MERICS*), το συνολικό μέγεθος των κρατικών επενδυτικών κεφαλαίων, που υπολογίζεται ότι υπερβαίνουν τα 1800, για τη διαχείριση βιομηχανικών επενδύσεων σχετικών με την εν λόγω στρατηγική ανέρχεται περίπου σε τρία τρισεκατομμύρια CNY¹⁶ (390 δισεκατομμύρια ευρώ).

¹³ Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο στην Κίνα, «The Road Less Travelled: European Involvement in China's Belt and Road Initiative», 2020 σ. 2.

¹⁴ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2020) «Λευκή βίβλος σχετικά με την εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού όσον αφορά τις ξένες επιδοτήσεις», Βρυξέλλες, 17.6.2020 COM(2020) 253 final.

¹⁵ «Belt and Road Economics Opportunities and Risks of Transport Corridors», σ. 111-112., *Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας*.

¹⁶ Zenglein, M. J. & Holzmann, A., «Evolving Made In China 2025: China's industrial policy in the quest for global tech leadership», *Ινστιτούτο Κινεζικών Σπουδών Mercator (Mercator Institute for China Studies)*, MERICS, 4 Ιουλίου 2019, p. 12.

Επισκόπηση των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ

17 Δεν είναι δυνατόν να δοθεί μια ακριβής συνολική εικόνα των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ που σχετίζονται με τη στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων της Κίνας (δηλαδή με την BRI και τη MIC 2025), καθώς οι δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες είναι περιορισμένες (βλέπε σημεία **15** και **16**). Ως εκ τούτου, προκειμένου να παρουσιάσουμε μια υψηλού επιπέδου ανάλυση, χρησιμοποιούμε στοιχεία για τις ξένες επενδύσεις της Κίνας στην ΕΕ συνολικά. Εξετάσαμε τις **άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ)** (βλέπε **πλαίσιο 2**) της Κίνας (και του Χονγκ Κονγκ) που πραγματοποιήθηκαν συνολικά στην ΕΕ τα τελευταία χρόνια.

Πλαίσιο 2

Άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ)

Σύμφωνα με τον ορισμό του Οργανισμού Οικονομικής Ανάπτυξης και Συνεργασίας (ΟΟΣΑ), οι ΑΞΕ αποτελούν κατηγορία επενδύσεων που αποσκοπούν στην απόκτηση διαρκούς συμφέροντος από επιχείρηση, εγκατεστημένη σε μια οικονομία, σε επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη σε οικονομία άλλη από αυτή του άμεσου επενδυτή.

Η άμεση ή έμμεση κατοχή ποσοστού άνω του 10 % των δικαιωμάτων ψήφου μιας επιχείρησης από επενδυτή εγκατεστημένο σε άλλη οικονομία αποτελεί απόδειξη για την ύπαρξη μιας τέτοιας σχέσης.

Οι θέσεις ΑΞΕ (αποθέματα) είναι η αξία των επενδύσεων που διακρατούνται κατά το τέλος του έτους, και αντιστοιχούν στη συσσώρευση καθαρών ΑΞΕ που αποκτήθηκαν τα προηγούμενα έτη, ενώ με τις συναλλαγές (ροές) ΑΞΕ μετράται η αξία των επενδυτικών συναλλαγών κατά το οικείο έτος.

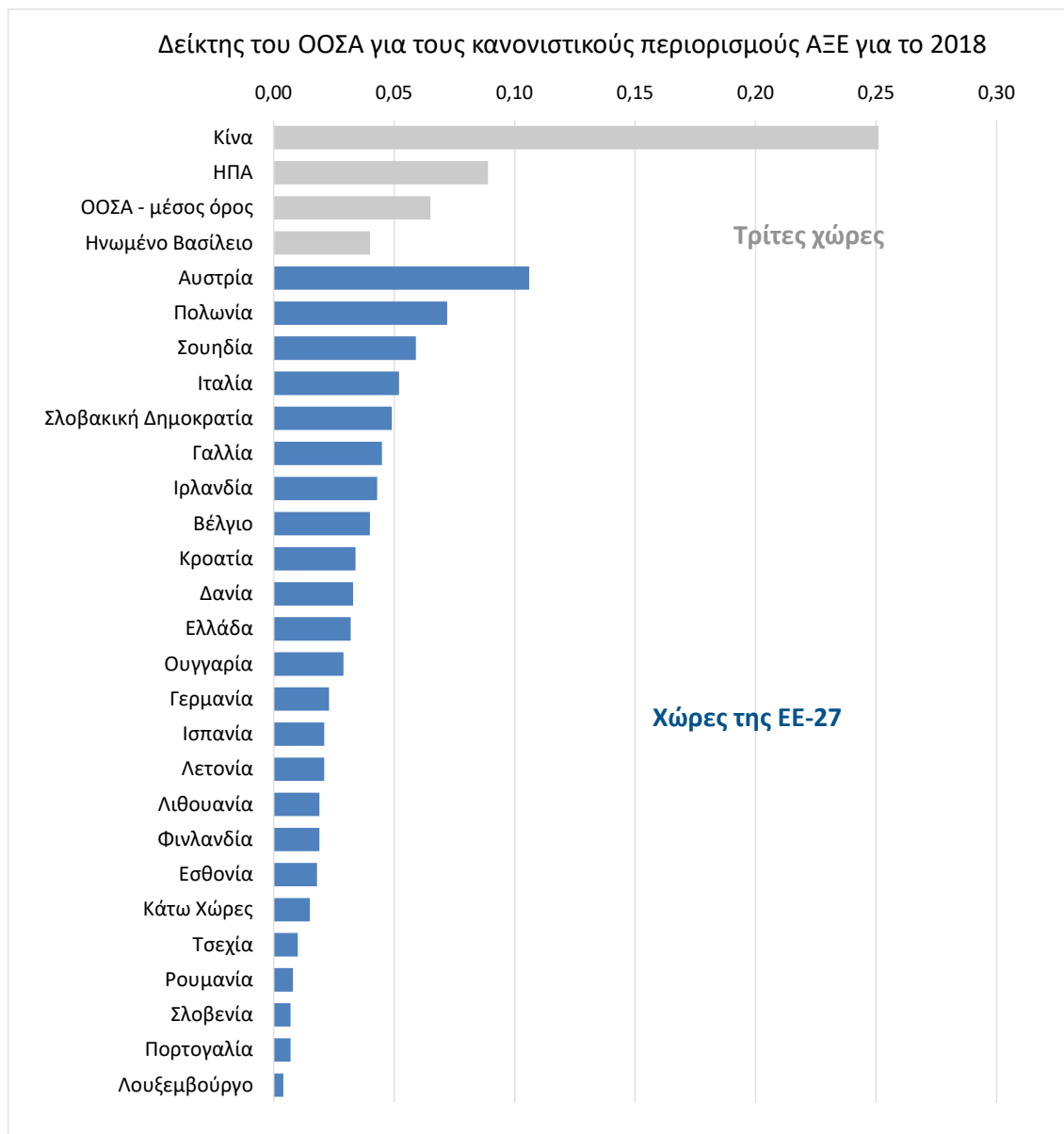
Περιορισμοί στις ξένες επενδύσεις στην ΕΕ

18 Ο δείκτης του ΟΟΣΑ για τους κανονιστικούς περιορισμούς ΑΞΕ μετρά τους νομοθετικούς περιορισμούς τους οποίους πολλές χώρες, συμπεριλαμβανομένων όλων των μελών του ΟΟΣΑ και της G20, προβλέπουν για τις άμεσες ξένες επενδύσεις. Ο δείκτης καλύπτει τέσσερις βασικές κατηγορίες περιορισμών όσον αφορά τις ΑΞΕ: περιορισμοί ξένων μετοχικών κεφαλαίων, μηχανισμοί ελέγχου ή έγκρισης, περιορισμοί σε σχέση με την απασχόληση αλλοδαπών εργαζομένων ως βασικών στελεχών του προσωπικού και επιχειρησιακοί περιορισμοί (δηλαδή περιορισμοί που αφορούν την ίδρυση υποκαταστημάτων και τον επαναπατρισμό κεφαλαίων ή την έγγειο ιδιοκτησία).

19 Στο [γράφημα 5](#) παρουσιάζεται ο βαθμός έντασης των περιορισμών που θέτουν τα κράτη μέλη της ΕΕ και άλλες επιλεγμένες χώρες (συμπεριλαμβανομένης της Κίνας) σε σχέση με τις ξένες επενδύσεις. Μολονότι εντός της ΕΕ παρατηρούνται διαφοροποιήσεις όσον αφορά το επίπεδο έντασης των περιορισμών, συνολικά το καθεστώς επενδύσεων της ΕΕ είναι πολύ ανοικτό και, συγκριτικά με τον υπόλοιπο κόσμο, οι περιορισμοί που προβλέπονται στην ΕΕ είναι λίγοι. Πράγματι, η ΕΕ θεωρεί ευπρόσδεκτες τις ξένες επενδύσεις, ως πηγή ανάπτυξης και απασχόλησης, πρόσφορη να συνδέσει τις εταιρείες της ΕΕ με παγκόσμιες αλυσίδες αξίας. Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος προορισμός για τις ΑΞΕ παγκοσμίως. Το 2017, η ΕΕ συγκέντρωσε άνω του ενός τρίτου (35 %) των εισερχόμενων επενδυτικών θέσεων παγκοσμίως¹⁷.

¹⁷ Eurostat, «World direct investment patterns», Ιούλιος 2018.

Γράφημα 5 – Δείκτης του ΟΟΣΑ για τους κανονιστικούς περιορισμούς για το 2018

Σημείωση: Όταν η τιμή του δείκτη είναι 0, αυτό σημαίνει ότι η χώρα είναι ανοικτή. Η τιμή 1 σημαίνει ότι η χώρα είναι κλειστή. Όσο υψηλότερη είναι η τιμή, από το 0 έως το 1, τόσο πιο κλειστή θεωρείται η χώρα.

Πηγή: «OECD FDI Regulatory Restrictiveness Index Chart latest year», *OECD Stat*.

20 Σε σύγκριση με την ΕΕ, η Κίνα είναι λιγότερο ανοικτή σε επενδύσεις. Το καθεστώς ξένων επενδύσεων της Κίνας, το οποίο περιλαμβάνει και τους **«αρνητικούς καταλόγους»**, περιορίζει την πρόσβαση των ξένων επενδυτών σε πολλούς τομείς της κινεζικής αγοράς, μεταξύ των οποίων πολλοί τομείς που, στο πλαίσιο της στρατηγικής

MIC 2025, χαρακτηρίζονται ως κρίσιμοι τομείς τεχνολογιών¹⁸. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) της Επιτροπής αναφέρει ότι, σε ορισμένους τομείς, οι ευρωπαϊκές εταιρείες αναγκάζονται να δημιουργήσουν κοινές επιχειρήσεις με κινεζικές εταιρείες και να μεταφέρουν τεχνολογία. Όσον αφορά τους όρους που ισχύουν μετά την εισδοχή, το κινεζικό νομοθετικό πλαίσιο και οι άνισοι όροι πρόσβασης στην κινεζική αγορά, καθώς και η κρατική χρηματοδότηση, θέτουν τις ευρωπαϊκές εταιρείες σε μειονεκτική θέση σε σχέση με τις αντίστοιχες κινεζικές εταιρείες¹⁹. Στον **πίνακα 1** παρουσιάζεται επισκόπηση των περιορισμών των ξένων επενδύσεων ανά τομέα στην Κίνα, συγκριτικά με την ΕΕ.

Πίνακας 1 – Περιορισμοί των ξένων επενδύσεων ανά τομέα στην Κίνα, συγκριτικά με την ΕΕ.

Τομείς	Επενδυτικό καθεστώς της Κίναςέναντι των επενδυτών της ΕΕ	Επενδυτικό καθεστώς της ΕΕέναντι των κινέζων επενδυτών
Εξερεύνηση και εκμετάλλευση πετρελαίου και φυσικού αερίου	Μόνο κοινές επιχειρήσεις	Κανένας περιορισμός
Εκτύπωση δημοσιεύσεων	Μόνο μειοψηφική συμμετοχή	Κανένας περιορισμός
Κατασκευή αυτοκινήτων	έως 50 %	Κανένας περιορισμός
Επισκευή, σχεδιασμός και κατασκευή πλοίων	Μόνο μειοψηφική συμμετοχή	Κανένας περιορισμός
Σχεδιασμός και παραγωγή αεροσκαφών	Μόνο μειοψηφική συμμετοχή	Κανένας περιορισμός
Παραγωγή δορυφορικής τηλεοπτικής μετάδοσης	Μόνο μειοψηφική συμμετοχή	Κανένας περιορισμός
Πυρηνικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής	Μόνο μειοψηφική συμμετοχή	Κανένας περιορισμός
Κατασκευή & λειτουργία ηλεκτρικών δικτύων	Μόνο μειοψηφική συμμετοχή	Κανένας περιορισμός
Κατασκευή & λειτουργία σιδηροδρομικών δικτύων	Μόνο μειοψηφική συμμετοχή	Κανένας περιορισμός

¹⁸ «European Business in China Position Paper 2019/2020», Investment Working Group Position Paper, Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο στην Κίνα, 29 Σεπτεμβρίου 2019, σ. 99.

¹⁹ Preziosi, N., et al. (επιμ.) Dias κ.ά., «China – Challenges and Prospects from an Industrial and Innovation Powerhouse», Κοινό Κέντρο Ερευνών, Υπηρεσία Εκδόσεων, Λουξεμβούργο, 2020.

Τομείς	Επενδυτικό καθεστώς της Κίνας έναντι των επενδυτών της ΕΕ	Επενδυτικό καθεστώς της ΕΕ έναντι των κινέζων επενδυτών
Κατασκευή & λειτουργία πολιτικών αεροδρομίων	Μόνο μειοψηφική συμμετοχή	Κανένας περιορισμός
Εταιρείες τηλεπικοινωνιών	Μόνο μειοψηφική συμμετοχή	Κανένας περιορισμός
Τράπεζες	έως 20 %	Κανένας περιορισμός
Ασφαλιστικές εταιρείες	έως 50 %	Κανένας περιορισμός

Πηγή: Με βάση στοιχεία από Holslag «The Silk Road Trap, Medford», Polity Press, 2019. Δεδομένου ότι οι περιορισμοί της Κίνας για τις ξένες επενδύσεις επικαιροποιούνται τακτικά, οι πληροφορίες που παρέχονται σε αυτόν τον πίνακα ενδέχεται να αλλάξουν σύμφωνα με την εκάστοτε επικαιροποίηση.

Μέγεθος των επενδύσεων της Κίνας στην ΕΕ

21 Η ΕΕ παρακολουθεί τις επενδύσεις τρίτων χωρών (συμπεριλαμβανομένης της Κίνας) μέσω διαφόρων πηγών. Οι κύριες πηγές είναι **οι επίσημες στατιστικές** που καταρτίζει η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία της Επιτροπής (Eurostat), καθώς και δεδομένα σχετικά με τις επενδύσεις τα οποία προέρχονται από ιδιωτικές πηγές και συγκεντρώνονται από τη Γενική Διεύθυνση (ΓΔ) TRADE της Επιτροπής και το JRC (π.χ. η **βάση δεδομένων του JRC της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ξένη ιδιοκτησία εταιρειών**). Η ΓΔ TRADE βασίζεται επίσης στα στοιχεία που προκύπτουν στο πλαίσιο του εργαλείου «EU-China Investment Monitor» του Rhodium Group.

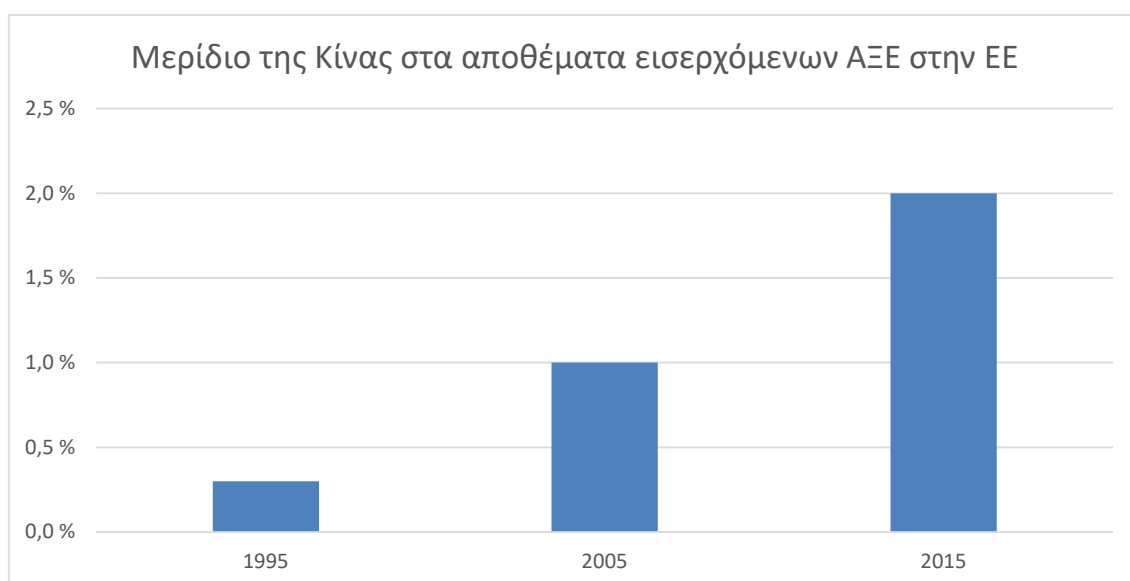
22 Η Eurostat δημοσιεύει στοιχεία σχετικά με τα αποθέματα και τις ροές ΑΞΕ από και προς τα κράτη μέλη της ΕΕ. Τα στοιχεία βασίζονται σε δηλώσεις που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη και από στατιστικές υπηρεσίες τρίτων χωρών²⁰. Αυτές οι στατιστικές για τις ΑΞΕ **δεν είναι έγκαιρες**, δεδομένου ότι δημοσιεύονται από 12 έως 24 μήνες μετά το οικείο έτος. Είναι επίσης **αποσπασματικές** και **ελλιπείς**, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολο να διαμορφωθεί μια συνολική εικόνα. Παραδείγματος χάριν, καταδεικνύουν μόνο την **προέλευση** (τόπο εγκατάστασης) **του άμεσου επενδυτή** και δεν αποτυπώνουν μεγαλύτερες αλυσίδες επενδύσεων, όπως στην περίπτωση των επενδύσεων που διοχετεύονται μέσω οντότητας ειδικού σκοπού σε άλλη χώρα (π.χ. για φορολογικούς σκοπούς). Στο **παράρτημα III** παρέχεται επισκόπηση των περιορισμών όσον αφορά την κάλυψη των στατιστικών για τις ΑΞΕ. Επιπλέον, παρατηρούνται διάφορα ζητήματα σε σχέση με τη **μεθοδολογία που**

²⁰ Eurostat, Βάση δεδομένων, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2020.

χρησιμοποιεί το Υπουργείο Εμπορίου της Κίνας (MOFCOM) για την κατάρτιση των στατιστικών που δημοσιεύονται σχετικά με τις επενδύσεις²¹.

23 Από την εξέταση των στατιστικών της Eurostat προέκυψε ότι οι επενδύσεις στην ΕΕ έχουν αυξηθεί αλλά παραμένουν σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Το 1995, οι κινέζοι επενδυτές κατείχαν μόλις 0,3 % των ΑΞΕ στην ΕΕ. Στο [γράφημα 6](#) απεικονίζεται η αύξηση του μεριδίου της Κίνας επί των συνολικών ΑΞΕ στην ΕΕ κατά τα έτη 1995, 2005 και 2015. **Στο τέλος του 2018, το ποσοστό αυτό είχε αυξηθεί σε 3 %²² δηλαδή οι κινεζικές ΑΞΕ (αποθέματα) στην ΕΕ ανέρχονταν σε 202 δισεκατομμύρια ευρώ.** Τα χρηματοοικονομικά κέντρα που προσφέρουν ευνοϊκό φορολογικό περιβάλλον μπορούν να προσελκύσουν υψηλά επίπεδα ΑΞΕ²³. μεταξύ αυτών, το Λουξεμβούργο αποτελεί τον **σημαντικότερο αποδέκτη επενδύσεων από την Κίνα εντός της ΕΕ**, με το ποσό των επενδύσεων να ανέρχεται σε 82,5 δισεκατομμύρια ευρώ, και ακολουθούν οι Κάτω Χώρες. Στο [παράρτημα IV](#) γίνεται επισκόπηση των κινεζικών ΑΞΕ στην ΕΕ.

Γράφημα 6 – Αύξηση του συνολικού μεριδίου των κινεζικών ΑΞΕ (αποθεμάτων) στην ΕΕ, κατά τα έτη 1995, 2005 και 2015

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a framework for screening of foreign direct investments into the European Union», Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SWD(2017)/0297 final – 2017/0224 (COD), Βρυξέλλες, 13 Σεπτεμβρίου 2017.

²¹ Freeman, D., «China's Outward Direct Investment in the EU: Challenges of Rapid Change», EU-China Observer, 2015.

²² Eurostat, Foreign Direct Investment stocks at the end of 2018, Μάρτιος 2020.

²³ The Rise of Phantom Investments, ΔΝΤ, Σεπτέμβριος 2019.

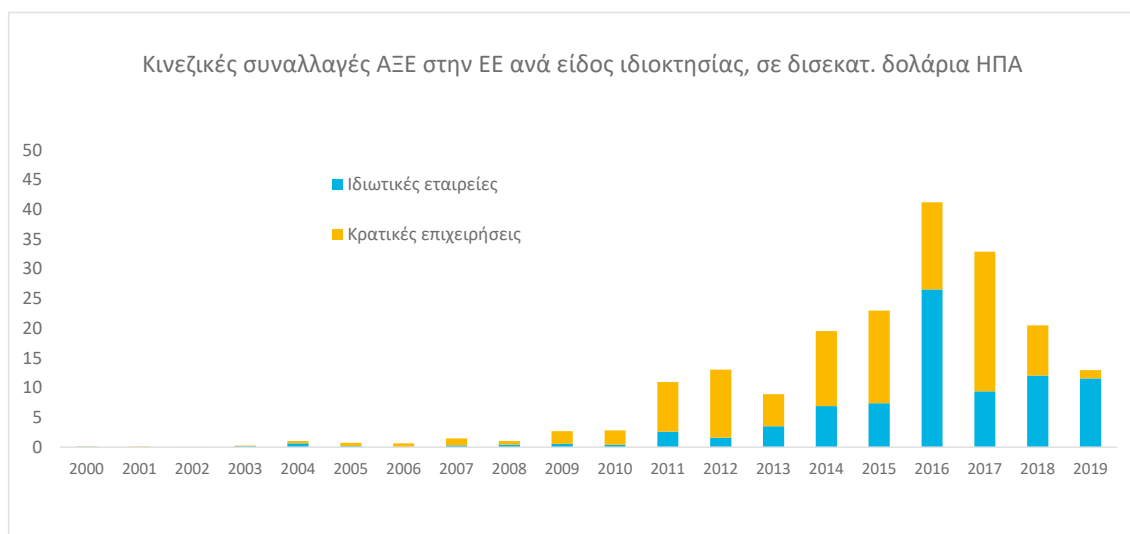
24 Η Επιτροπή (ΓΔ TRADE), προκειμένου να αντιμετωπίσει τους εγγενείς περιορισμούς των επίσημων στατιστικών για τις ΑΞΕ, δημιούργησε μια νέα, μη διαθέσιμη στο κοινό βάση δεδομένων, τη «βάση δεδομένων του JRC της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ξένη ιδιοκτησία εταιρειών», με τη χρήση **δεδομένων σε επίπεδο εταιρειών** (π.χ. ισολογισμούς μεμονωμένων εταιρειών), με βάση πηγές όπως οι βάσεις δεδομένων Orbis και Zephyr²⁴. Η βάση δεδομένων του JRC της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ξένη ιδιοκτησία εταιρειών αποτυπώνει την ξένη ιδιοκτησία που συνίσταται σε κατοχή ποσοστού πάνω από 50 % του κεφαλαίου μη εισηγμένων εταιρειών και, όσον αφορά τις εισηγμένες εταιρείες, την ιδιοκτησία του μεγαλύτερου μετόχου ή των μεγαλύτερων μετόχων. Η βάση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του τελικού ιδιοκτήτη της επένδυσης και παρέχει μια λεπτομερέστερη κατηγοριοποίηση σε σχέση με τις στατιστικές για τις ΑΞΕ. Η εν λόγω βάση δεδομένων παρουσιάζει ζητήματα έλλειψης πληρότητας ανάλογα με αυτά των στατιστικών για τις ΑΞΕ, καθώς δεν περιλαμβάνει τις μικρές επιχειρήσεις που εξαιρούνται από την υποχρέωση δημοσίευσης των ισολογισμών τους, ενώ δεν καλύπτεται ούτε η χρηματοδοτική μίσθωση γενικά.

25 Σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν από τη **βάση δεδομένων του JRC της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ξένη ιδιοκτησία εταιρειών**, στο τέλος του 2017, το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ΑΞΕ, υπό τον έλεγχο κινέζων επενδυτών ανερχόταν σε 2 114 δισεκατομμύρια ευρώ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το 0,89 % του συνόλου των εταιρειών στην ΕΕ, με βάση την αξία, και το 0,18 % του συνολικού αριθμού των εταιρειών στην ΕΕ. Σύμφωνα με τη βάση δεδομένων του JRC της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ξένη ιδιοκτησία εταιρειών, ο κύριος αποδέκτης κινεζικών επενδύσεων ήταν το Ηνωμένο Βασίλειο (ΗΒ), όπου τα περιουσιακά στοιχεία ανέρχονται συνολικά στο ποσό των 1 772 δισεκατομμυρίων ευρώ. Στο **παράρτημα V** παρέχεται επισκόπηση της ξένης ιδιοκτησίας εταιρειών στην ΕΕ οι οποίες ελέγχονται από κινέζους επενδυτές.

26 Στο **γράφημα 7** απεικονίζεται η εξέλιξη των κινεζικών συναλλαγών (ροών) ΑΞΕ με την πάροδο του χρόνου και, ιδίως, **η σημασία των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν από κρατικές επιχειρήσεις** σε σύγκριση με τις επενδύσεις από ιδιωτικές εταιρείες. Η ευρύτητα του τομέα κρατικών επιχειρήσεων αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα της κινεζικής οικονομίας.

²⁴ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2019) 108 final.

Γράφημα 7 – Κινεζικές ΑΞΕ στην ΕΕ κατά την περίοδο 2000-2019

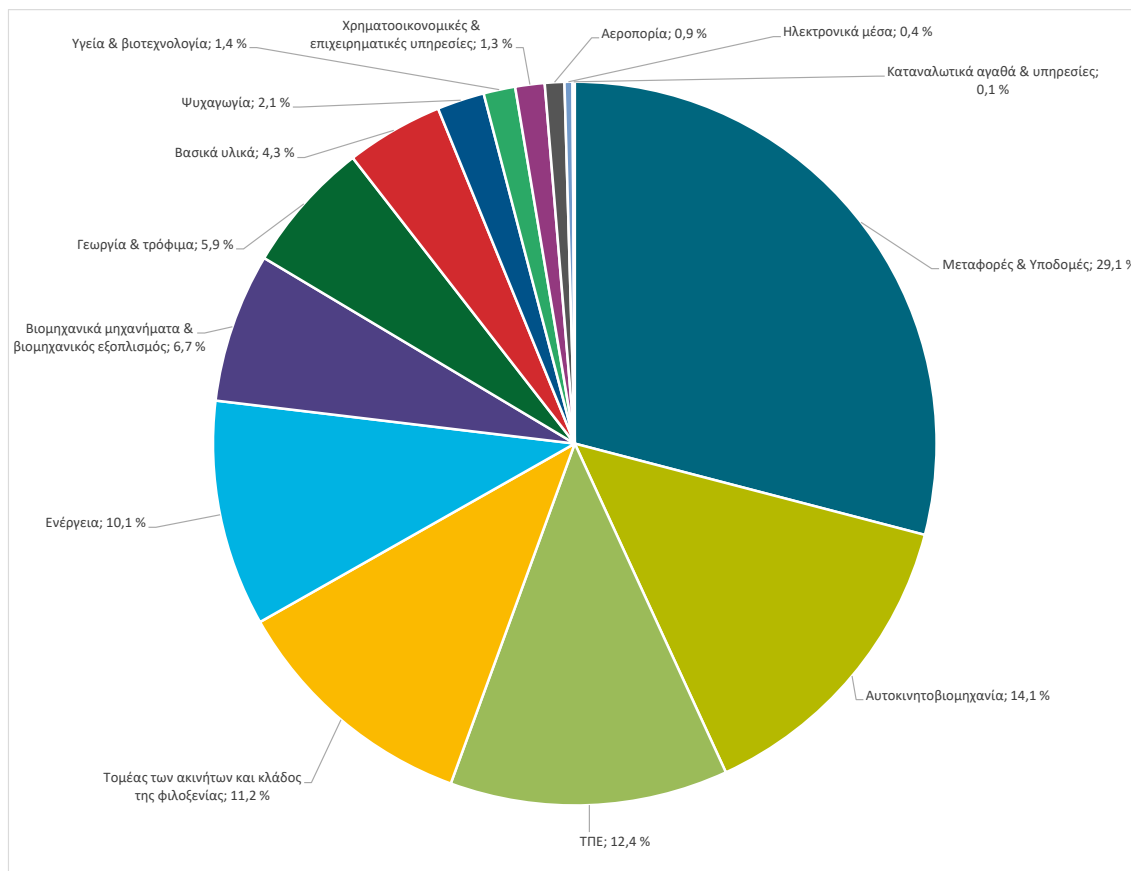
Πηγή: Rhodium Group, 2020.

Τομείς στους οποίους πραγματοποιούνται επενδύσεις

27 Στους τομείς που προσέλκυαν τις κινεζικές ΑΞΕ από το 2009 έως το 2019 περιλαμβάνονται **τομείς στρατηγικής σημασίας**²⁵ όπως **οι μεταφορές και οι υποδομές** (29,1 %), **οι ΤΠΕ** (12,1 %), ο τομέας της **ενέργειας** (10,1 %), καθώς και οι τομείς της **αυτοκινητοβιομηχανίας** (14,1 %), **των ακινήτων** και **ο κλάδος της φιλοξενίας** (11,1 %). Στο **γράφημα 8** απεικονίζεται ο προορισμός των κινεζικών ΑΕΞ ανά τομέα από το 2000.

²⁵ Στρατηγικοί τομείς και στοιχεία ενεργητικού όπως παρουσιάζονται στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2017) «Προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων αλλά και προστασία ουσιωδών συμφερόντων», Βρυξέλλες, 13.9.2017 COM(2017) 494 final.

Γράφημα 8 – Κινεζικές συναλλαγές ΑΞΕ στην ΕΕ από κινέζους επενδυτές κρατικής ιδιοκτησίας κατά την περίοδο 2000-2019, ανά τομέα

Πηγή: Rhodium Group, 2020.

28 Ορισμένα παραδείγματα σημαντικών εξαγορών από κινέζους επενδυτές στην ΕΕ είναι τα εξής:

- 2012: Energias de Portugal έναντι 3,5 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ. Εταιρεία παροχής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, Πορτογαλία.
- 2014: CDP Reti έναντι 2.8 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ. Εταιρεία συμμετοχών, παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, Ιταλία.
- 2015: Pirelli έναντι 7,7 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ. Αυτοκινητικός εξοπλισμός και εξαρτήματα αυτοκινήτων, Ιταλία.
- 2017: Logisor έναντι 14 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ. Υπηρεσίες μεταφορών και υλικοτεχνικής υποστήριξης, Ηνωμένο Βασίλειο²⁶.

²⁶ Rhodium Group Cross Border Monitor (CBM): «People's Republic of China < > European Union Direct Investment», 1Q 2019 Update: Public Version, Νέα Υόρκη, 2019.

4. Συγκεντρωτική καταγραφή από το ΕΕΣ των κινδύνων και των ευκαιριών για την ΕΕ

29 Κατά τον σχεδιασμό, την εκπόνηση και την εφαρμογή εγγράφων πολιτικής που αφορούν τις σχέσεις ΕΕ-Κίνας, και ιδίως τις προκλήσεις που δημιουργεί η κινεζική επενδυτική στρατηγική, οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ προσδιορίζουν και αξιολογούν τους σχετικούς κινδύνους και τις σχετικές ευκαιρίες. Σύμφωνα με τις εν λόγω υπηρεσίες, αυτή η εν εξελίξει ανάλυση βασίζεται σε πληροφορίες που προέρχονται από διάφορες πηγές, στις οποίες περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, άλλες υπηρεσίες της ΕΕ, τα κράτη μέλη, τρίτες χώρες και εμπειρογνώμονες που εργάζονται σε διάφορους τομείς πολιτικής. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατό να εκπονηθεί μια **επίσημη ολοκληρωμένη ανάλυση των κινδύνων και των ευκαιριών για την ΕΕ** που προκύπτουν από την επενδυτική στρατηγική της Κίνας.

30 Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της επισκόπησής μας, αναλάβαμε να συγκεντρώσουμε την δική μας κατάσταση με τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που εμφανίζει η επενδυτική στρατηγική της Κίνας, με βάση δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες και κατόπιν διαβουλεύσεων με εμπειρογνώμονες. Εφαρμόζοντας ένα διεθνές πλαίσιο για τη διαχείριση κινδύνων²⁷, επικεντρωθήκαμε στους **κινδύνους και τις ευκαιρίες και, στη συνέχεια, πραγματοποιήσαμε την κατηγοριοποίησή τους ανά είδος**, όπως περιγράφεται κατωτέρω. Βλέπε το [παράρτημα VI](#) για αναλυτικότερη περιγραφή αυτών των κινδύνων/ευκαιριών και των οικείων πηγών. Μολονότι οι εν λόγω κίνδυνοι και ευκαιρίες αφορούν την Κίνα, ενδεχομένως να ισχύουν και για τις σχέσεις της ΕΕ με άλλες χώρες. Ορισμένοι κίνδυνοι και ευκαιρίες ενδεχομένως να επηρεάζουν άμεσα την ΕΕ, ενώ άλλοι κίνδυνοι και ευκαιρίες μπορεί να έχουν αντίκτυπο στις πολιτικές της ΕΕ σε τρίτες χώρες.

²⁷ «Integrating with Strategy and Performance», Enterprise Risk Management, Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) (Επιτροπή επιχορήγησης οργανισμών της Επιτροπής Treadway) Ιούνιος 2017.

31 Στον **πίνακα 2** παρουσιάζεται η επισκόπηση των κινδύνων από το ΕΕΣ. Πάνω από το ήμισυ των **κινδύνων** είναι πολιτικής ή οικονομικής φύσης. Επιπλέον, υπάρχουν και άλλοι κίνδυνοι, κοινωνικής, τεχνολογικής, νομικής και περιβαλλοντικής φύσης. Οι 18 κίνδυνοι που παρατίθενται στην παρούσα επισκόπηση έχουν απλώς ενδεικτικό χαρακτήρα, δεν έχουν ίση βαρύτητα, ενώ ορισμένοι από αυτούς ενέχουν μεγαλύτερες απειλές για την ΕΕ από άλλους. Στο **πλαίσιο 3** επισημαίνονται παραδείγματα κινδύνων.

Πίνακας 2 – Κίνδυνοι για την ΕΕ από την επενδυτική στρατηγική της Κίνας

Είδος	#	Επισκόπηση των κινδύνων
Πολιτικοί	Κ.1	Οι κινεζικές επενδύσεις σε ευαίσθητα περιουσιακά στοιχεία/περιουσιακά στοιχεία στρατηγικής σημασίας στην Ευρώπη ενδέχεται να επηρεάσουν την ασφάλεια/δημόσια τάξη
	Κ.2	Η σύναψη μνημονίων συμφωνίας από μεμονωμένα κράτη μέλη με στόχο τη συνεργασία στο πλαίσιο της BRI, ενδέχεται να υπονομεύσει την ενότητα της ΕΕ
	Κ.3	Τα έργα της BRI ενδέχεται να αποδυναμώσουν την ιδιοκτησία των κρατών μελών επί εθνικών στρατηγικών υποδομών, με πιθανές γεωπολιτικές επιπτώσεις
	Κ.4	Οι κινεζικές επενδύσεις επεκτείνουν τις διασυνοριακές υποδομές συνδεσιμότητας, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης από το διεθνές οργανωμένο έγκλημα/τα κινήματα εμπορίας ανθρώπων
Οικονομικοί	Κ.5	Έλλειψη αμοιβαιότητας στη σχέση ΕΕ-Κίνας λόγω του αθέμιτου οικονομικού πλεονεκτήματος των κινεζικών εταιρειών
	Κ.6	Έλλειψη συντονισμού μεταξύ των προγραμμάτων υποδομών της ΕΕ και της Κίνας, η οποία μπορεί να δημιουργήσει κενά στις υποδομές συνδεσιμότητας ή να έχει ως αποτέλεσμα επενδυτικά έργα που ανταγωνίζονται μεταξύ τους ή αλληλεπικαλύπτονται με άλλα (*)
	Κ.7	Δημιουργία μη διαχειρίσιμων χρεών λόγω της δανειοληπτικής χρηματοδότησης από κινεζικές ΚΕ προς την ΕΕ και τρίτες χώρες, με αποτέλεσμα την περιέλευσή τους σε αδυναμία πληρωμής και την απώλεια στρατηγικών εξασφαλίσεων
	Κ.8	Η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ πλήττεται από την αναγκαστική μεταφορά τεχνολογίας στην Κίνα
	Κ.9	Εισαγωγή προϊόντων στην ΕΕ από την Κίνα τα οποία τιμολογούνται χαμηλότερα από το κόστος παραγωγής
	Κ.10	Επηρεασμός της οικονομίας της ΕΕ από αρνητικούς κλυδωνισμούς στις ευρωπαϊκές αλυσίδες εφοδιασμού με σημαντικούς κινέζους προμηθευτές

Είδος	#	Επισκόπηση των κινδύνων
Κοινωνικοί	Κ.11	Μη τήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων/κοινωνικών δικαιωμάτων από τις κινεζικές εταιρείες που συμμετέχουν σε ξένες επενδύσεις
Τεχνολογικοί	Κ.12	Μη επαρκής συμμόρφωση της BRI με τους κανόνες ασφαλείας της ΕΕ για τα δεδομένα, με αποτέλεσμα η ΕΕ να καθίσταται ευάλωτη σε κυβερνοεπιθέσεις
	Κ.13	Μη τήρηση των ενωσιακών/διεθνών προτύπων από πλευράς κινεζικών υποδομών μεταφοράς, απώλεια θετικών επιπτώσεων
Νομικοί	Κ.14	Μη συμμόρφωση των κινεζικών επενδύσεων με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς της ΕΕ π.χ. νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες
	Κ.15	Παράτυπη ανάθεση συμβάσεων για έργα υποδομής στην ΕΕ σε τεχνητά χαμηλές κινεζικές προσφορές
	Κ.16	Ο υπολογισμός των ίδιων πόρων της ΕΕ επηρεάζεται από απάτη στον τομέα των δασμών και του ΦΠΑ επί κινεζικών εισαγωγών
Περιβαλλοντικοί	Κ.17	Μη συμμόρφωση των κινεζικών εταιρειών με τα ενωσιακά/διεθνή περιβαλλοντικά πρότυπα ή πρότυπα διακυβέρνησης που προάγουν τη βιωσιμότητα
	Κ.18	Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία από την αυξανόμενη διασύνδεση σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο (συμπεριλαμβανομένων των κινεζικών διαδρομών μεταφορών στο πλαίσιο της BRI) με αποτέλεσμα την επιτάχυνση της μετάδοσης νόσων

Σημ. (*): Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ δεν θεωρούν ότι ο κίνδυνος αυτός είναι σημαντικός λόγω της πολιτικής πραγματικότητας, και εκτιμούν ότι ο συντονισμός στο ζήτημα των υποδομών αντιβαίνει στην τρέχουσα πολιτική της ΕΕ.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ).

Πλαίσιο 3

Παραδείγματα κινδύνων που ενέχει η κινεζική επενδυτική στρατηγική για την ΕΕ

Υπέρμετρη δανειακή επιβάρυνση αναπτυσσόμενων χωρών και απώλεια στρατηγικών εξασφαλίσεων

Η Κίνα, προκειμένου να υλοποιήσει την BRI, χορήγησε δάνεια χωρίς να λάβει αρκούντως υπόψη τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των έργων και χωρίς να συνεκτιμήσει προσεκτικά τη δημοσιονομική θέση των δανειοληπτών. Αυτό συνέβαλε στην **υπέρμετρη δανειακή επιβάρυνση** τρίτων χωρών όπως το Πακιστάν, το Τατζικιστάν, η Κιργιζία, η Σρι Λάνκα, οι Μαλδίβες, καθώς και του Μαυροβουνίου, το οποίο συνιστά υποψήφια για προσχώρηση στην ΕΕ χώρα²⁸. Ο εν λόγω κίνδυνος θα μπορούσε να γίνει πραγματικότητα στην ΕΕ εάν τα έργα στο πλαίσιο της BRI επιφέρουν τέτοιου είδους χρηματοδοτήσεις στα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με τον κίνδυνο **Κ.7**, υπάρχουν παραδείγματα υποδομών στρατηγικής εθνικής σημασίας που χρησιμοποιούνται ως εξασφάλιση. Ο διεθνής λιμένας Χαμπαντότα στη Σρι Λάνκα έχει εθνική και στρατηγική σημασία. Το 2017, η κυβέρνηση της Σρι Λάνκα δεν ήταν πλέον σε θέση να ανταποκριθεί στην αποπληρωμή του κινεζικού δανείου και ο λιμένας εκχωρήθηκε στην China Merchants Port Holdings βάσει μίσθωσης διάρκειας 99 ετών, έναντι τιμήματος ύψους 1,12 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ²⁹.

Διανοητική ιδιοκτησία (ΔΙ) και μεταφορά τεχνολογιών

Πολλοί από τους κινδύνους που περιγράφονται στον **πίνακα 2** ανωτέρω, εφόσον υλοποιηθούν, θα επηρεάσουν αρνητικά τον στόχο της διασφάλισης αμοιβαιότητας και ίσων όρων στις σχέσεις ΕΕ-Κίνας. Ο κίνδυνος **Κ.8** αναφέρεται στη μεταφορά τεχνολογίας από ευρωπαϊκές επιχειρήσεις σε κινεζικές οντότητες. Σύμφωνα με την έρευνα σχετικά με την επιχειρηματική εμπιστοσύνη για το 2019, η οποία δημοσιεύτηκε από το Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο στην Κίνα, το 20 % των συμμετεχόντων στην έρευνα αισθάνονται υποχρεωμένοι να μεταφέρουν τεχνολογία προκειμένου να διατηρήσουν την πρόσβασή τους στην

²⁸ Hurley, J., Morris, S. & Portelance, G., «Examining the Debt Implications of the Belt and Road Initiative from a Policy Perspective», *Center for Global Development*, CGD Policy Paper 121, Μάρτιος 2018.

²⁹ Ferchen, M. & Perera, A., «Why Unsustainable Chinese Infrastructure Deals Are a Two-Way Street», *Carnegie-Tsinghua Center for Global Policy*, Ιούλιος 2019· Panda, A. «Sri Lanka Formally Hands Over Hambantota Port to Chinese Firms on 99-Year Lease», *The Diplomat*, Δεκέμβριος 2017.

κινεζική αγορά, γεγονός που αναδεικνύει την έλλειψη αμοιβαιότητας στη σχέση ΕΕ-Κίνας³⁰.

Περιβαλλοντικά πρότυπα και κλιματική αλλαγή

Ο **Κ.17** εστιάζει στον κίνδυνο μη συμμόρφωσης των κινεζικών εταιρειών με τα περιβαλλοντικά πρότυπα της ΕΕ. Η «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»³¹ αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ένας από τους στόχους της είναι η επίτευξη μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050. Παρά το γεγονός ότι στο πλαίσιο του δεύτερου φόρουμ για τη διεθνή συνεργασία «Μία ζώνη, Ένας Δρόμος» το 2019 εξαγγέλθηκε η πρόθεση επιδίωξης «ανοικτής, πράσινης και καθαρής συνεργασίας»³², η BRI εξακολουθεί να προωθεί την υλοποίηση έργων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με καύση άνθρακα. Για παράδειγμα, ένα τέτοιου είδους έργο, χρηματοδοτούμενο με κινεζικά δάνεια, προγραμματίζεται να υλοποιηθεί στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη³³, δυνάμει υποψήφια χώρα για προσχώρηση στην ΕΕ.

Δημόσια υγεία

Η πρόσφατη πανδημία της νόσου COVID-19 κατέδειξε τον κίνδυνο που ενέχει για τη δημόσια υγεία η διασύνδεση σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο. Αυτός ο κίνδυνος επηρεάζει πολλές χώρες ανά τον κόσμο. Σύμφωνα με μελέτες, οι παθογόνοι οργανισμοί μπορούν πλέον να διανύουν μεγαλύτερη απόσταση, με μεγαλύτερη ταχύτητα και σε μεγαλύτερο όγκο απ' ό,τι στο παρελθόν³⁴. Δεδομένου ότι σήμερα η Κίνα είναι κορυφαίος πάροχος υποδομών στον τομέα των μεταφορών παγκοσμίως, ο **Κ.18** επισημαίνει τον τρόπο με τον οποίο οι νέες διαδρομές μεταφορών κατά μήκος της BRI θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία στην ΕΕ και τις γειτονικές της χώρες, αν δεν εφαρμόζονται οι κατάλληλοι έλεγχοι και δεν λαμβάνονται ειδικά μέτρα προφύλαξης όσον αφορά την υγιεινή.

³⁰ Business Confidence Survey 2019, Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο στην Κίνα.

³¹ Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία [COM(2019) 640 final].

³² Κεντρική ομιλία του Xi Jinping, Προέδρου της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, στην εναρκτήρια τελετή του δεύτερου φόρουμ για τη διεθνή συνεργασία «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος», Υπουργείο Εξωτερικών της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, 26 Απριλίου 2019.

³³ Mardell, J., «China's Belt and Road Partners Aren't Fools», *Foreign Policy*, Μάιος 2019.

³⁴ Tatem, A.J., Rogers, D.J. ^ Hay, S.I., «Global Transport Networks and Infectious Disease Spread», *Advances in Parasitology*, Elsevier Public Health Emergency Collection, vol. 62, 2006.

Πίνακας 3 – Ευκαιρίες για την ΕΕ από την επενδυτική στρατηγική της Κίνας

Είδος	#	Επισκόπηση ευκαιριών
Πολιτικές	E.1	Οι κινεζικές επενδύσεις στην ΕΕ μπορούν να προωθήσουν τα κοινά συμφέροντα μέσω της ενίσχυσης των διμερών σχέσεων
	E.2	Οι κινεζικές επενδύσεις συμβάλλουν στην ειρήνη και την ασφάλεια στις γειτονικές χώρες της ΕΕ/στις αναπτυσσόμενες χώρες
Οικονομικές	E.3	Η συνεργασία ΕΕ-Κίνας αυξάνει τη διεθνή δανειοδοτική ικανότητα, διευκολύνοντας την οικονομική ανάπτυξη
	E.4	Οι κινεζικές επενδύσεις στις γειτονικές χώρες της ΕΕ/αναπτυσσόμενες χώρες ενισχύουν την επίτευξη των στόχων της ΕΕ, αυξάνοντας την οικονομική ανάπτυξη
	E.5	Το ευρώ ισχυροποιείται λόγω μετατροπής των συναλλαγματικών αποθεμάτων της Κίνας για την απόκτηση στοιχείων ενεργητικού σε ευρώ
	E.6	Η BRI συμβάλλει στην επέκταση του εμπορίου μέσω της βελτίωσης της συνδεσιμότητας και μείωσης του κόστους του εμπορίου στην ΕΕ και άλλες χώρες
	E.7	Η BRI προσφέρει περαιτέρω ανάπτυξη των (εμπορευματικών) σιδηροδρομικών μεταφορών ως εναλλακτικής για τις θαλάσσιες και εναέριες μεταφορές στην ΕΕ
	E.8	Η BRI επανεξισορροπεί τις ροές φορτίου από και προς την ΕΕ
	E.9	Η BRI παρέχει κίνητρα για τον εξορθολογισμό των τελωνειακών καθεστώτων με στόχο τη βελτίωση της συνδεσιμότητας
	E.10	Οι εταιρείες της ΕΕ αναλαμβάνουν την κατασκευή υποδομών στον τομέα των μεταφορών στην Κεντρική Ασία, με πιθανή ανταλλαγή δεξιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και της Κίνας
	E.11	Η έκθεση της ΕΕ στις πλέον πρόσφατες τεχνολογίες παρέχει την ευκαιρία για προώθηση των προτύπων της ΕΕ και των ικανοτήτων ψηφιοποίησης
	E.12	Η ΕΕ διαφοροποιεί τους κινδύνους της ιδιοκτησίας ξένων επενδύσεων, περιορίζοντας τη δυνητική εξάρτηση από μία μεμονωμένη χώρα
	E.13	Τομείς της ΕΕ όπως η ανώτατη εκπαίδευση, η έρευνα, οι κλάδοι της δημιουργίας/του πολιτισμού επωφελούνται από τη συνεργασία και τις ανταλλαγές με την Κίνα

Πηγή: ΕΕΣ.

Πλαίσιο 4

Παραδείγματα ευκαιριών που παρουσιάζει η κινεζική επενδυτική στρατηγική για την ΕΕ

Βελτίωση της συνδεσιμότητας και των ροών φορτίου

Η COSCO Shipping Corporation Ltd (COSCO), κινεζική κρατική επιχείρηση, κατέχει συμμετοχές σε τερματικούς σταθμούς σε διάφορους λιμένες της Ευρώπης, όπως η Βαλένθια, το Ρότερνταμ, η Αμβέρσα και ο Πειραιάς.

Για παράδειγμα, στην περίπτωση του **λιμένος Πειραιώς**:

- Από τον Αύγουστο του 2016, η COSCO Shipping Group είναι ο πλειοψηφικός μέτοχος του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς – που διαχειρίζεται τον Προβλήτα Ι,
- ενώ η εταιρεία COSCO Pacific διαχειρίζεται τον Προβλήτα ΙΙ, δυνάμει σύμβασης παραχώρησης διάρκειας 35 ετών που υπογράφηκε το 2008.

Η σύμβαση μεταξύ του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς και της COSCO βελτίωσε τη συνδεσιμότητα (Ε.6) και τις ροές φορτίου (Ε.8). Επέτρεψε την πραγματοποίηση επενδύσεων σε νέα κρηπιδώματα, καθώς και τη σιδηροδρομική σύνδεση μεταξύ των προβλητών του λιμένος και του εθνικού σιδηροδρομικού συστήματος. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, από το 2007 έως το 2016 η ετήσια διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων αυξήθηκε κατά 168 % στον λιμένα Πειραιώς³⁵. Ο ελληνικός λιμένας συνέχισε την ανοδική του πορεία στην κατάταξη, και το 2019 ήταν μεταξύ των τεσσάρων σημαντικότερων λιμένων στην Ευρώπη όσον αφορά τον όγκο εμπορευματοκιβωτίων, μετά το Ρότερνταμ, την Αμβέρσα και το Αμβούργο.

Ακαδημαϊκή συνεργασία και συνεργασία στον τομέα της έρευνας

Μπορούν να αντληθούν οφέλη από την ακαδημαϊκή συνεργασία και τη συνεργασία στον τομέα της έρευνας, όπως περιγράφεται στην Κ.13. Τομείς της ΕΕ όπως η ανώτατη εκπαίδευση, η έρευνα, οι κλάδοι της δημιουργίας/του πολιτισμού μπορούν να επωφεληθούν από τις ακαδημαϊκές ανταλλαγές με την Κίνα που προωθούνται μέσω του προγράμματος Erasmus+ και των δραστηριοτήτων Jean Monnet, καθώς και μέσω των ερευνητικών πρωτοβουλιών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Από τον Μάρτιο του 2019, 1 034 κινέζοι ερευνητές έχουν συμμετάσχει στις δράσεις «Marie Skłodowska-Curie». Σύμφωνα με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ, υπάρχουν επίσης ορισμένοι κίνδυνοι που σχετίζονται με την ευκαιρία αυτή, για παράδειγμα η έλλειψη αμοιβαιότητας.

³⁵ «Belt and Road Economics Opportunities and Risks of Transport Corridors», Ιούνιος 2019, Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας.

5. Η απόκριση της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας

Ρυθμίσεις διακυβέρνησης της ΕΕ

33 Οι αρμοδιότητες στο πλαίσιο της ΕΕ περιλαμβάνουν την δυνατότητα να νομοθετεί στους διάφορους τομείς πολιτικής. Τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη ασκούν αρμοδιότητες σε τομείς πολιτικής που συνδέονται με την απόκριση της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας. Ορισμένοι τομείς, όπως η εθνική ασφάλεια, εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών. Άλλοι τομείς, για παράδειγμα η θέσπιση των κανόνων ανταγωνισμού που είναι απαραίτητοι για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ. Για ορισμένους τομείς, όπως οι τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, προβλέπονται συντρέχουσες αρμοδιότητες, το οποίο σημαίνει ότι τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να νομοθετούν.

34 Στους τομείς πολιτικής στους οποίους μια εναρμονισμένη ενωσιακή προσέγγιση θα μπορούσε να λειτουργήσει ως πλεονέκτημα (βλέπε το παράδειγμα της ασφάλειας των δικτύων 5G στο [πλαίσιο 5](#)), η **άσκηση αρμοδιοτήτων τόσο από την ΕΕ όσο και από τα κράτη μέλη** συνεπάγεται την ύπαρξη πολλαπλών φορέων λήψης αποφάσεων (π.χ. τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι εθνικές κυβερνήσεις), ενδεχομένως με αποκλίνουσες γνώμες και προσεγγίσεις. Αυτό **μπορεί να καταστήσει δυσχερή** την έγκαιρη και με συντονισμένο τρόπο **αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ΕΕ στο σύνολό της**.

Πλαίσιο 5

Η ασφάλεια των δικτύων 5G και τα κράτη μέλη

Πολλοί θεωρούν ότι η χρήση κινεζικού εξοπλισμού 5G σε κρίσιμες υποδομές της ΕΕ συνιστά δυνητική απειλή. Η τεχνολογία 5G είναι ένας τομέας στον οποίο μια συντονισμένη ενωσιακή προσέγγιση θα μπορούσε να έχει πλεονεκτήματα, ιδίως σε σχέση με τα ζητήματα κυβερνοασφάλειας τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Στο πλαίσιο της αποκλειστικής τους αρμοδιότητας όσον αφορά την εθνική ασφάλεια, ο τρόπος με τον οποίο τα κράτη μέλη χειρίστηκαν τη συνεργασία με την Κίνα στο ζήτημα των δικτύων 5G παρουσιάζει αποκλίσεις. Ορισμένα από αυτά, για παράδειγμα η Γερμανία και το Βέλγιο, υιοθέτησαν μια επιφυλακτική προσέγγιση αλλά συνέχισαν τη συνεργασία τους με την κινεζική εταιρεία Huawei για την ανάπτυξη δικτύων 5G. Από την άλλη πλευρά, η Τσεχία σταμάτησε τη συνεργασία της με τις κινεζικές εταιρείες παροχής τεχνολογίας 5G μετά την προειδοποίηση που εξέδωσε το Εθνικό Κέντρο Κυβερνοασφάλειας το 2018.

Κατόπιν έκκλησης που απηύθυνε το 2019 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για συντονισμένη προσέγγιση στο ζήτημα των δικτύων 5G, η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση με κατευθυντήριες γραμμές προς τα κράτη μέλη σχετικά με την ασφάλεια των δικτύων 5G. Ακολούθησε, τον Ιανουάριο του 2020, η εργαλειοθήκη της ΕΕ για την εφαρμογή εθνικών μέτρων μετριασμού των κινδύνων. Εν τέλει, η υιοθέτηση συντονισμένης προσέγγισης στην ΕΕ σε σχέση με τα δίκτυα 5G θα εξαρτηθεί από την επίτευξη κοινής θέσης μεταξύ των 27 κρατών μελών.

35 Στις **κοινές ανακοινώσεις** της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΥΕ/ΑΠ) προτείνονται μέτρα πολιτικής για τη στρατηγική ΕΕ-Κίνας (βλέπε [πίνακα 4](#)). Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται είτε μέσω εσωτερικών νομικών πράξεων της ΕΕ (κανονισμών ή οδηγιών) που πρέπει να εκδοθούν από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είτε μέσω θέσεων εξωτερικής πολιτικής που λαμβάνονται από το Συμβούλιο. **Το μειονέκτημα αυτής της συναινετικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων είναι ότι ενέχει τον κίνδυνο μη έγκαιρης αντίδρασης στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ.**

Η απόκριση της ΕΕ σε επίπεδο θεσμικών οργάνων

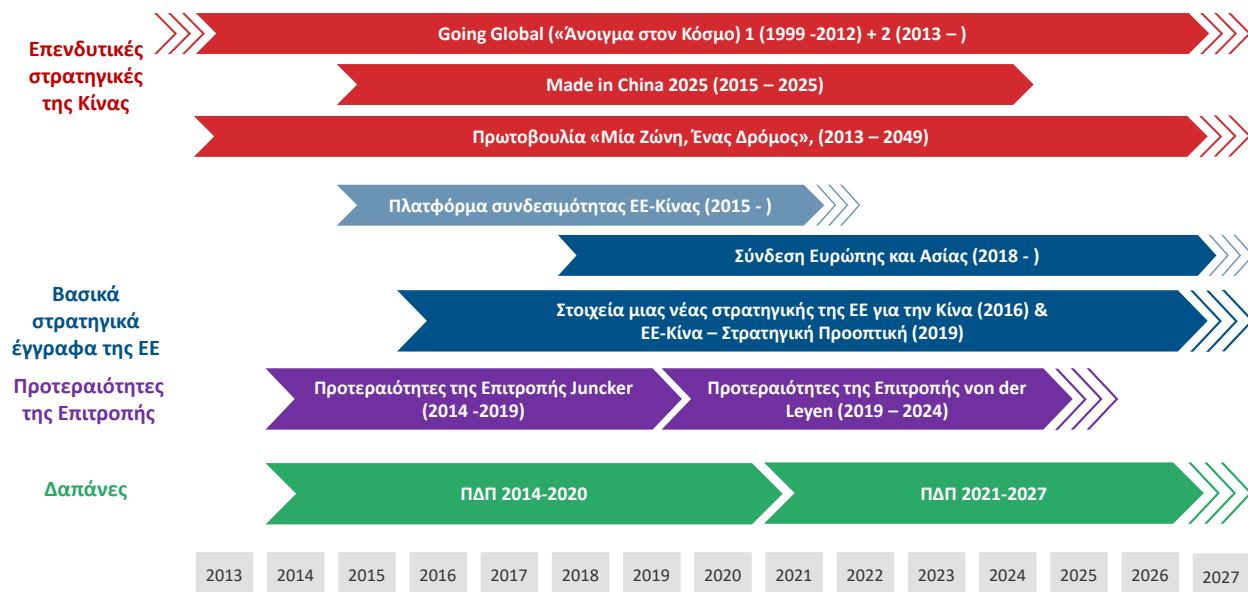
Διαδικασία εκπόνησης των βασικών στρατηγικών εγγράφων

36 Σε αυτή την ενότητα περιγράφεται η διαδικασία εκπόνησης των βασικών στρατηγικών εγγράφων της ΕΕ για το θεματολόγιο ΕΕ-Κίνας, με ιδιαίτερη έμφαση στα ακόλουθα:

- το στρατηγικό πλαίσιο για τη δράση της ΕΕ,
- τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στη διαδικασία.

37 Η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας έχουν δημοσιεύσει από κοινού διάφορα στρατηγικά έγγραφα για τις σχέσεις ΕΕ-Κίνας, τα οποία περιέχουν την απόκριση της ΕΕ σε επίπεδο θεσμικών οργάνων στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας. Στο [γράφημα 9](#) παρουσιάζεται το **χρονοδιάγραμμα στρατηγικής ΕΕ-Κίνας**, συμπεριλαμβανομένων των πολυετών δημοσιονομικών πλαισίων, και απεικονίζεται η πολυπλοκότητα αυτού του πλαισίου με τα αλληλοεπικαλυπτόμενα χρονικά όρια. Υπάρχουν και άλλα σχετικά στρατηγικά έγγραφα που συμβάλλουν στις πολιτικές της ΕΕ έναντι της Κίνας. Τα έγγραφα αυτά, όπως για παράδειγμα η νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη (Μάρτιος 2020) ή η ψηφιακή στρατηγική - διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης (Φεβρουάριος 2020), δεν εστιάζουν ειδικά στην Κίνα.

Γράφημα 9 – Χρονοδιάγραμμα στρατηγικής ΕΕ-κίνας, συμπεριλαμβανομένων των ΠΔΠ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει δημοσίων εγγράφων της ΕΕ.

38 Η Επιτροπή Juncker καθόρισε **δέκα προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ** για την περίοδο 2014-2019³⁶. Όσον αφορά την **προτεραιότητα 9 «η Ευρώπη ως ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας»**, στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2016³⁷ έγινε για πρώτη φορά αναφορά στον στόχο της εμβάθυνσης των διμερών σχέσεων και της επικαιροποίησης ειδικά προσαρμοσμένων προσεγγίσεων, ιδίως σε σχέση με την Κίνα. Αυτή η προτεραιότητα, όπως και η **προτεραιότητα 6 «μια ισορροπημένη και προοδευτική εμπορική πολιτική για την τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης»**, είχε ως στόχο να συμβάλει στη συνεπή προσέγγιση όσον αφορά τη συνδεσιμότητα: εμβάθυνση του εμπορίου και των επενδύσεων με την Κίνα σε ισότιμους όρους ανταγωνισμού, της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, της ενίσχυσης της συνεργασίας στις τεχνολογίες αιχμής και του διαλόγου για τις

³⁶ «The Juncker Commission's ten priorities, An end-of-term assessment», In-depth analysis, Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS), Μάιος 2019.

³⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2016, «Δεν είναι ώρα για εφησυχασμό», Στρασβούργο, 27.10.2015, COM(2015) 610 final.

οικονομικές μεταρρυθμίσεις, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την κλιματική δράση³⁸. Σε αυτό το πλαίσιο, δημιουργήθηκε το 2015 η **πλατφόρμα συνδεσιμότητας ΕΕ-Κίνας** (βλέπε **πλαίσιο 6**) με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας με την Κίνα.

Πλαίσιο 6

Η πλατφόρμα συνδεσιμότητας ΕΕ-Κίνας

Τον Σεπτέμβριο του 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Εθνική Επιτροπή Ανάπτυξης και Μεταρρύθμισης υπέγραψαν μνημόνιο συμφωνίας για τη δημιουργία πλατφόρμας συνδεσιμότητας.

Γενικός στόχος της πλατφόρμας είναι:

- η ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών,
- η προώθηση των απρόσκοπτων συγκοινωνιακών συνδέσεων και η διευκόλυνση των μεταφορών, καθώς και η δημιουργία συνεργειών μεταξύ των σχετικών πολιτικών και έργων, δηλαδή μεταξύ των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) και της BRI της Κίνας, και
- η δημιουργία ευκαιριών συνεργασίας για τις κινεζικές και τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ενός ανοικτού, διαφανούς περιβάλλοντος, καθώς και ίσων όρων όσον αφορά τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών και άλλους τομείς.

Το υψηλότερο επίπεδο της πλατφόρμας είναι η ετήσια σύσκεψη των προέδρων, ενώ τα αποτελέσματα αυτών των συνόδων κορυφής δημοσιεύονται σε κοινή δήλωση.

Έως τον χρόνο της επισκόπησής μας, το κύριο αποτέλεσμα της πλατφόρμας ήταν η εντολή για την **κοινή μελέτη σχετικά με τους βιώσιμους ολοκληρωμένους σιδηροδρομικούς διαδρόμους μεταφορών μεταξύ Ευρώπης και Κίνας**³⁹ (2019) με στόχο τον καθορισμό των πλέον κατάλληλων και βιώσιμων ολοκληρωμένων σιδηροδρομικών διαδρόμων μεταφορών.

³⁸ Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, «Κοινό όραμα, κοινές δράσεις: Μία ισχυρότερη Ευρώπη - Μια συνολική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας, Συνολική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ιούνιος 2016, σ. 33.

³⁹ Terms of Reference of the Joint Study on Sustainable Railway-based Transport Corridors between Europe and China, Δικτυακός τόπος της ΓΔ MOVE, τελευταία ενημέρωση: 9.6.2020.

39 Τον Σεπτέμβριο του 2019, η Επιτροπή von der Leyen δημοσίευσε τις κατευθύνσεις⁴⁰ για την περίοδο 2019-2024, που επικεντρώνονταν σε **έξι βασικές προτεραιότητες**. Παρά το ότι δεν γίνεται ρητή αναφορά στην πολιτική ΕΕ-Κίνας, η **πολιτική αυτή τέμνεται με διάφορες πρωτοβουλίες της ΕΕ**, και ιδίως:

- ο τον ρόλο που διαδραματίζει η ΕΕ στις διεθνείς διαπραγματεύσεις με σκοπό να καταστεί η Ευρώπη η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος·
- ο την ανάπτυξη κοινών προτύπων για τη νέα γενιά τεχνολογιών (όπως τα δίκτυα 5G), καθώς και για την εκπαίδευση και τις δεξιότητες που συμβάλλουν στη χειραφέτηση των ατόμων·
- ο την καταπολέμηση της εγκληματικής δραστηριότητας και την ενίσχυση της τελωνειακής ένωσης για την καλύτερη προστασία της ενιαίας αγοράς·
- ο την ενίσχυση του μοναδικού μοντέλου υπεύθυνης παγκόσμιας ηγεσίας που προσφέρει η Ευρώπη.

40 Έχουν εκδοθεί πρόσφατα τρία βασικά στρατηγικά έγγραφα για τον καθορισμό της απόκρισης της ΕΕ, σε επίπεδο θεσμικών οργάνων, στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας. Βλέπε [πίνακα 4](#).

⁴⁰ von der Leyen, U., Μια Ένωση που επιδιώκει περισσότερα: Το πρόγραμμά μου για την Ευρώπη – Πολιτικές κατευθύνσεις για την επόμενη Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2019-2024, 2019.

Πίνακας 4 - Επισκόπηση των τριών βασικών στρατηγικών εγγράφων που καθορίζουν την απόκριση της ΕΕ, σε επίπεδο θεσμικών οργάνων, στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας

<i>Ανακοίνωση</i>	<i>Επισκόπηση</i>
<i>«Στοιχεία μιας νέας στρατηγικής της ΕΕ για την Κίνα» -Ιούνιος 2016</i>	○ Βάση των ισχυουσών πολιτικών έναντι της Κίνας ○ 47 βασικές δράσεις ○ Για να προστατεύσουν τα συμφέροντα της ΕΕ, οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ προάγουν τις οικουμενικές αξίες που στηρίζονται στους τρεις πυλώνες των Ηνωμένων Εθνών, με βάση μια εποικοδομητική προσέγγιση για τη διαχείριση των διαφορών ○ Υπενθυμίζει στα κράτη μέλη ότι τυχόν διμερείς συμφωνίες που συνάπτουν με την Κίνα θα πρέπει να ανταποκρίνονται και να διαφυλάσσουν τα συμφέροντα της ΕΕ ○ Ορίζει ότι η εφαρμογή αυτής της στρατηγικής θα πρέπει να επανεξετάζεται τακτικά και να επικαιροποιείται, όπου απαιτείται
<i>«Σύνδεση της Ευρώπης και της Ασίας – Δομικά στοιχεία μιας στρατηγικής της ΕΕ» - Σεπτέμβριος 2018</i>	○ Μολονότι το εν λόγω στρατηγικό έγγραφο για μια βιώσιμη, ολοκληρωμένη και βάσει διεθνών κανόνων συνδεσιμότητα δεν αφορά συγκεκριμένα την Κίνα, πραγματεύεται τη στρατηγική βιώσιμης συνδεσιμότητας μεταξύ της Ευρώπης και της Ασίας, επομένως και της Κίνας ○ 17 βασικές δράσεις ○ Οι κύριοι στόχοι είναι οι εξής: 1) Συμβολή στην ανάπτυξη των δικτύων μεταφορών και ενέργειας και των ψηφιακών δικτύων μεταξύ Ευρώπης και Ασίας 2) Ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες, περιφέρειες και διεθνείς οργανισμούς στην Ασία 3) Αύξηση της συνεργασίας στους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας, της καινοτομίας, του πολιτισμού, του αθλητισμού και του τουρισμού
<i>«ΕΕ-Κίνα – Στρατηγική προοπτική» -Μάρτιος 2019</i>	○ Τρεις βασικοί στόχοι: 1) Εμβάθυνση της συνεργασίας της ΕΕ με την Κίνα για την προώθηση κοινών συμφερόντων σε παγκόσμιο επίπεδο, βάσει σαφώς καθορισμένων συμφερόντων και αρχών 2) Επιδίωξη περισσότερο ισόρροπων και αμοιβαίων οικονομικών σχέσεων 3) Προσαρμογή στη μεταβαλλόμενη οικονομική πραγματικότητα και ενίσχυση των εσωτερικών πολιτικών και της βιομηχανικής βάσης της ΕΕ ○ 10 βασικές δράσεις

Πηγή: Κοινές Ανακοινώσεις της Επιτροπής και της ΥΕ, JOIN(2016) 30 final, JOIN(2018) 31 final και JOIN(2019) 5 final.

41 Τα τρία ανωτέρω στρατηγικά έγγραφα εξετάστηκαν από το Συμβούλιο: οι πρώτες δύο στρατηγικές εγκρίθηκαν πλήρως, ενώ εγκρίθηκαν και οι περισσότερες προτάσεις που περιέχονται στο τελευταίο έγγραφο (στρατηγική προοπτική του 2019).

42 Στο πλαίσιο της **διαδικασίας εκπόνησης αυτών των στρατηγικών εγγράφων** διεξήχθησαν εσωτερικές διαβουλεύσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής και της ΕΥΔΕ. Η εξωτερική διαβούλευση με τα κράτη μέλη πραγματοποιήθηκε πριν από την έγκρισή τους από το Συμβούλιο, μέσω συζητήσεων στο πλαίσιο των οικείων ομάδων εργασίας και επιτροπών, καθώς και εθνικών επαγγελματικών ενώσεων και πολιτικών ιδρυμάτων. Σύμφωνα, ωστόσο, με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΔΕ, δεν πραγματοποιήθηκε συγκεκριμένη και στοχευμένη διαδικασία διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και τους εξωτερικούς ενδιαφερόμενους στην περίπτωση του εγγράφου του 2019 για τη στρατηγική προοπτική ΕΕ-Κίνας, καθώς η απόκριση έπρεπε να είναι γρήγορη και συνεκτική. Αντιθέτως, υπήρξαν εκτεταμένες συζητήσεις σχετικά με την Κίνα που έλαβαν χώρα με τους οικείους ενδιαφερόμενους κατά τη διάρκεια του 2018 και του 2019, οι οποίες ελήφθησαν δεόντως υπόψη. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΔΕ επισημαίνουν ότι σε αυτό οφείλεται η θετική υποδοχή που επιφυλάχθηκε στη στρατηγική προοπτική του 2019.

43 Στα στρατηγικά έγγραφα περιλαμβάνονται 74 δράσεις. Στο **παράρτημα VII** οι δράσεις αυτές ομαδοποιούνται σε 10 ευρείς τομείς στους οποίους μπορεί να κατηγοριοποιηθεί η απόκριση της ΕΕ. Οι 10 αυτές κατηγορίες παρουσιάζονται συνοπτικά στον **πίνακα 5**.

Πίνακας 5 – Διαμόρφωση από το ΕΕΣ των δέκα θεματικών κατηγοριών για τις 74 δράσεις

Κατηγορίες	Αριθμός δράσεων
Α) Προώθηση των αξιών της ΕΕ καθώς και των τριών πυλώνων των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) (ανθρώπινα δικαιώματα, ειρήνη και ασφάλεια, ανάπτυξη)	7
Β) Διατήρηση της ενότητας της ΕΕ	5
Γ) Αμοιβαιότητα για την εξισορρόπηση της σχέσης και επίτευξη ίσων όρων ανταγωνισμού	17
Δ) Αποτροπή των στρεβλωτικών επιπτώσεων στην εσωτερική αγορά της ΕΕ	2
Ε) Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και χρηστή διακυβέρνηση	16
ΣΤ) Καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και προστασία του περιβάλλοντος	4
Ζ) Ανησυχίες σχετικά με την παγκόσμια δημόσια υγεία	1
Η) Εμβάθυνση της συνεργασίας για την ειρήνη και την ασφάλεια	10
Θ) Προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης και της συνεργασίας για την καινοτομία	4
Ι) Διεύρυνση της προσέγγισης εξωτερικής πολιτικής	8

Πηγή: ΕΕΣ.

Ευθυγράμμιση της απόκρισης με τους κινδύνους και τις ευκαιρίες για την ΕΕ

44 Σε αυτή την ενότητα, περιγράφουμε τον τρόπο με τον οποίο οι δράσεις της ΕΕ ευθυγραμμίζονται με τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που επισημαίνονται στην ενότητα 4. Ενσωματώσαμε χαρτογραφικά τους κινδύνους και τις ευκαιρίες στις θεματικές κατηγορίες (βλέπε [πίνακα 5](#)) και στις 74 δράσεις των τριών στρατηγικών εγγράφων (βλέπε [παράρτημα VII](#)) και καταρτίσαμε τον σχετικό συγκεντρωτικό πίνακα (βλέπε [παράρτημα VIII](#)).

45 Από την επισκόπησή μας προέκυψε ότι οι δράσεις που περιέχονται σε αυτά τα τρία στρατηγικά έγγραφα καλύπτουν σχεδόν όλους τους κινδύνους και όλες τις ευκαιρίες, με την εξαίρεση τριών κινδύνων:

- Κ.6: τον κίνδυνο της **έλλειψης συντονισμού μεταξύ των προγραμμάτων υποδομών της ΕΕ και της Κίνας**, η οποία μπορεί να δημιουργήσει κενά στις υποδομές συνδεσιμότητας ή να έχει ως αποτέλεσμα επενδυτικά έργα που ανταγωνίζονται μεταξύ τους ή αλληλεπικαλύπτονται με άλλα⁴¹.
- Κ.10 τον κίνδυνο **επηρεασμού της οικονομίας της ΕΕ από αρνητικούς κλυδωνισμούς στις ευρωπαϊκές αλυσίδες εφοδιασμού με βασικούς κινέζους προμηθευτές**.
- Κ.18: τον κίνδυνο **επιπτώσεων στη δημόσια υγεία από την αυξανόμενη διασύνδεση σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο** (συμπεριλαμβανομένων των κινεζικών διαδρομών μεταφορών στο πλαίσιο της BRI) με αποτέλεσμα την επιτάχυνση της μετάδοσης νόσων.

46 Όσον αφορά την αμοιβαιότητα, τους ίσους όρους ανταγωνισμού και την αποτροπή στρεβλωτικών επιπτώσεων στην εσωτερική αγορά της ΕΕ (θεματικές κατηγορίες Γ και Δ στον [πίνακα 5](#)), έχουν αναληφθεί πολλές πρωτοβουλίες. Στο [πλαίσιο 7](#) παρουσιάζονται ενδεικτικά δύο εν εξελίξει ειδικές δράσεις της ΕΕ οι οποίες αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της στρατηγικής προοπτικής του 2019.

⁴¹ Βλέπε σημείωση υπό τον [πίνακα 2](#).

Πλαίσιο 7

Παράδειγμα εν εξελίξει δράσεων της ΕΕ που έχουν αναληφθεί σε σχέση με την αμοιβαιότητα και την αποτροπή στρεβλωτικών επιπτώσεων στην αγορά της ΕΕ

Διαπραγμάτευση διμερούς συνολικής επενδυτικής συμφωνίας με την Κίνα

Στόχος της ΕΕ είναι να επαναφέρει την ισορροπία σχετικά με το άνοιγμα των αγορών μεταξύ της ΕΕ και της Κίνας, να αντιμετωπίσει ορισμένα βασικά προβλήματα σχετικά με τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού και να αντικαταστήσει τις διμερείς επενδυτικές συμφωνίες (ΔΕΣ) μεταξύ της Κίνας και των κρατών μελών (βλέπε σημείο 64) με μία ενιαία συνολική επενδυτική συμφωνία ΕΕ-Κίνας. Οι διαπραγματεύσεις ξεκίνησαν το 2012, ενώ στην 21^η σύνοδο κορυφής ΕΕ-Κίνας που πραγματοποιήθηκε στις 9 Απριλίου 2019, η ΕΕ και η Κίνα δεσμεύτηκαν να επιτύχουν την πρόοδο που απαιτείται ώστε η συνολική επενδυτική συμφωνία να συναφθεί εντός του 2020.

Εφαρμογή της στρατηγικής

47 Στη συνέχεια περιγράφουμε τη διαδικασία εφαρμογής της στρατηγικής ΕΕ-Κίνας η οποία καλύπτει δύο βασικά στοιχεία, αφ' ενός την κατανομή των αρμοδιοτήτων για την εφαρμογή της στρατηγικής και αφ' ετέρου τη χρηματοδότηση⁴².

48 Από τις 74 δράσεις, 34 είναι δράσεις της ΕΕ, 38 είναι διμερείς δράσεις που πρέπει να αναληφθούν τόσο από την ΕΕ όσο και από την Κίνα, ενώ δύο απαιτούν μονομερείς ενέργειες εκ μέρους της Κίνας. **Η κατανομή των αρμοδιοτήτων για την εφαρμογή των εν λόγω δράσεων εξαρτάται από τον οικείο τομέα πολιτικής**, χωρίς να απαιτείται ρητή ανάθεση των αρμοδιοτήτων π.χ. στην Επιτροπή, η ΓΔ MOVE επιβλέπει την απόκριση στο πλαίσιο του τομέα των μεταφορών, ενώ η ΓΔ ENER είναι αρμόδια για την απόκριση στον τομέα της ενέργειας. Η προσέγγιση αυτή όσον αφορά τις αρμοδιότητες απαιτεί αυξημένο συντονισμό για την επιτυχή εφαρμογή των δράσεων.

⁴² C(2018) 7703 της 21.11.2018 – Ανακοίνωση προς την Επιτροπή «Governance in the European Commission».

49 Η στρατηγική ΕΕ-Κίνας εφαρμόστηκε χωρίς προηγουμένως να έχει διενεργηθεί εκτίμηση της χρηματοδότησης της ΕΕ που απαιτείται για την υλοποίηση των δράσεων της εν λόγω στρατηγικής, π.χ. δράσεις που αφορούν τις υποδομές, και **χωρίς να δεσμευτούν χρηματοδοτικοί πόροι της ΕΕ**. Σύμφωνα με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ, δεν υπάρχει ούτε η υποχρέωση ούτε η ανάγκη για κάτι τέτοιο, και η πλειονότητα των δράσεων ΕΕ-Κίνας αντλούν χρηματοδότηση από τα υφιστάμενα προγράμματα της ΕΕ, όπως συμβαίνει συχνά και με άλλους στρατηγικούς εταίρους.

50 Το μειονέκτημα της προσέγγισης αυτής είναι ότι, επί του παρόντος, **δεν είναι δυνατόν να διαμορφωθεί μια συνολική εικόνα των δαπανών της ΕΕ** που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή της στρατηγικής ΕΕ-Κίνας, παρά το γεγονός ότι πραγματοποιούνται δαπάνες αυτού του είδους. Επιπροσθέτως, εντοπίσαμε παραδείγματα έργων που εντάσσονταν στην κινεζική επενδυτική στρατηγική τα οποία χρηματοδοτούνταν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Μολονότι κύριος προορισμός αυτών των έργων ήταν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων των προγραμμάτων πολιτικής της ΕΕ, συνέβαλαν ταυτόχρονα και στη χρηματοδότηση έργων που εντάσσονταν στην κινεζική επενδυτική στρατηγική (βλέπε [πλαίσιο 8](#)).

Πλαίσιο 8

Η ΕΕ χρηματοδοτεί έργα που εντάσσονται στην κινεζική επενδυτική στρατηγική στην Ευρώπη

Γέφυρα Pelješac στην Κροατία

Το 2017, η Επιτροπή διέθεσε ποσό ύψους 357 εκατομμυρίων ευρώ από τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής για την κάλυψη του 85 % του κόστους ανέγερσης της γέφυρας Pelješac στην Κροατία. Στόχος του έργου είναι η σύνδεση της περιοχής του Ντουμπρόβνικ στο νότιο μέρος της χώρας με την υπόλοιπη ηπειρωτική χώρα. Το 2018, οι κροατικές αρχές ανέθεσαν σημαντική σύμβαση κατασκευής για αυτή τη γέφυρα⁴³ σε κινεζική κοινοπραξία, της οποίας επικεφαλής είναι η κινεζική κρατική επιχείρηση China Road and Bridge Corporation. Με τον τρόπο αυτό χρηματοδότησαν ένα έργο που ανήκει στην κινεζική επενδυτική στρατηγική⁴⁴.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ)

Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος δωρητής ενός από τους διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, της ΕΤΑΑ. Η ΕΤΑΑ έχει δραστηριοποιηθεί ουσιαστικά σε πολλές οικονομίες των διαδρόμων της BRI, στις οποίες είναι αναγκαία η ανάπτυξη υποδομών για τη στήριξη μιας αρτιότερης και βιωσιμότερης ανάπτυξης. Η Κίνα έγινε μέτοχος της ΕΤΑΑ το 2016, αποβλέποντας στη δημιουργία επενδυτικών ευκαιριών στην ανατολική Ευρώπη, περιφέρεια η οποία βρίσκεται κατά μήκος της διαδρομής της BRI⁴⁵.

51 Η ΕΕ χρησιμοποιεί επίσης διάφορα χρηματοδοτικά μέσα από την **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ)** και το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)**, εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ, για τη συνεργασία της με την Κίνα στο πλαίσιο της κινεζικής επενδυτικής στρατηγικής (βλέπε [πλαίσιο 9](#)).

⁴³ Silk Road Briefing, «Chinese Contractors Winning Bid for EU Funded Pelješac Bridge in Croatia Raises Eyebrows», Silk Road Briefing, 10 Μαΐου 2018.

⁴⁴ Blockmans, S. & Hu., W., «Systemic rivalry and balancing interests: Chinese investment meets EU law on the Belt and Road», Κέντρο Μελετών Ευρωπαϊκής Πολιτικής (CEPS), Μάρτιος 2019.

⁴⁵ Makocki, M., «China's Road: into Eastern Europe», Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας (EUISS), Φεβρουάριος 2017.

Πλαίσιο 9

Χρήση χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ στο πλαίσιο της κινεζικής επενδυτικής στρατηγικής στην Ευρώπη

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ)

Ο **όμιλος ΕΤΕπ** χρηματοδοτεί έργα στην Κίνα. Τον Μάιο του 2018, η ΕΤΕπ συνήψε με την κινεζική τράπεζα EXIM συμφωνία για επενδύσεις σχετικές με το κλίμα (300 εκατομμύρια ευρώ). Στόχος της συμφωνίας ήταν η χρηματοδότηση έργων στους τομείς του ύδατος, της αποχέτευσης, της ενέργειας και των μεταφορών⁴⁶.

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)

Για την ανάπτυξη συνεργιών μεταξύ της BRI της Κίνας και του «σχεδίου Juncker», το 2017, το **ΕταΕ** και το Ταμείο Silk Road (κινεζικό κρατικό ταμείο επενδύσεων για τις χώρες της BRI) υπέγραψαν μνημόνιο συμφωνίας για τη σύσταση του Ταμείου Κοινών Επενδύσεων Κίνας-ΕΕ, το οποίο αναμένεται να παράσχει στήριξη ύψους 500 εκατομμυρίων ευρώ⁴⁷ σε εταιρείες με δυνατότητες διεθνούς επέκτασης. Στους στοχευόμενους τομείς περιλαμβάνονται οι τομείς με υψηλές διασυνοριακές συνεργίες μεταξύ της Κίνας και της Δύσης⁴⁸.

Παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση σχετικά με τη στρατηγική

52 Ο τρόπος με τον οποίο έχουν καθοριστεί οι δράσεις καθιστά δυσχερή την παρακολούθηση της προόδου της υλοποίησής τους. Το **54 % των δράσεων (40 δράσεις)** είναι ειδικές και αποβλέπουν στην επίτευξη καθορισμένων αποτελεσμάτων («**ειδικές δράσεις**»). Δεν υπάρχουν συστήματα **μέτρησης επιδόσεων (π.χ. δείκτες)** για αυτές τις δράσεις. Το υπόλοιπο **46 % (34 δράσεις)** έχει καθοριστεί κατά τρόπο γενικό, χωρίς **αυστηρά καθορισμένους στόχους**, ενώ οι δράσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν την υποχρέωση παροχής παραδοτέων («**γενικές δράσεις**»).

⁴⁶ Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, «China Climate Eximbank Framework Loan», ΕΤΕπ, 21 Σεπτεμβρίου 2017.

⁴⁷ Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, «EIB Group cooperation with China to be strengthened with new EUR 500 million Silk Road Fund equity investment initiative», ΕΤαΕ, 2 Ιουνίου 2017.

⁴⁸ Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, «First EU-China investment platform backed by the Juncker Plan», ΕΤαΕ, 6 Αυγούστου 2018.

53 Σύμφωνα με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ, οι 74 δράσεις υπόκεινται σε τακτική παρακολούθηση που διενεργούν οι αντίστοιχες ΓΔ. **Εντοπίσαμε υλικό τεκμηρίωσης της παρακολούθησης μόνο για τις δέκα δράσεις του εγγράφου του 2019 για τη στρατηγική προοπτική ΕΕ-Κίνας.**

54 Όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων, από την επισκόπησή μας προέκυψε ότι, με εξαίρεση ορισμένες αναφορές που περιλαμβάνονται σε εκθέσεις διαχείρισης που εκπονούν οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ, δηλαδή τα ετήσια σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, **δεν υπάρχει ειδική διαδικασία υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα τρία βασικά έγγραφα στρατηγικής, ούτε για εξωτερική ούτε για εσωτερική χρήση.**

55 Στις ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής για τη διαχείριση και τις επιδόσεις εντοπίσαμε πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή και την αξιολόγηση της στρατηγικής ΕΕ-Κίνας, και διαπιστώσαμε ότι η διαμόρφωση της στρατηγικής προοπτικής ΕΕ-Κίνας του 2019 στηρίχτηκε σε επανεξέταση της προϋπάρχουσας ανακοίνωσης για τη στρατηγική ΕΕ-Κίνας του 2016. Ωστόσο, **δεν προβλέπεται η διενέργεια ειδικής αξιολόγησης σχετικά με τις εν λόγω τρεις στρατηγικές.**

56 Εξαιτίας αυτής της προσέγγισης όσον αφορά την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων σε σχέση με τις δράσεις καθίσταται δύσκολο να εξακριβωθεί αν οι κίνδυνοι μετριάζονται επαρκώς ή αν διερευνώνται πλήρως οι ευκαιρίες στο πλαίσιο των προκλήσεων που δημιουργεί η κινεζική επενδυτική στρατηγική (βλέπε σημεία 29 έως 32).

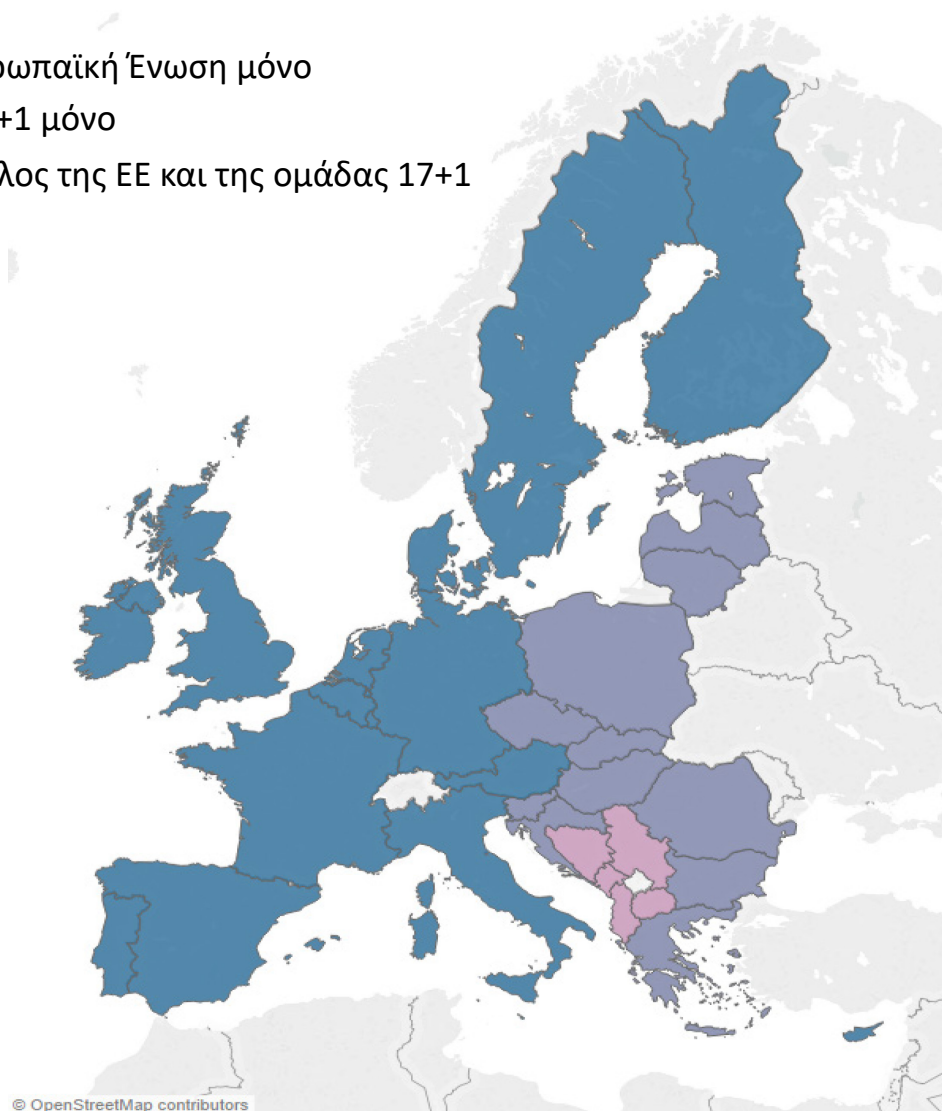
Η απόκριση των κρατών μελών

57 Τα κράτη μέλη μπορούν να συνεργάζονται με την Κίνα σε διμερές επίπεδο· ορισμένες από αυτές τις συνεργασίες περιγράφονται κατωτέρω.

58 Η Κίνα έχει θεσπίσει **πλαίσιο συνεργασίας με 17 χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ)** (βλέπε [γράφημα 10](#)) - κοινώς καλούμενο «17+1» (πρώην «16+1») - με στόχο την **προώθηση των επιχειρηματικών και επενδυτικών σχέσεων**. Η ομάδα αυτή συστάθηκε το 2012 στη Βουδαπέστη ως μηχανισμός συνεργασίας μεταξύ της Κίνας και 16 χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, μεταξύ των οποίων και χώρες οι οποίες στο παρελθόν τελούσαν υπό κομμουνιστικό καθεστώς.

Γράφημα 10 – Κράτη μέλη της ΕΕ και Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ)

- Ευρωπαϊκή Ένωση μόνο
- 17 +1 μόνο
- Μέλος της ΕΕ και της ομάδας 17+1

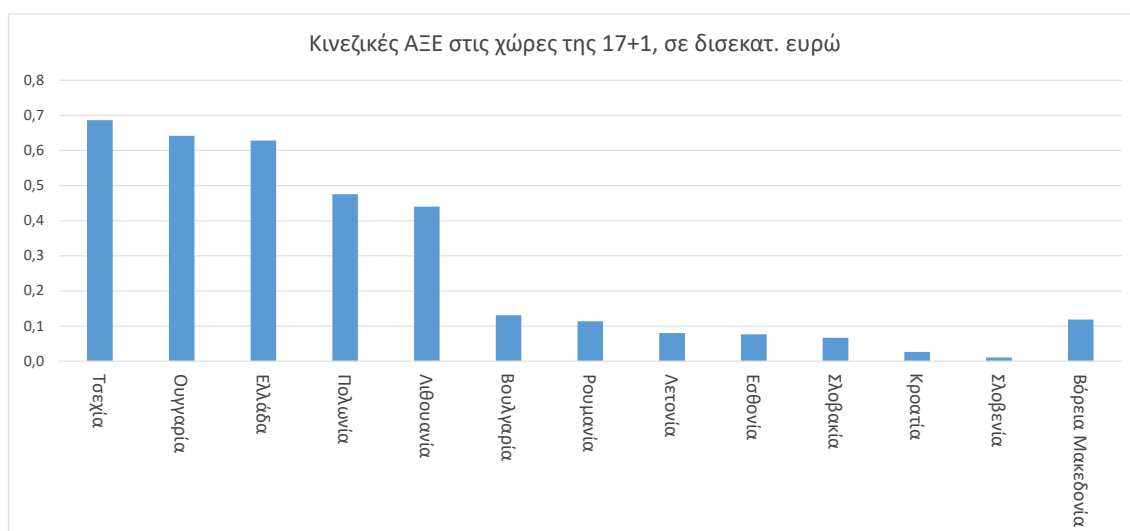
Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών από την Επιτροπή, Χάρτης βάσης ©Συνεισφέροντες του OpenStreetMap, με άδεια του Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).

59 Στο πλαίσιο συνεργασίας 17+1 περιλαμβάνονται 12 κράτη μέλη. Εντός αυτού του πλαισίου, τα συγκεκριμένα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Κίνα σε διμερές επίπεδο⁴⁹, με αποτέλεσμα να τίθεται σε **κίνδυνο η συνοχή της δράσης της ΕΕ**. Επιπλέον, **το πλαίσιο 17+1 ενδέχεται να επηρεάσει και την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ στα Δυτικά Βαλκάνια**, δεδομένου ότι πέντε χώρες του πλαισίου 17+1 είναι κράτη των Δυτικών Βαλκανίων με καθεστώς υποψήφιας ή δυνάμει υποψήφιας χώρας.

⁴⁹ European Council on Foreign Relations (ECFR), «China's Investment in Influence: the Future of 16+1 Cooperation», Δεκέμβριος 2016.

60 Σύμφωνα με στοιχεία από τη βάση δεδομένων της Eurostat, οι χώρες του πλαισίου 17+1 δεν έχουν προσελκύσει υψηλά επίπεδα κινεζικών ΑΞΕ (βλέπε [γράφημα 11](#)). Οι επενδύσεις συγκεντρώνονται σε πέντε κράτη μέλη (Τσεχία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Λιθουανία και Πολωνία). Μεταξύ των χωρών της ομάδας 17+1, μεγαλύτερος αποδέκτης κινεζικών επενδύσεων είναι η Τσεχία, η οποία έχει αναφέρει το ποσό των 686 εκατομμυρίων ευρώ (σε αποθέματα), που συνιστά το 0,3 % των συνολικών αποθεμάτων ΑΞΕ της Κίνας σε ολόκληρη την ΕΕ.

Γράφημα 11 - Κινεζικές ΑΞΕ (αποθέματα) στις ΧΚΑΕ στο τέλος του 2017

Πηγή: Στατιστικές της Eurostat για τις ΑΞΕ.

61 Οι σχέσεις μεταξύ κρατών μελών και Κίνας, όπως και η συνεργασία τους σε ορισμένους τομείς, επισημοποιούνται μέσω μνημονίων συμφωνίας. Σε αυτά τα μνημόνια συμφωνίας, τα μέρη εκφράζουν την **πρόθεσή τους για ανάληψη κοινής δράσης, χωρίς καμία νομική δέσμευση**. Έως σήμερα, **15 κράτη μέλη της ΕΕ έχουν υπογράψει μνημόνιο συμφωνίας με την Κίνα για επενδύσεις και έργα που σχετίζονται με την BRI** (βλέπε [πίνακα 6](#)).

Πίνακας 6 – Μνημόνια συμφωνίας που έχουν συναφθεί μεταξύ κρατών μελών και Κίνας σχετικά με την BRI

Κράτος μέλος της ΕΕ	Έτος υπογραφής του μνημονίου συμφωνίας
Βουλγαρία	2015
Τσεχική Δημοκρατία	2015
Ουγγαρία	2015
Πολωνία	2015
Ρουμανία	2015
Σλοβακία	2015
Λετονία	2016
Κροατία	2017
Εσθονία	2017
Ελλάδα	2017
Λιθουανία	2017
Σλοβενία	2017
Μάλτα	2018
Ιταλία	2019
Λουξεμβούργο	2019

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων διαθέσιμων στο κοινό.

62 Τα κράτη μέλη έχουν συνάψει επίσης μνημόνια συμφωνίας για ευρύ φάσμα θεμάτων, από την πυρηνική συνεργασία (συμφωνία μεταξύ της γαλλικής New Areva και του κινεζικού κρατικού φορέα εκμετάλλευσης πυρηνικής ενέργειας China National Nuclear Corporation το 2018)⁵⁰ έως τη σύσταση της «σχέσης αδελφών αερολιμένων» (Κίνα-Φινλανδία 2016)⁵¹.

⁵⁰ World Nuclear News, «France and China enhance nuclear energy cooperation», World Nuclear News, 10 Ιανουαρίου 2018.

⁵¹ Υπουργείο Εξωτερικών της Φινλανδίας, «Joint Action Plan between China and Finland on Promoting the Future-oriented New-type Cooperative Partnership 2019-2023», UMFI, Απρίλιος 2017, σ. 27.

63 Σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου⁵², τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ενημερώνουν την Επιτροπή για συμφωνίες σχετικές με οικονομική και βιομηχανική συνεργασία που συνάπτουν με τρίτες χώρες, ώστε να διασφαλίζεται η συνεκτικότητα μεταξύ της εθνικής και της ενωσιακής εμπορικής πολιτικής. Η Επιτροπή ανέφερε ότι, έως την ημερομηνία της παρούσας επισκόπησης, **δεν είχε λάβει καμία ενημέρωση σχετικά με την υπογραφή οποιουδήποτε μνημονίου συμφωνίας από τα κράτη μέλη.**

64 Διμερής επενδυτική συμφωνία (ΔΕΣ) είναι η συμφωνία μεταξύ δύο χωρών που συνάπτεται για **την προώθηση και την προστασία των επενδύσεων που πραγματοποιούν επενδυτές των χωρών αυτών στο έδαφος της άλλης χώρας. Όλα τα κράτη μέλη, πλην της Ιρλανδίας, έχουν συνάψει ΔΕΣ με την Κίνα.** Οι περισσότερες ΔΕΣ υπογράφηκαν πριν από το 2000, ενώ η παλαιότερη ΔΕΣ που βρίσκεται ακόμα σε ισχύ, υπογράφηκε μεταξύ Σουηδίας και Κίνας το 1982⁵³. Στόχος της ΕΕ είναι να αντικαταστήσει αυτές τις διμερείς επενδυτικές συμφωνίες (ΔΕΣ) με μια ενιαία συνολική επενδυτική συμφωνία με την Κίνα (βλέπε [πλαίσιο 7](#)).

65 Βάσει του κοινού πλαισίου της ΕΕ που θεσπίστηκε πρόσφατα για τον έλεγχο των ΑΞΕ για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης⁵⁴, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν **τους δικούς τους εθνικούς μηχανισμούς ελέγχου**⁵⁵. Οι μηχανισμοί αυτοί παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές μεταξύ τους όσον αφορά το **πεδίο εφαρμογής** (έλεγχος των εισερχόμενων ή των εξερχόμενων ΑΞΕ της ΕΕ, διαφορετικά κατώτατα όρια ελέγχου, εύρος των τομέων που καλύπτονται πέραν της άμυνας) και τον **σχεδιασμό** (προέγκριση των ΑΞΕ έναντι εκ των υστέρων ελέγχων)⁵⁶. Έως τον Δεκέμβριο του 2019, 14 κράτη μέλη είχαν θεσπίσει μηχανισμούς ελέγχου των ΑΞΕ. Τα εν λόγω κράτη μέλη

⁵² Απόφαση 74/393/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 1974 περί διαδικασίας διαβουλεύσεων για τις συμφωνίες συνεργασίας των κρατών μελών με τρίτες χώρες.

⁵³ Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη, «International Investment Agreements Navigator (China)», Investment Policy Hub, 2019.

⁵⁴ Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση εγκρίθηκε στις 19 Μαρτίου 2019 αλλά θα τεθεί σε ισχύ από τις 11 Οκτωβρίου 2020.

⁵⁵ «List of screening mechanisms notified by Member States», Screening of foreign direct investment, European Commission News Archive, 10 Απριλίου 2019.

⁵⁶ «EU framework for FDI screening», Ενημερωτικό σημείωμα της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS), Ιανουάριος 2018.

είναι τα εξής: Δανία, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία και Φινλανδία.

66 Πολλά κράτη μέλη έχουν δημοσιεύσει έγγραφα πολιτικής για τις σχέσεις τους με την Κίνα· ορισμένα παραδείγματα είναι τα εξής:

- Η ανακοίνωση της σουηδικής κυβέρνησης με τίτλο «Προσέγγιση ζητημάτων σχετικών με την Κίνα» (Σεπτέμβριος 2019),
- Το έγγραφο «Κάτω Χώρες και Κίνα: μια νέα ισορροπία» (Μάιος 2019),
- Το κοινό σχέδιο δράσης μεταξύ Κίνας και Φινλανδίας για την προώθηση ενός νέου είδους εταιρικής συνεργατικής σχέσης με μελλοντική προοπτική για την περίοδο 2019-2023 (Ιανουάριος 2019),
- Το Κοινό πρόγραμμα εργασίας Κίνας-Δανίας (2017-2020) (Μάιος 2017).

67 Η απόκριση στις προκλήσεις που δημιουργούνται από την επενδυτική στρατηγική της Κίνας αφορά τομείς στους οποίους ασκούν αρμοδιότητες τόσο τα θεσμικά όργανα της ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη (βλέπε σημεία **33** και **34**). Διάφορες πηγές υποδεικνύουν ότι τα κράτη μέλη συνεργάζονται συχνά σε διμερές επίπεδο με την Κίνα, ανάλογα με τα **δικά τους εθνικά συμφέροντα**, και **χωρίς πάντοτε να ενημερώνουν ή να επιδιώξουν τον συντονισμό τους με την Επιτροπή**, όπου αυτό θα ήταν αναγκαίο⁵⁷. Ως εκ τούτου, είναι δύσκολο να επιτευχθεί μια συντονισμένη απόκριση μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών.

⁵⁷ Ενημερωτικό σημείωμα της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS), «*State of play of EU-China relations*» και Poggetti, L., «Europe's search for a China strategy», *Mercator Institute for China Studies*, MERICS, 7 Ιουνίου 2019.

6. Τελικές παρατηρήσεις και προκλήσεις

68 Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται οι τελικές παρατηρήσεις επί της επισκόπησής μας. Επισημαίνονται επίσης ορισμένες προκλήσεις στο πλαίσιο της διαχείρισης της απόκρισης της ΕΕ στη στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων της Κίνας, τις οποίες διαπιστώσαμε κατά τη διάρκεια των εργασιών επισκόπησης. Συζητήσαμε τις προκλήσεις αυτές με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ και, όπου κρίθηκε απαραίτητο, συμπεριλάβαμε αναφορές στις απόψεις που διατύπωσαν.

69 Από τη δεκαετία του 1980, η Κίνα εφαρμόζει μια στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων, με στόχο την επίτευξη μιας ισχυρής οικονομίας που στηρίζεται στις εξαγωγές. Οι δύο βασικοί πυλώνες αυτής της μακροπρόθεσμης στρατηγικής είναι η BRI, η οποία δρομολογήθηκε το 2013, και η βιομηχανική στρατηγική MIC 2025 η οποία δρομολογήθηκε το 2015. Η BRI αποτελεί τη σημαντικότερη κινεζική επενδυτική στρατηγική για την οικονομική ανάπτυξη. Στόχος της είναι η αύξηση της επιρροής της Κίνας στο εξωτερικό, μεταξύ άλλων και στην ΕΕ. Δεν υπάρχει συναίνεση μεταξύ των εμπειρογνομόνων σχετικά με τον καθορισμό της έκτασης και του πεδίου εφαρμογής αυτής της πρωτοβουλίας. **Η BRI είναι μια σύνθετη πρωτοβουλία, η οποία εξελίσσεται διαρκώς, με αποτέλεσμα να αποτελεί «κινούμενο στόχο» για τους φορείς χάραξης πολιτικής της ΕΕ.**

70 Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να διασφαλίζει **ίσους όρους ανταγωνισμού και αμοιβαιότητα μεταξύ της ΕΕ και της Κίνας**. Ωστόσο, μέρος της κινεζικής επενδυτικής στρατηγικής είναι και οι κρατικές επιχειρήσεις, οι οποίες λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση από το κινεζικό κράτος. Σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ, τέτοιου είδους επιδοτήσεις όταν χορηγούνται από τα κράτη μέλη αντιμετωπίζονται ως κρατικές ενισχύσεις. Αυτή η διαφορετική μεταχείριση μπορεί να οδηγήσει σε στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά της ΕΕ. Επιπροσθέτως, η Κίνα είναι λιγότερη ανοικτή, σε σύγκριση με την ΕΕ, όσον αφορά τις ξένες επενδύσεις.

71 Δεν είναι δυνατόν να δοθεί μια ακριβής συνολική εικόνα των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ που σχετίζονται με την επενδυτική στρατηγική της Κίνας (δηλαδή με την BRI και τη MIC 2005), καθώς οι δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες είναι περιορισμένες. Ως εκ τούτου, προκειμένου να παρουσιάσουμε μια υψηλού επιπέδου ανάλυση, χρησιμοποιήσαμε δημόσια διαθέσιμα στοιχεία για τις ξένες επενδύσεις της

Κίνας στην ΕΕ συνολικά. Από την επισκόπηση αυτών των στοιχείων προκύπτει ότι, οι επενδύσεις της Κίνας στην ΕΕ έχουν μεν αυξηθεί - με τις ΑΞΕ να έχουν σημειώσει αύξηση από 0,3 % το 1995 σε 3 % το 2018 - αλλά παραμένουν σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Προκύπτει επίσης ότι **οι κινεζικές επενδύσεις στην ΕΕ από το 2000 έως το 2019 αφορούν τομείς στρατηγικής σημασίας, και ότι πάνω από το ήμισυ των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου πραγματοποιήθηκαν από κρατικές επιχειρήσεις**. Ωστόσο, ήταν δύσκολο να συγκεντρωθούν πλήρη και **έγκαιρα δεδομένα και, κατ' επέκταση, να διαμορφωθεί μια συνολική εικόνα**.

Μελλοντική Πρόκληση 1:

Εξεύρεση του τρόπου παροχής πληρέστερων και περισσότερο έγκαιρων δεδομένων και στατιστικών σχετικά με τις επενδύσεις που αποτελούν μέρος της επενδυτικής στρατηγικής της Κίνας στην ΕΕ, με στόχο τη βελτίωση της παροχής πληροφοριών στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής της ΕΕ για την Κίνα.

72 Κατά τον σχεδιασμό, την εκπόνηση και την εφαρμογή εγγράφων πολιτικής που αφορούν τις σχέσεις ΕΕ-Κίνας, οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ προσδιορίζουν και αξιολογούν τους σχετικούς κινδύνους και τις σχετικές ευκαιρίες. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατό να εκπονηθεί μια **επίσημη ολοκληρωμένη ανάλυση των κινδύνων και των ευκαιριών για την ΕΕ που προκύπτουν από την επενδυτική στρατηγική της Κίνας**. Στο πλαίσιο της επισκόπησής μας, αναλάβαμε να συγκεντρώσουμε τους 18 κινδύνους και τις 13 ευκαιρίες που εμφανίζει η επενδυτική στρατηγική της Κίνας.

Μελλοντική πρόκληση 2:

Εξεύρεση του τρόπου εκπόνησης επίσημης, ολοκληρωμένης και επικαιροποιημένης ανάλυσης των κινδύνων και των ευκαιριών για την ΕΕ, με στόχο τη διευκόλυνση της αντιμετώπισης όλου του φάσματος των προκλήσεων που θέτει η κινεζική επενδυτική στρατηγική. Η διενέργεια αυτής της ανάλυσης απαιτεί συστηματική συλλογή και παρακολούθηση των σχετικών δεδομένων και στοιχείων, τα οποία είναι απαραίτητα για να εξακριβωθεί η πιθανότητα υλοποίησης αυτών των κινδύνων ή των ευκαιριών, καθώς και ο δυνητικός τους αντίκτυπος.

73 Τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη ασκούν αρμοδιότητες σε τομείς πολιτικής που συνδέονται με την απόκριση της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας. Σε τομείς στους οποίους μια εναρμονισμένη ενωσιακή προσέγγιση θα μπορούσε να λειτουργήσει ως πλεονέκτημα, **η άσκηση αρμοδιοτήτων τόσο από την ΕΕ όσο και από τα κράτη μέλη** συνεπάγεται την ύπαρξη πολλαπλών φορέων λήψης αποφάσεων

(π.χ. τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι εθνικές κυβερνήσεις), ενδεχομένως με αποκλίνουσες γνώμες και προσεγγίσεις. Αυτό **μπορεί να καταστήσει δυσχερή** την έγκαιρη και με συντονισμένο τρόπο **αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ΕΕ στο σύνολό της**.

74 Προτάσεις για τα μέτρα πολιτικής για τη στρατηγική ΕΕ-Κίνας περιλαμβάνονται σε «**κοινές ανακοινώσεις**» της Επιτροπής και της ΥΕ. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται είτε μέσω εσωτερικών νομικών πράξεων της ΕΕ (κανονισμούς ή οδηγίες) που πρέπει να εκδοθούν από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είτε μέσω θέσεων εξωτερικής πολιτικής που λαμβάνονται από το Συμβούλιο. **Το μειονέκτημα αυτής της συναινετικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων είναι ότι ενέχει τον κίνδυνο μη έγκαιρης αντίδρασης στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ.**

75 Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ έχουν δημοσιεύσει τα εξής τρία βασικά στρατηγικά έγγραφα για τις σχέσεις μεταξύ ΕΕ-Κίνας, στα οποία περιλαμβάνεται η απόκριση της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας: τη στρατηγική της ΕΕ έναντι της Κίνας του 2016, τη στρατηγική του 2018 για τη σύνδεση Ευρώπης και Ασίας και τη στρατηγική προοπτική ΕΕ-Κίνας του 2019. Μολονότι το στρατηγικό έγγραφο του 2018 δεν αφορά συγκεκριμένα την Κίνα, πραγματεύεται τη στρατηγική βιώσιμης συνδεσιμότητας μεταξύ της Ευρώπης και της Ασίας, επομένως και της Κίνας. Στο πλαίσιο της επισκόπησής μας διαπιστώσαμε ότι οι διάφορες πρωτοβουλίες και μέτρα πολιτικής των υπηρεσιών της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ κάλυπταν τη μεγάλη πλειονότητα των εν λόγω κινδύνων, **εξαιρουμένων τριών:**

- Τον κίνδυνο της **έλλειψης συντονισμού μεταξύ των προγραμμάτων υποδομών της ΕΕ και της Κίνας**, η οποία μπορεί να δημιουργήσει κενά στις υποδομές συνδεσιμότητας ή να έχει ως αποτέλεσμα επενδυτικά έργα που ανταγωνίζονται μεταξύ τους ή αλληλεπικαλύπτονται με άλλα. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ δεν θεωρούν ότι ο κίνδυνος αυτός είναι σημαντικός λόγω της πολιτικής πραγματικότητας.
- Τον κίνδυνο **επηηρεασμού της οικονομίας της ΕΕ από αρνητικούς κλυδωνισμούς στις ευρωπαϊκές αλυσίδες εφοδιασμού** με βασικούς κινέζους προμηθευτές.
- Τον κίνδυνο **επιπτώσεων στη δημόσια υγεία από την αυξανόμενη διασύνδεση σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο** (συμπεριλαμβανομένων των κινεζικών διαδρομών μεταφορών στο πλαίσιο της BRI) με αποτέλεσμα την επιτάχυνση της μετάδοσης νόσων.

Μελλοντική πρόκληση 3:

Εξεύρεση του τρόπου βελτίωσης των 74 δράσεων που καθορίζονται στη στρατηγική ΕΕ-Κίνας, ιδίως όσων στοχεύουν στην προαγωγή της αμοιβαιότητας και την αποτροπή στρεβλωτικών επιπτώσεων στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, καθώς και εξεύρεση του τρόπου αντιμετώπισης των ακόλουθων κινδύνων: δημιουργία κενών στις υποδομές συνδεσιμότητας ή επενδυτικά έργα που ανταγωνίζονται μεταξύ τους ή αλληλεπικαλύπτονται με άλλα, κλυδωνισμοί στις αλυσίδες εφοδιασμού και μετάδοση νόσων.

76 Η στρατηγική ΕΕ-Κίνας εφαρμόστηκε χωρίς προηγουμένως να έχει διενεργηθεί εκτίμηση της χρηματοδότησης της ΕΕ που απαιτείται για την υλοποίηση των δράσεων της εν λόγω στρατηγικής και **χωρίς να δεσμευτούν χρηματοδοτικοί πόροι της ΕΕ**. Από την επισκόπησή μας προέκυψε ότι μολονότι **πραγματοποιούνται τέτοιου είδους δαπάνες, είναι δύσκολο να διαμορφωθεί μια συνολική εικόνα** των χρηματοδοτικών πόρων της ΕΕ που δαπανώνται ή των χρηματοοικονομικών μέσων που χρησιμοποιούνται. Επιπλέον, στο παρελθόν υπήρξε ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτούνταν έργα που ενέπιπταν στην κινεζική επενδυτική στρατηγική στην Ευρώπη, η οποία ενδέχεται να υπονομεύσει την τρέχουσα στρατηγική ΕΕ-Κίνας.

Μελλοντική πρόκληση 4:

Εξεύρεση των τρόπων με τους οποίους θα δοθεί η δυνατότητα στους φορείς λήψης αποφάσεων στην ΕΕ να καθορίζουν και να παρακολουθούν καλύτερα τη στρατηγική ΕΕ-Κίνας, βάσει προηγούμενης εκτίμησης της ενωσιακής χρηματοδότησης που απαιτείται για την υλοποίηση των δράσεων της εν λόγω στρατηγικής, της δέσμευσης της εν λόγω χρηματοδότησης και της επισκόπησης των σχετικών δαπανών.

77 Ο τρόπος με τον οποίο καθορίστηκαν οι 74 δράσεις **καθιστά δυσχερή την παρακολούθηση της προόδου της υλοποίησής τους**. Ο καθορισμός σαφέστερων στόχων, δηλαδή η γνώση του τι πρέπει να επιτευχθεί, από ποιον και έως πότε, καθώς και η μέτρηση της προόδου σε σχέση με αυτούς τους στόχους, θα διευκόλυνε την παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων.

78 Σύμφωνα με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ, οι δράσεις υπόκεινται σε τακτική παρακολούθηση που διενεργείται από τις αντίστοιχες ΓΔ. Εντοπίσαμε υλικό τεκμηρίωσης της εν λόγω παρακολούθησης μόνο για τις δέκα δράσεις του εγγράφου

του 2019 για τη στρατηγική προοπτική ΕΕ-Κίνας. Επιπλέον, **δεν προβλέπεται ειδική διαδικασία υποβολής εκθέσεων για τα τρία βασικά στρατηγικά έγγραφα, ούτε συγκεκριμένη αξιολόγηση των τριών στρατηγικών που έχουν σχεδιαστεί.**

79 Εξαιτίας αυτής της προσέγγισης όσον αφορά την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την αξιολόγηση σχετικά με τις δράσεις, καθίσταται δύσκολο να εξακριβωθεί αν οι κίνδυνοι μετριάζονται επαρκώς ή αν διερευνώνται πλήρως οι ευκαιρίες στο πλαίσιο των προκλήσεων που δημιουργεί η κινεζική επενδυτική στρατηγική.

Μελλοντική πρόκληση 5:

Εξεύρεση του τρόπου με τον οποίο θα διασφαλιστεί ότι οι προκλήσεις που δημιουργεί η κινεζική επενδυτική στρατηγική αντιμετωπίζονται μέσω της ενίσχυσης των ρυθμίσεων για τη μέτρηση των επιδόσεων, καθώς και των ρυθμίσεων παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και αξιολόγησης για τη στρατηγική ΕΕ-Κίνας.

80 Η απόκριση της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας, δεν συνίσταται μόνο στις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, αλλά και στις μεμονωμένες δράσεις των κρατών μελών έναντι της Κίνας. Οι επιμέρους τρόποι απόκρισης των κρατών μελών στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας γίνονται αντιληπτοί σε τέσσερις τομείς:

- Μνημόνια συμφωνίας,
- Διμερείς επενδυτικές συμφωνίες,
- Εθνικός έλεγχος των ΑΞΕ και
- Έγγραφα πολιτικής των κρατών μελών για την Κίνα.

81 Επιπλέον, η Κίνα έχει θεσπίσει πλαίσιο συνεργασίας (κοινώς αποκαλούμενο «17+1») με ομάδα που απαρτίζεται από 17 χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης. Από τις χώρες αυτές 12 είναι κράτη μέλη της ΕΕ και πέντε είναι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων οι οποίες είναι υποψήφιες ή δυνάμει υποψήφιες για ένταξη στην ΕΕ. Δεδομένου ότι, σε αυτό το πλαίσιο, **οι χώρες αυτές συνεργάζονται με την Κίνα σε διμερές επίπεδο, το πλαίσιο συνεργασίας 17+1 ενδέχεται να επηρεάσει την αποτελεσματική εφαρμογή της ενταξιακής στρατηγικής της ΕΕ για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.**

82 Διάφορες πηγές υποδεικνύουν ότι τα κράτη μέλη συνεργάζονται συχνά σε διμερές επίπεδο με την Κίνα, ανάλογα με τα **δικά τους εθνικά συμφέροντα**, και **χωρίς πάντοτε να ενημερώνουν ή να επιδιώξουν τον συντονισμό τους με την Επιτροπή**, όπου αυτό θα ήταν αναγκαίο. Για παράδειγμα, 15 κράτη μέλη έχουν υπογράψει μνημόνιο συμφωνίας με την Κίνα για την BRI, ωστόσο, ως την ημερομηνία της παρούσας επισκόπησης, η Επιτροπή δεν είχε ενημερωθεί σχετικά. Ως εκ τούτου, είναι δύσκολο να επιτευχθεί μια συντονισμένη απόκριση μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών. Μια τέτοιου είδους προσέγγιση δεν εξυπηρετεί την ΕΕ, καθώς στο πλαίσιο της συνεργασίας της με την Κίνα η ΕΕ θα αύξανε την οικονομική ισχύ της, αν τα κράτη μέλη της δρούσαν συλλογικά αντί να αναλαμβάνουν μεμονωμένες δράσεις.

83 Η στρατηγική προοπτική ΕΕ-Κίνας του 2019 σηματοδότησε αλλαγή στο ύφος των σχέσεων ΕΕ-Κίνας, με την Κίνα να χαρακτηρίζεται ταυτόχρονα εταίρος αλλά και συστημικός αντίπαλος. Μία αποτελεσματική απόκριση σε αυτή τη γεωπολιτική μεταβολή απαιτεί από τα **κράτη μέλη να ενεργούν, μαζί με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, ως Ένωση**.

Μελλοντική πρόκληση 6:

Εξεύρεση τρόπων βελτίωσης του συντονισμού μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών όσον αφορά την απόκριση, μέσω προώθησης της μεταξύ τους ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τη συνεργασία ΕΕ-Κίνας.

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Ομάδα εμπειρογνομόνων

Ονοματεπώνυμο	Θέση	Φορέας
Δρ Matt Ferchen	Επικεφαλής του προγράμματος Global China Research	MERICS
κ. Kristine Berzina	Ανώτερη επιστημονική συνεργάτης	Συνασπισμός για τη διασφάλιση της δημοκρατίας, German Marshall Fund (GMF)
Professor Jing Men	Baillet Latour Καθηγητής στον τομέα σχέσεων ΕΕ-Κίνας, Διευθυντής του Κέντρου Ερευνών ΕΕ-Κίνας	Κολέγιο της Ευρώπης

Παράρτημα II – Ορισμός, στόχοι, επενδύσεις και χρηματοδότηση της BRI

Ορισμός

Η BRI αποτελεί αναπόσπαστο πυλώνα της στρατηγικής «Άνοιγμα στον Κόσμο» και, ως εκ τούτου, στηρίζει τη στρατηγική «Made in China 2025». Στόχος της είναι η ενίσχυση της συνδεσιμότητας σε πέντε διαφορετικούς τομείς: πολιτική, υποδομές, εμπόριο, συναλλαγές με κινεζικό νόμισμα και, τέλος, τη συνδεσιμότητα μεταξύ των λαών. Η υψηλότερη προτεραιότητα έχει δοθεί στις υποδομές συνδεσιμότητας, με έμφαση στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ΤΠ.

Η πραγματοποίηση επενδύσεων σε έργα υποδομής, ενισχύει τη συνδεσιμότητα μεταξύ διαφόρων επαρχιών, χωρών και περιοχών, διευκολύνοντας, εν τέλει, το εμπόριο. Από την BRI επωφελούνται κυρίως οι οικονομίες χαμηλού εισοδήματος, οι οποίες έχουν μεγαλύτερες δυνατότητες να αναπτυχθούν γρήγορα και να αποτελέσουν τους νέους προορισμούς κινεζικών επενδύσεων αλλά και κινεζικών εξαγωγών.

Η βασική παραδοχή στην οποία στηρίζεται η BRI είναι ότι η βελτίωση των υποδομών εμπορίου μειώνει το κόστος των μεταφορών. Αυτό, με τη σειρά του, έχει θετικό αντίκτυπο στο διεθνές εμπόριο. Σύμφωνα με σχετική μελέτη, ενδεχόμενη μείωση του κόστους των μεταφορών κατά 50 % θα αυξήσει το εμπόριο έως 3 % και 6 % στην Ασία και την Ευρώπη αντίστοιχα⁵⁸.

Στόχοι

- Παροχή δυνατότητας στην Κίνα να χρησιμοποιήσει την πλεονάζουσα παραγωγική της ικανότητα και να επενδύσει τα αποθέματα συναλλάγματος σε έργα συνδεσιμότητας.
- Διευκόλυνση της διεθνοποίησης του κινεζικού γιουάν/ρεμνίνμπι, ώστε να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστικό ως προς τα άλλα παγκόσμια νομίσματα.
- Καλύτερη εξασφάλιση παροχής ενέργειας προς την Κίνα, μέσω διαφοροποίησης των προμηθευτών ενέργειας.

⁵⁸ Garcia-Herrero, Al. & Xu, J., «China's Belt and Road Initiative: Can Europe Expect Trade Gains?», *Bruegel Working Paper*, τεύχος 5, 2016, σ. 7.

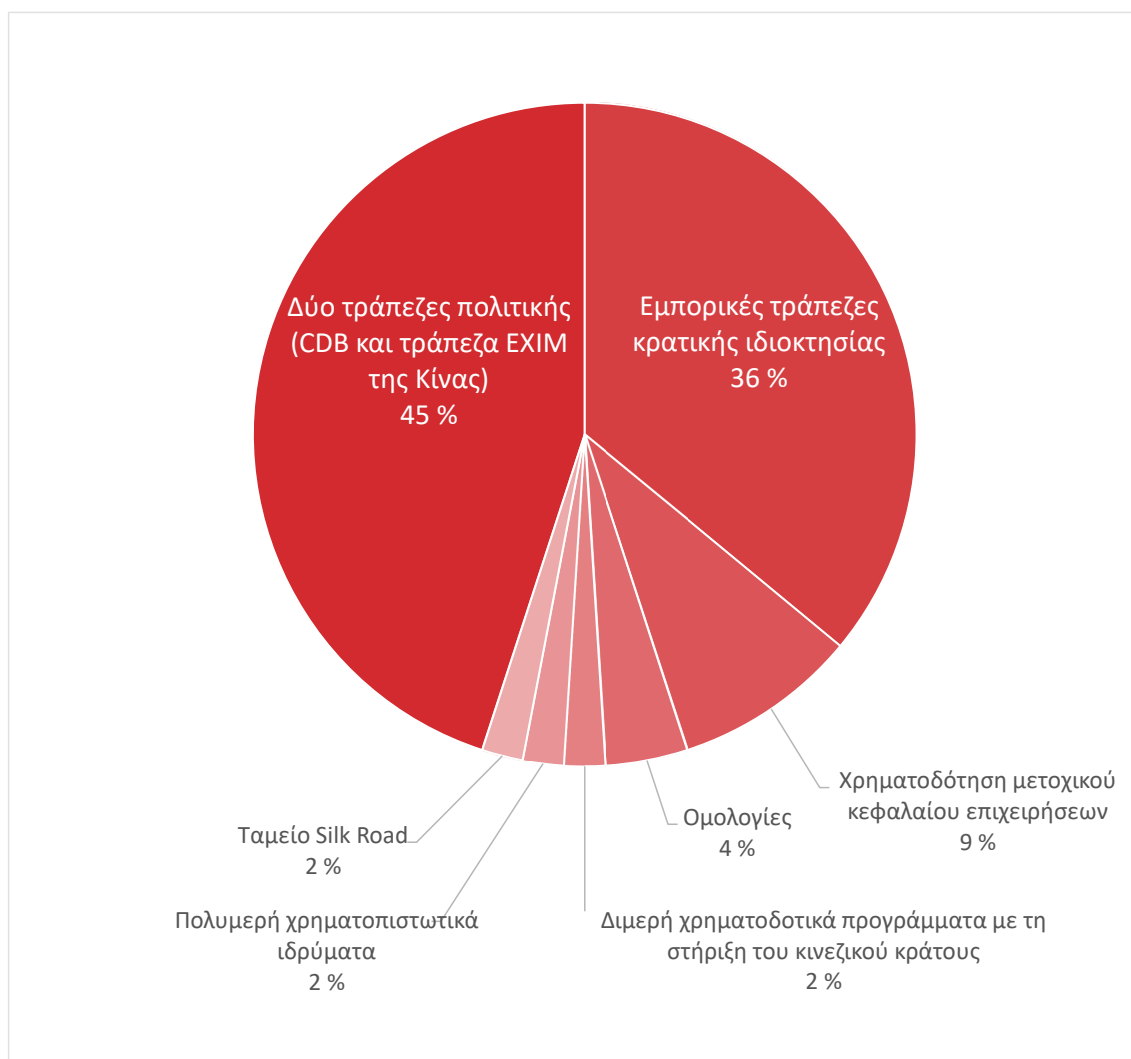
- Αναβάθμιση της κινεζικής βιομηχανίας με τη χρήση τεχνολογίας που μεταφέρεται από χώρες στις οποίες πραγματοποιούνται κινεζικές επενδύσεις, με ταυτόχρονη εξαγωγή των κινεζικών προτύπων. Μέσω της αύξησης των εξαγωγών, η BRI αποσκοπεί στο να «ενθαρρύνει την αποδοχή των κινεζικών προτύπων»⁵⁹. Ένα παράδειγμα αυτών των προτύπων είναι τα κινητά τηλέφωνα που κατασκευάζει η *Huawei*, κορυφαία εταιρεία στην τεχνολογία 5G.
- Παροχή στήριξης στην Κίνα για την αύξηση της πολιτικής και στρατηγικής της ισχύος, με ταυτόχρονη διατήρηση των φιλικών και ειρηνικών σχέσεων με τις γειτονικές της χώρες.

Επενδύσεις και χρηματοδότηση

Η BRI χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο από το κινεζικό κράτος. Σύμφωνα με υπολογισμούς, η χρηματοδότηση υπερέβαινε στα τέλη του 2018 το ποσό των 750 εκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ. Το ποσό αυτό προέρχεται από διάφορες πηγές (βλέπε [γράφημα 12](#)). Τα περισσότερα από αυτά τα χρηματοδοτικά μέσα είναι κρατικά ή λαμβάνουν εθνική χρηματοδότηση. Οι πηγές αυτές παρέχουν δάνεια με ευνοϊκούς όρους, τα οποία αποτελούν ένα από τα πλέον επισφαλή τμήματα της BRI, διότι οι χρηματοδοτικοί πόροι διατίθενται σε χώρες με χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση. Ως εκ τούτου, θα μπορούσαν να προκύψουν περιπτώσεις στις οποίες οι υποδομές που κατασκευάζονται στο πλαίσιο της επένδυσης, ενίοτε εθνικής ή στρατηγικής σημασίας, εκχωρούνται σε κινέζους πιστωτές, ιδίως σε αναδυόμενες ή αναπτυσσόμενες χώρες, σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής.

⁵⁹ Cai P., *Understanding China's Belt and Road Initiative*, Lowy Institute for International Policy, Μάρτιος 2017, σ. 9.

Γράφημα 12 – Πηγές χρηματοδότησης προς στήριξη των έργων της BRI

Πηγή: He, A., «The Belt and Road Initiative: Motivations, Financing, Expansion and Challenges of Xi's Ever-expanding Strategy» *CIGI Papers*, No. 225, Centre for International Governance Innovation, Σεπτέμβριος 2019.

Τα περισσότερα από αυτά τα δάνεια παρέχονται από κρατικές επιχειρήσεις. Αυτή η μέθοδος δανειοδότησης σημαίνει ότι δεν χρειάζεται να αποκτηθεί η κυριότητα επί των υποδομών, και ότι η διατήρηση της ισχύουσας διοίκησης και του πλαισίου λειτουργίας των εταιρειών στο εξωτερικό είναι αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη. Συνεπώς, οι κινεζικές επενδύσεις στο πλαίσιο της BRI πραγματοποιούνται μέσω συγχωνεύσεων και εξαγορών εταιρειών και όχι μέσω εντελώς νέων επενδυτικών σχεδίων.

Σύμφωνα με μελέτες, αναμένεται αύξηση στην ανάπτυξη του εμπορίου συνολικά (2,8 % και 9,7 % για τις οικονομίες του «διαδρόμου» της BRI)⁶⁰, στις ξένες επενδύσεις (4,97 % στις συνολικές ΑΞΕ για τις οικονομίες του «διαδρόμου» της BRI)⁶¹ και στη μεγέθυνση του παγκόσμιου ΑΕΠ (0,7 % σε 2,9 %)⁶².

⁶⁰ Παγκόσμια Τράπεζα, «Belt and Road Economics: Opportunities and Risks of Transport Corridors», Κύρια έκθεση (αγγλική έκδοση), Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας, Washington DC 2019, σ. 5.

⁶¹ Όπ.π. σ. 55.

⁶² Όπ.π. σ. 5.

Παράρτημα III – Περιορισμοί των στατιστικών για τις ΑΞΕ

Οι στατιστικές που καταρτίζει η Eurostat για τις ΑΞΕ εμφανίζουν τους ακόλουθους περιορισμούς:

- 1) Δεν περιλαμβάνουν τις περιπτώσεις ξένων επενδύσεων στις οποίες ο επενδυτής κατέχει λιγότερο από το 10 % των δικαιωμάτων ψήφου σε μία επιχείρηση. Οι επενδύσεις αυτές κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις χαρτοφυλακίου και δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός του τύπου εγκατάστασης (ή της ιθαγένειας) αυτών των επενδυτών.
- 2) Επίσης, από τα δεδομένα αυτά δεν προκύπτουν άλλες μορφές επιρροής που ασκούνται επί της διοίκησης και της λειτουργίας των εταιρειών, όπως εκπροσώπηση στο διοικητικό συμβούλιο ή συμμετοχή στη διαδικασία χάραξης πολιτικής, άλλες συμβατικές ρυθμίσεις ή στοιχεία σχετικά με την παροχή σημαντικών τεχνολογιών.
- 3) Όταν γίνεται χρήση οντοτήτων ειδικού σκοπού, δεν είναι δυνατόν να καταδειχθούν ούτε η προέλευση του τελικού ιδιοκτήτη, ούτε τυχόν ασυμμετρίες στις δηλώσεις των εισερχόμενων και εξερχόμενων επενδυτικών ροών. Η ΓΔ TRADE έχει αναφέρει ότι, σε συνολικό επίπεδο το 2016, το 64 % των εισερχόμενων ΑΞΕ διοχετεύονταν μέσω ΟΕΣ, και ότι αυτό δημιουργεί διάφορα ζητήματα όταν χρησιμοποιούνται στατιστικές για τις ΑΞΕ για την παρακολούθηση των ξένων επενδύσεων.
- 4) Σύμφωνα με περαιτέρω εκτιμήσεις της ΓΔ TRADE, όταν χρησιμοποιούνται διμερείς ΑΞΕ για την ανάλυση της ποιότητας των δεδομένων των ξένων επενδύσεων, μπορούν να ληφθούν υπόψη αφ' ενός οι δηλώσεις σε επίπεδο κρατών μελών της ΕΕ σχετικά με τα εγχώρια περιουσιακά στοιχεία που κατέχουν ξένοι επενδυτές, και αφ' ετέρου οι δηλώσεις των ξένων χωρών σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχουν στην Ευρώπη. Οι δηλώσεις αυτές συνήθως δεν συμπίπτουν⁶³.

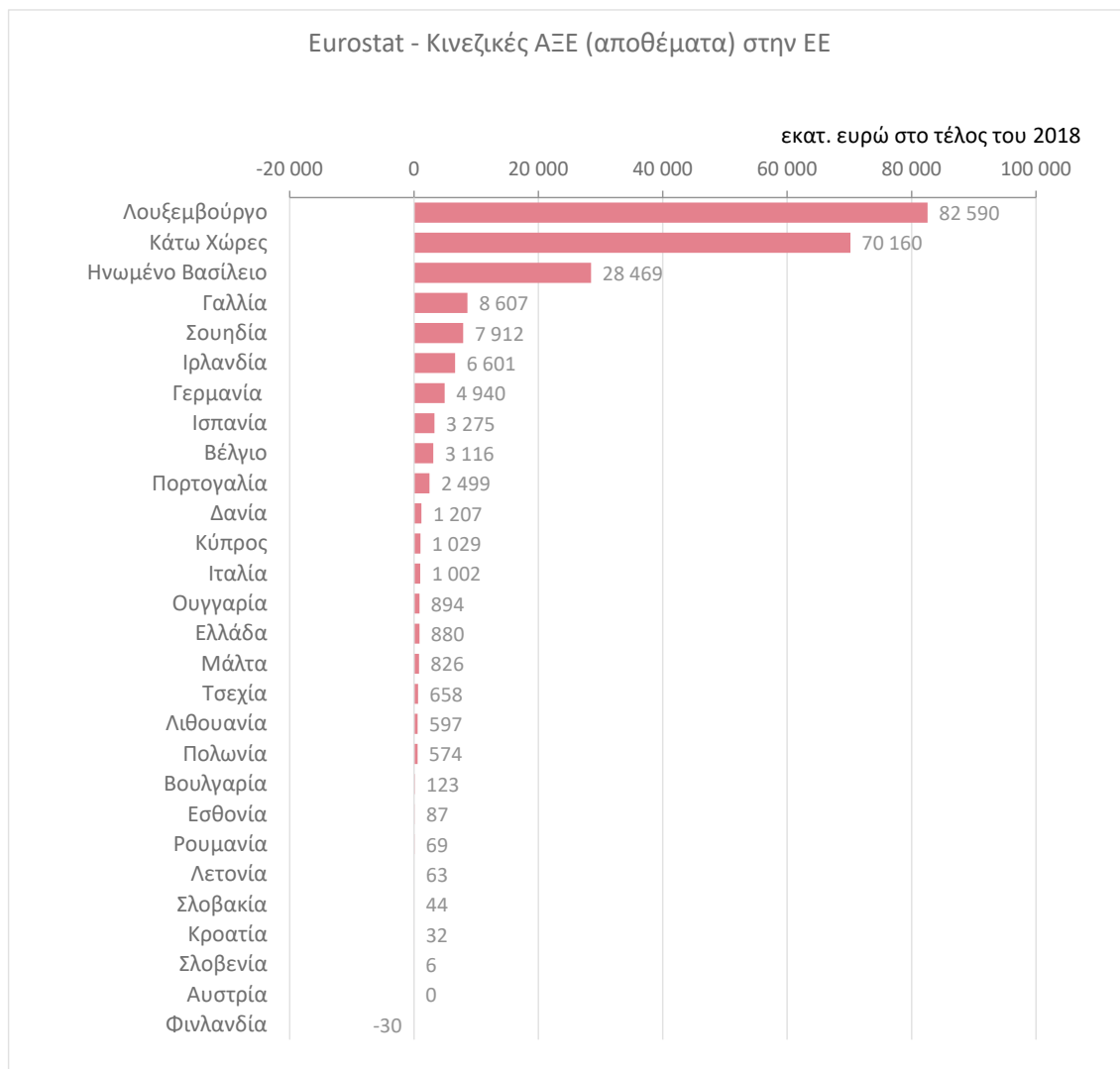
⁶³ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, SWD(2019) 108 τελικό, ανωτέρω σ. 29, σ.68 και 71.

Η Eurostat παρέχει μια πλατφόρμα για την ανταλλαγή εμπιστευτικών δεδομένων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ για τη βελτίωση της ποιότητας των στατιστικών για τις ΑΞΕ. Επίσης, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), η Eurostat διοργανώνει τριμηνιαίες συνεδριάσεις στις οποίες συμμετέχουν κράτη μέλη που εμφανίζουν σημαντικές διμερείς ασυμμετρίες, με στόχο τη βελτίωση των δεδομένων.

Η Eurostat διερευνά επί τους παρόντος τις δυνατότητες ανάπτυξης δεδομένων ΑΞΕ τα οποία θα καταδεικνύουν τη χώρα εγκατάστασης του τελικού επενδυτή, καθώς και τη χώρα εγκατάστασης της επιχείρησης που είναι ο τελικός αποδέκτης της επένδυσης (τελική χώρα υποδοχής).

Παράρτημα IV – Επισκόπηση των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ ΑΞΕ (αποθέματα)

Γράφημα 13 – Κινεζικές ΑΞΕ (αποθέματα) στην ΕΕ σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat

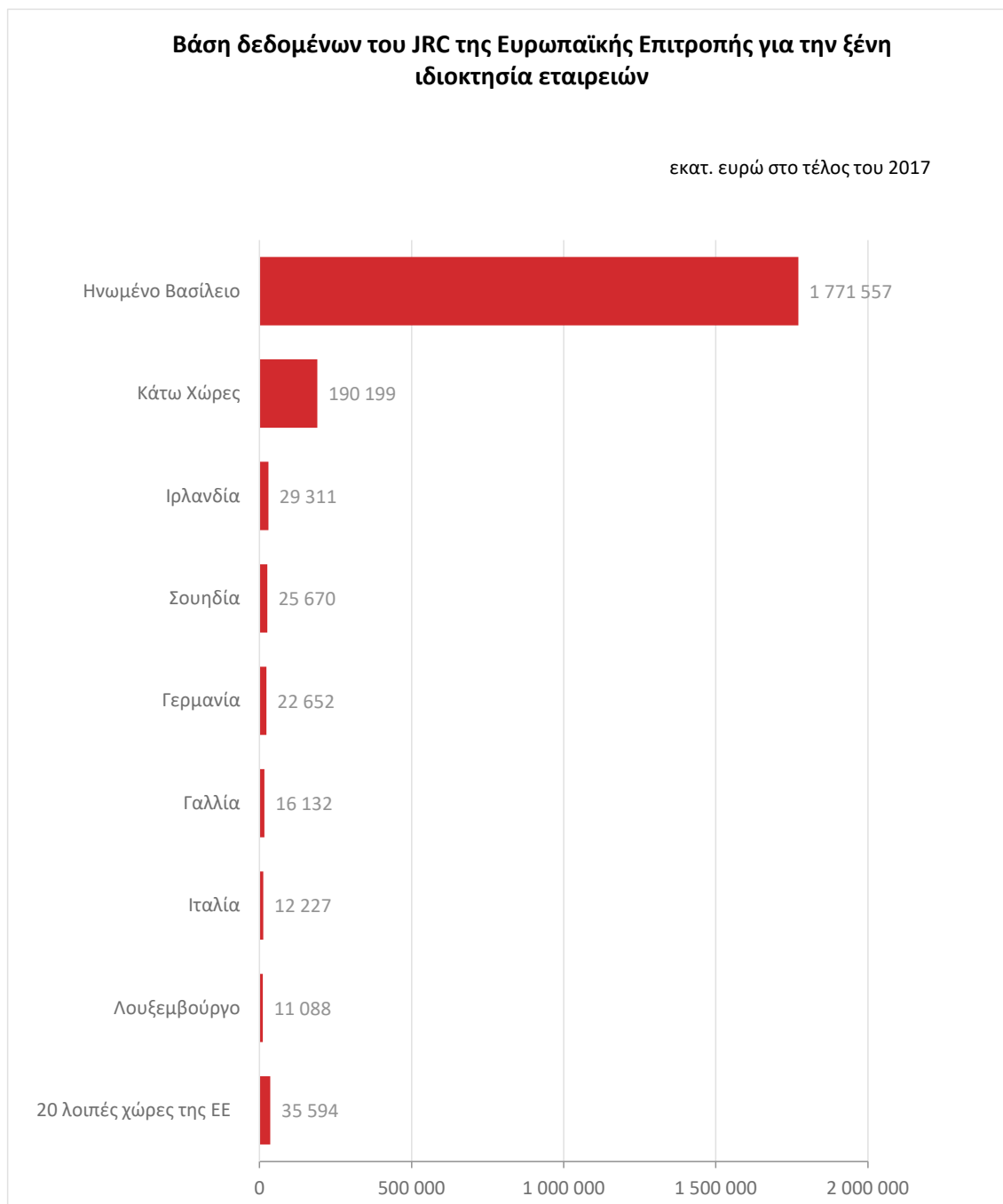

Σημείωση: Στα αριθμητικά στοιχεία περιλαμβάνεται το Χονγκ Κονγκ.

Πηγή: Βάση δεδομένων της Eurostat, τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία ανάγονται στο τέλος του 2018.

Παράρτημα V – Επισκόπηση των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ: Ξένη ιδιοκτησία

Γράφημα 14 – Περιουσιακά στοιχεία εταιρειών στην ΕΕ υπό τον έλεγχο κινέζων επενδυτών σύμφωνα με τη βάση δεδομένων του JRC της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ξένη ιδιοκτησία εταιρειών

Σημ. 1: «20 λοιπές χώρες της ΕΕ»: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία

Σημ. 2: Στο [γράφημα 14](#) απεικονίζεται το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού εταιρειών στην ΕΕ που βρίσκονται υπό τον έλεγχο κινέζων επενδυτών, το οποίο μπορεί να διαφέρει από τις συμμετοχές των κινέζων επενδυτών (που υπολογίζονται βάσει του ποσοστού των μετοχών που έχουν στην κατοχή τους πολλαπλασιαζόμενο επί το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού). Όπως περιγράφεται από τη ΓΔ TRADE, ο έλεγχος μιας εταιρείας ορίζεται ως η κυριότητα τουλάχιστον του 50,01 % των μετοχών της και, ως εκ τούτου, ο «έλεγχος» δεν συνεπάγεται κυριότητα επί του 100 % του κεφαλαίου. Τα στοιχεία αυτά συλλέγονται χρησιμοποιώντας τόσο τους μη ενοποιημένους όσο και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των εταιρειών (ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων). Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε Gregori W., Nardo M., Nadacyayisenga N., Rancan M., Foreign Investment in the EU – The FOWN dataset, EUR 29885 EN, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πηγή: Βάση δεδομένων του JRC της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ξένη ιδιοκτησία εταιρειών, τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία ανάγονται στο τέλος του 2017.

Παράρτημα VI – Συγκεντρωτική καταγραφή από το ΕΕΣ των κινδύνων και των ευκαιριών που δημιουργούν για την ΕΕ επενδυτική στρατηγική της Κίνας

ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Αριθμός κινδύνου (Κ) + Είδος κινδύνου	Επισκόπηση εξωτερικών κινδύνων	Στοιχεία και πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτύπωση / αξιολόγηση του κινδύνου	Παραδείγματα πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκεντρωτική καταγραφή των κινδύνων
Κ.1 Πολιτικός	Κίνδυνος που συνίσταται στο ενδεχόμενο οι κινεζικές επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην ΕΕ και αφορούν ευαίσθητα περιουσιακά στοιχεία / περιουσιακά στοιχεία στρατηγικής σημασίας να επηρεάσουν την ασφάλεια και τη δημόσια τάξη	Στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με ευαίσθητα περιουσιακά στοιχεία / περιουσιακά στοιχεία στρατηγικής σημασίας των κρατών μελών	Minghao, Z., «The Belt and Road Initiative and its Implications for China-Europe Relations”, The International Spectator, the International Spectator, σ. 114, Οκτώβριος 2016· Conrad, B. & Kostka, G., «Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?», σ. 647, Φεβρουάριος 2017
Κ.2 Πολιτικός	Κίνδυνος που συνίσταται στο ενδεχόμενο τα επιμέρους μνημόνια συμφωνίας που συνάπτονται μεταξύ κρατών μελών και Κίνας σχετικά με τη συνεργασία στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος» (BRI) να συντείνουν στην υπονόμευση της ενότητας της ΕΕ.	Στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τα μνημόνια συμφωνίας μεταξύ κρατών μελών και Κίνας σχετικά με την BRI	Casarini, N., «When All Roads Lead to Beijing. Assessing China's New Silk Road and its Implications for Europe», The International Spectator, σ. 105, Νοέμβριος 2016
Κ.3 Πολιτικός	Κίνδυνος που συνίσταται στο ενδεχόμενο τα έργα της πρωτοβουλίας «Μία Ζώνη, Ένας δρόμος» (BRI) να συμβάλουν στην αποδυνάμωση της ιδιοκτησίας/του ελέγχου των κρατών μελών επί κρίσιμων υποδομών εθνικής ή στρατηγικής σημασίας, το οποίο ενδέχεται να έχει γεωπολιτικές επιπτώσεις στους οικονομικούς δεσμούς της ΕΕ με άλλες χώρες εταίρους	Βλέπε Κ.1 και Κ.2, καθώς και στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με την ιδιοκτησία των επενδύσεων σε κρίσιμες υποδομές	Conrad, B. & Kostka, G., «Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?», Energy Policy σ. 646-647, Φεβρουάριος 2017
Κ.4 Πολιτικός	Κίνδυνος που συνίσταται στο ενδεχόμενο οι κινεζικές επενδύσεις να επεκτείνουν διασυννοριακές υποδομές συνδεσιμότητας, τις οποίες εκμεταλλεύονται το διεθνές οργανωμένο έγκλημα/τα κινήματα εμπορίας ανθρώπων	Μελέτες σχετικά με την αποτελεσματικότητα, την ασφάλεια και τα εγκλήματα που συνδέονται με τους μηχανισμούς συνδεσιμότητας	The Global Initiative Against Transnational Organized Crime, «Dialogue on Organized Crime and Development – Conference Report», σ. 2-3, Φεβρουάριος 2019

Αριθμός κινδύνου (Κ) + Είδος κινδύνου	Επισκόπηση εξωτερικών κινδύνων	Στοιχεία και πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτύπωση / αξιολόγηση του κινδύνου	Παραδείγματα πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκεντρωτική καταγραφή των κινδύνων
Κ.5 Οικονομικός	Κίνδυνος έλλειψης αμοιβαιότητας λόγω του αθέμιτου οικονομικού πλεονεκτήματος των κινεζικών εταιρειών σε σχέση με τους όρους ανταγωνισμού για τις εταιρείες της ΕΕ ή/και τους κανόνες του ΠΟΕ.	Μελέτες σχετικά με το οικονομικό πλεονέκτημα των κινεζικών εταιρειών (σε σύγκριση με τις εταιρείες της ΕΕ) όσον αφορά τον ανταγωνισμό στην ΕΕ και στις διεθνείς αγορές	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ΓΔ Εσωτερικών Πολιτικών, Research for TRAN committee: The new Silk Route - opportunities and challenges for EU transport σ. 71 & 79, Ιανουάριος 2018· δConrad, B. & Kostka, G., «Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?», Energy Policy σ. -646, Φεβρουάριος 2017
Κ.6 Οικονομικός	Έλλειψη συντονισμού μεταξύ των προγραμμάτων υποδομών της ΕΕ και της Κίνας, η οποία μπορεί να δημιουργήσει κενά στις υποδομές συνδεσιμότητας ή να έχει ως αποτέλεσμα επενδυτικά έργα που ανταγωνίζονται μεταξύ τους ή αλληλεπικαλύπτονται με άλλα	Στοιχεία και πληροφορίες ή μελέτες σχετικά με τον συντονισμό, τις επικαλύψεις και τις συνεργίες μεταξύ της BRI και των προγραμμάτων της ΕΕ στον τομέα της συνδεσιμότητας, π.χ. χρήση των υποδομών μεταφορών στους διαδρόμους της ΕΕ από κινέζους χρήστες	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ΓΔ Εσωτερικών Πολιτικών, Research for TRAN committee: The new Silk Route - opportunities and challenges for EU transport”, σ. 64-72, 84-85, Ιανουάριος 2018
Κ.7 Οικονομικός	Κίνδυνος που συνίσταται στο ενδεχόμενο οι κινεζικές επενδύσεις ή τα κινεζικά δάνεια στην Ευρώπη να οδηγήσουν σε πτώχευση, λόγω κακού σχεδιασμού των έργων που χρηματοδοτούνται από κρατικές κινεζικές τράπεζες ή λόγω δανειοληπτικής χρηματοδότησης από κινεζικές κρατικές επιχειρήσεις προς την ΕΕ και τις αναπτυσσόμενες χώρες με αποτέλεσμα τη δημιουργία μη διαχειρίσιμων χρεών. Όταν οι κινεζικές πηγές χρηματοδότησης αναλαμβάνουν την εκτέλεση έργων που αρχικά είχαν αποτελέσει το αντικείμενο διαπραγμάτευσης με διεθνείς ή ευρωπαϊκούς δανειοδοτικούς οργανισμούς (οι οποίοι είχαν προτείνει ευνοϊκότερους όρους), ενδέχεται να ανακύψουν περιπτώσεις εκχώρησης υποδομών εθνικής ή στρατηγικής σημασίας σε κινέζους πιστωτές, σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής.	Στοιχεία και πληροφορίες ή μελέτες σχετικά με την αδυναμία ολοκλήρωσης έργων ή/και για εταιρείες που χρηματοδοτούνται από κινεζικές επενδύσεις στην ΕΕ ή/και σε αναπτυσσόμενες χώρες	ΟΟΣΑ, «China's Belt and Road Initiative in the Global Trade, Investment and Finance Landscape», σ. 21 και 29, OECD Business and Finance Outlook 2018

Αριθμός κινδύνου (Κ) + Είδος κινδύνου	Επισκόπηση εξωτερικών κινδύνων	Στοιχεία και πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτύπωση / αξιολόγηση του κινδύνου	Παραδείγματα πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκεντρωτική καταγραφή των κινδύνων
Κ.8 Οικονομικός	Κίνδυνος που συνίσταται στο ενδεχόμενο να επηρεαστεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα και η δυναμική παγκόσμιας καινοτομίας που βασίζεται στον ανταγωνισμό λόγω της αναγκαστικής μεταφοράς τεχνολογίας στην Κίνα μέσω ξένων επενδύσεων	Στοιχεία και πληροφορίες ή μελέτες σχετικά με τη μεταφορά τεχνολογίας της ΕΕ στην Κίνα	Minghao, Z., «The Belt and Road Initiative and its Implications for China-Europe Relations», The International Spectator, the International Spectator, σ. 114, Οκτώβριος 2016· Conrad, B. & Kostka, G., «Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?», Energy Policy σ. -646, Φεβρουάριος 2017
Κ.9 Οικονομικός	Κίνδυνος εισαγωγής προϊόντων στην ΕΕ από την Κίνα τα οποία τιμολογούνται χαμηλότερα από το κόστος παραγωγής	Στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με το έλλειμμα εμπορικού ισοζυγίου της ΕΕ έναντι της Κίνας	Casarini, N., «Is Europe to benefit from China's Belt and Road Initiative?», σ. 10, Istituto Affari Internazionali (IAI), Οκτώβριος 2015
Κ.10 Οικονομικός	Επηρεασμός της οικονομίας της ΕΕ από αρνητικούς κλυδωνισμούς στις ευρωπαϊκές αλυσίδες εφοδιασμού με σημαντικούς κινέζους προμηθευτές	Στοιχεία σχετικά με την εξάρτηση της Ευρώπης από τους κινέζους προμηθευτές και τη δυνατότητα υποκατάστασής τους στις αλυσίδες εφοδιασμού εκτός Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων ερευνητικών μελετών της ΕΚΤ	Οικονομικό Δελτίο της ΕΚΤ, «Transmission of output shocks – the role of cross-border production chains», σ. 10-11, τεύχος 2 / 2016
Κ.11 Κοινωνικός	Μη τήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων/κοινωνικών δικαιωμάτων από τις κινεζικές εταιρείες που συμμετέχουν σε ξένες επενδύσεις εκτός της ΕΕ	Μελέτες σχετικά με τη νομοθεσία περί κοινωνικών δικαιωμάτων και των παροχών των ημεδαπών εργαζομένων, καθώς και την τήρηση της εν λόγω νομοθεσίας, στο πλαίσιο των ξένων επενδύσεων που πραγματοποιούνται από κινεζικές εταιρείες εκτός ΕΕ	Minghao, Z., «The Belt and Road Initiative and its Implications for China-Europe Relations», The International Spectator, the International Spectator, σ. 115, Οκτώβριος 2016
Κ.12 Τεχνολογικός	Κίνδυνος μη επαρκούς συμμόρφωσης της BRI με τους κανόνες για την ασφάλεια δεδομένων και τα πρότυπα της ΕΕ, με αποτέλεσμα η ΕΕ να καθίσταται ευάλωτη σε κυβερνοεπιθέσεις (κυβερνοεγκλήματα ή κυβερνοκατασκοπεία)	Μελέτες σχετικά με τη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ για την ασφάλεια των δεδομένων, καθώς και για τις κυβερνοεπιθέσεις (είτε κυβερνοεγκλήματα ή κυβερνοκατασκοπεία) γενικά	Hanemann, T., Huotari, M. & Kratz, A., «Chinese FDI in Europe: 2018 Trends and Impact of New Screening Policies», σ. 20, MERICS and Rhodium Group (RHG), Μάρτιος 2019· Conrad, B. & Kostka, G., «Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?», Energy Policy σ. 647, Φεβρουάριος 2017

Αριθμός κινδύνου (Κ) + Είδος κινδύνου	Επισκόπηση εξωτερικών κινδύνων	Στοιχεία και πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτύπωση / αξιολόγηση του κινδύνου	Παραδείγματα πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκεντρωτική καταγραφή των κινδύνων
Κ.13 Τεχνολογικός	Κίνδυνος μη τήρησης των ευρωπαϊκών / διεθνών προτύπων από τις κινεζικές επενδύσεις (δηλαδή εφαρμογή χαμηλότερης ποιότητας εγχώριων ή «παγκόσμιων τυποποιημένων» προτύπων), π.χ. σε σχέση με την κατασκευή διασυνδεδεμένων μεταφορών. Μια μη βιώσιμη προσέγγιση αυτού του είδους μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια των θετικών επιπτώσεων των προτύπων της ΕΕ σε τομείς όπως το εμπόριο και η καινοτομία	Μελέτες σχετικά με την εφαρμογή, καθώς και τις αποκλίσεις μεταξύ των προτύπων της ΕΕ/διεθνών προτύπων και των εγχώριων κινεζικών/«παγκόσμιων τυποποιημένων» προτύπων στις συνδέσεις μεταφορών	ΟΟΣΑ, «China's Belt and Road Initiative in the Global Trade, Investment and Finance Landscape», σ. 27, OECD Business and Finance Outlook 2018
Κ.14 Νομικός	Κίνδυνος μη συμμόρφωσης των κινεζικών επενδύσεων με το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και άλλους δημοσιονομικούς κανονισμούς της ΕΕ, και κίνδυνος έλλειψης πληροφοριών σχετικά με τον τελικό επενδυτή	Στοιχεία και πληροφορίες ή μελέτες σχετικά με τη συμμόρφωση των κινεζικών επενδύσεων με το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και άλλους δημοσιονομικούς κανονισμούς της ΕΕ	Hanemann, T., Huotari, M. & Kratz, A., «Chinese FDI in Europe: 2018 Trends and Impact of New Screening Policies», σ. 20, MERICS and Rhodium Group (RHG), Μάρτιος 2019
Κ.15 Νομικός	Κίνδυνος παράτυπης ανάθεσης μεγάλων έργων υποδομής στην ΕΕ σε κινεζικές εταιρείες λόγω τεχνητά χαμηλών κινεζικών προσφορών (ή λόγω στήριξης των κινεζικών προσφορών από κρατική χρηματοδότηση)	Στοιχεία και πληροφορίες ή μελέτες σχετικά με τη διαφθορά στη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων για έργα υποδομής (στην ΕΕ) και, κατά περίπτωση, σχετικά με κινεζικές εταιρείες	Conrad, B. & Kostka, G., «Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?», Energy Policy σ. 646-647, Φεβρουάριος 2017
Κ.16 Νομικός	Κίνδυνος που συνίσταται στο ενδεχόμενο οι εισαγωγές κινεζικών αγαθών στην ΕΕ να επηρεαστούν από απάτη στον τομέα των δασμών και τον τομέα του ΦΠΑ, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται ο υπολογισμός των ίδιων πόρων	Στοιχεία και πληροφορίες ή μελέτες σχετικά με τη διαφυγή καταβολής δασμών και ΦΠΑ επί εισαγωγών από την Κίνα στην ΕΕ που επηρεάζει τον υπολογισμό των ίδιων πόρων της ΕΕ	Ετήσιες εκθέσεις του ΕΕΣ για τα οικονομικά έτη 2016 έως 2018
Κ.17 Περιβαλλοντικός	Κίνδυνος μη συμμόρφωσης των κινεζικών εταιρειών με τα κανονιστικά πρότυπα της ΕΕ ή διεθνή πρότυπα (συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών απαιτήσεων) κατά τη συμμετοχή τους σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων στην ΕΕ ή σε υπό ένταξη χώρες (π.χ. ο αντίκτυπος των κινεζικών επενδυτικών έργων στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία).	Μελέτες σχετικά με την τήρηση των κανονιστικών προτύπων της ΕΕ ή των διεθνών κανονιστικών προτύπων (συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών απαιτήσεων και των κανονισμών για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων) από κινεζικές εταιρείες στην ΕΕ ή σε υπό ένταξη χώρες	«Belt and Road Economics – Opportunities and Risks of Transport Corridors», Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας, σ. 111-112

Αριθμός κινδύνου (Κ) + Είδος κινδύνου	Επισκόπηση εξωτερικών κινδύνων	Στοιχεία και πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτύπωση / αξιολόγηση του κινδύνου	Παραδείγματα πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκεντρωτική καταγραφή των κινδύνων
Κ.18 Περιβαλλοντικός	Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία από την αυξανόμενη διασύνδεση σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο (συμπεριλαμβανομένων των κινεζικών διαδρομών μεταφορών στο πλαίσιο της BRI) με αποτέλεσμα την επιτάχυνση της μετάδοσης νόσων	Μελέτες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) σχετικά με την έκτακτη κατάσταση διεθνούς ενδιαφέροντος στον τομέα της δημόσιας υγείας	Tatem, A.J., Rogers, D.J. & Hay, S.I., «Global Transport Networks and Infectious Disease Spread», Advances in Parasitology, Elsevier Public Health Emergency Collection, vol 62, 2006

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αριθμός ευκαιρίας (Ε) + Είδος ευκαιρίας	Επισκόπηση εξωτερικών ευκαιριών	Στοιχεία και πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτύπωση / αξιολόγηση της ευκαιρίας	Παραδείγματα πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκεντρωτική καταγραφή των ευκαιριών
Ε.1 Πολιτική	Ευκαιρία που συνίσταται στη δυνατότητα προώθησης των κοινών συμφερόντων μέσω των κινεζικών επενδύσεων στην ΕΕ, καθώς και στη δυνατότητα δημιουργίας ισχυρής βάσης για τη διμερή σχέση ΕΕ-Κίνας και τη μακροπρόθεσμη εταιρική τους σχέση	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο των κινεζικών επενδύσεων στη δημιουργία ισχυρής βάσης για τη διμερή σχέση ΕΕ-Κίνας και τη μακροπρόθεσμη εταιρική τους σχέση	Conrad, B. & Kostka, G., «Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?», Energy Policy σ. 646, Φεβρουάριος 2017
Ε.2 Πολιτική	Ευκαιρία που συνίσταται στη συμβολή των κινεζικών επενδύσεων και δραστηριοτήτων στην ειρήνη και την ασφάλεια (καθώς και της παγκόσμιας δημόσιας υγείας) στις γειτονικές χώρες της ΕΕ και στις αναπτυσσόμενες χώρες	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο των κινεζικών επενδύσεων στη σταθερότητα των γειτονικών χωρών της ΕΕ και των αναπτυσσόμενων χωρών	Casarini, N., «Is Europe to benefit from China's Belt and Road Initiative?», σ. 10, Istituto Affari Internazionali (IAI), Οκτώβριος 2015
Ε.3 Οικονομική	Ευκαιρία που συνίσταται στο ενδεχόμενο η συνεργασία της ΕΕ με την Κίνα (συμπεριλαμβανομένων των διεθνών πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης) να συμβάλει στην αύξηση των διεθνών δανειοδοτικών ικανοτήτων σε διάφορους τομείς και να διευκολύνει την οικονομική ανάπτυξη στα κράτη μέλη	Μελέτες σχετικά με τις διατομεακές διεθνείς δανειοδοτικές ικανότητες και επιπτώσεις των κινεζικών επενδύσεων στη δημιουργία πηγών χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των διεθνών τραπεζών) και στην οικονομική ανάπτυξη των κρατών μελών	Kamal, R. & Gallagher, K., «China Goes Global With Development Banks», Bretton Woods Project, Απρίλιος 2016
Ε.4 Οικονομική	Ευκαιρία που συνίσταται στη δυνατότητα συμβολής των γειτονικών χωρών και των αναπτυσσόμενων χωρών, μέσω των κινεζικών επενδύσεων, σε σχετικούς στόχους της ΕΕ, ιδίως με τη βελτίωση της οικονομικής μεγέθυνσης	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο των κινεζικών επενδύσεων στους στόχους της ΕΕ για τις γειτονικές της χώρες και τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως μέσω βελτίωσης της οικονομικής μεγέθυνσης	Συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΥΕ/ΑΠ στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, «ΕΕ-Κίνα – Στρατηγική Προοπτική», σ. 4, JOIN(2019) 5 final, 12 Μαρτίου 2019
Ε.5 Οικονομική	Ευκαιρία για την ΕΕ να δώσει στο ευρώ τη δυνατότητα να ισχυροποιηθεί λόγω της μετατροπής σημαντικού μέρους των κινεζικών συναλλαγματικών αποθεμάτων σε ευρώ	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο των κινεζικών επενδύσεων στην ανατίμηση/υποτίμηση του ευρώ	Casarini, N., «Is Europe to benefit from China's Belt and Road Initiative?», σ. 10, Istituto Affari Internazionali (IAI), Οκτώβριος 2015
Ε.6 Οικονομική	Ευκαιρία που συνίσταται στη δυνατότητα της BRI να συμβάλει στην επέκταση του εμπορίου μέσω της βελτίωσης της συνδεσιμότητας και μείωσης του κόστους εμπορίου στην ΕΕ και σε άλλες χώρες	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο των κινεζικών επενδύσεων στο κόστος του εμπορίου, καθώς και στο εμπορικό ισοζύγιο της ΕΕ και άλλων χωρών	«Belt and Road Economics Opportunities and Risks of Transport Corridors», σ 5, Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας

Αριθμός ευκαιρίας (Ε) + Είδος ευκαιρίας	Επισκόπηση εξωτερικών ευκαιριών	Στοιχεία και πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτύπωση / αξιολόγηση της ευκαιρίας	Παραδείγματα πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκεντρωτική καταγραφή των ευκαιριών
E.7 Οικονομική	Ευκαιρία που προσφέρει η BRI για περαιτέρω ανάπτυξη των (εμπορευματικών) σιδηροδρομικών μεταφορών ως εναλλακτικής για τις θαλάσσιες και εναέριες μεταφορές στην ΕΕ	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο της περαιτέρω ανάπτυξης, λόγω της BRI όσον αφορά τις (εμπορευματικές) σιδηροδρομικές μεταφορές, ως εναλλακτική για τις θαλάσσιες και τις εναέριες μεταφορές	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ΓΔ Εσωτερικών Πολιτικών, Research for TRAN committee: «The new Silk Route - opportunities and challenges for EU transport», σ. 65-66, Ιανουάριος 2018
E.8 Οικονομική	Ευκαιρία που παρέχει η BRI για επανεξισορρόπηση των ροών φορτίου από και προς την ΕΕ	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο της BRI στις ροές φορτίου από και προς την ΕΕ	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ΓΔ Εσωτερικών Πολιτικών, Research for TRAN committee: «The new Silk Route - opportunities and challenges for EU transport», σ. 66-67, Ιανουάριος 2018
E.9 Οικονομική	Ευκαιρία που συνίσταται στα κίνητρα που παρέχει η BRI για τον εξορθολογισμό των τελωνειακών καθεστώτων με στόχο τη βελτίωση της συνδεσιμότητας	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο της BRI στην παροχή κινήτρων για τη βελτίωση και τον εξορθολογισμό των τελωνειακών καθεστώτων	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ΓΔ Εσωτερικών Πολιτικών, Research for TRAN committee: «The new Silk Route - opportunities and challenges for EU transport», σ. 67, Ιανουάριος 2018
E.10 Οικονομική	Ευκαιρία που παρέχεται στις εταιρείες της ΕΕ να αναλάβουν την κατασκευή σιδηροδρόμων, αυτοκινητοδρόμων και υποδομών στην Κεντρική Ασία, με πιθανή ανταλλαγή δεξιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και της Κίνας	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο των κινεζικών επενδύσεων στις υποδομές συνδεσιμότητας των μεταφορών στην Κεντρική Ασία και στην ανταλλαγή δεξιοτήτων μεταξύ ΕΕ και Κίνας	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ΓΔ Εσωτερικών Πολιτικών, Research for TRAN committee: «The new Silk Route - opportunities and challenges for EU transport», σ. 68, Ιανουάριος 2018
E.11 Οικονομική	Ευκαιρία που παρέχεται μέσω της έκθεσης της ΕΕ στις πλέον πρόσφατες τεχνολογίες, για προώθηση των προτύπων της και της τεχνολογικής ικανότητας στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής Digital4Development Strategy, όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής: «Σύνδεση της Ευρώπης και της Ασίας: η στρατηγική της ΕΕ»	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο της έκθεσης στις ασιατικές τεχνολογίες στις εμπορικές δραστηριότητες της ΕΕ και τις δραστηριότητές της για την ασφάλεια, οι οποίες σχετίζονται με τη στρατηγική ψηφιακή ανάπτυξη	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Σύνδεση της Ευρώπης και της Ασίας – Δομικά στοιχεία μιας στρατηγικής της ΕΕ», Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, JOIN(2018) 31 final, Βρυξέλλες, 19 Σεπτεμβρίου 2018
E.12 Οικονομική	Ευκαιρία για την ΕΕ να διαφοροποιήσει τους κινδύνους που αφορούν την (ξένη) ιδιοκτησία επενδύσεων, περιορίζοντας τυχόν δυνητική εξάρτηση από οποιαδήποτε μεμονωμένη χώρα	Μελέτες σχετικά με τον αντίκτυπο της διαφοροποίησης και των εξαρτήσεων της ΕΕ από την (ξένη) ιδιοκτησία επενδύσεων	Conrad, B. & Kostka, G., «Chinese investments in Europe's energy sector: Risks and opportunities?», Energy Policy σ. 646, Φεβρουάριος 2017

Αριθμός ευκαιρίας (Ε) + Είδος ευκαιρίας	Επισκόπηση εξωτερικών ευκαιριών	Στοιχεία και πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτύπωση / αξιολόγηση της ευκαιρίας	Παραδείγματα πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκεντρωτική καταγραφή των ευκαιριών
Ε.13 Οικονομική	Τομείς της ΕΕ όπως η ανώτατη εκπαίδευση, έρευνα, οι κλάδοι της δημιουργικότητας/του πολιτισμού επωφελούνται από τη συνεργασία και τις ανταλλαγές με την Κίνα	Εκθέσεις σχετικά με τα προγράμματα «Ορίζων 2020» και Erasmus+	Hellkötter, K. &, Ayoub, L., «Mapping the EU-China Cultural and Creative Landscape – Summarizing Report», LSE Μάρτιος 2014 για τον μηχανισμό EU- China Policy Dialogues Support Facility II Εταίροι διαλόγου: Ευρωπαϊκή Επιτροπή ΓΔ ΕΑΕ, Υπουργείο Πολιτισμού της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας

Παράρτημα VII – Δράσεις που απορρέουν από τη στρατηγική της ΕΕ έναντι της Κίνας

Στοιχεία μιας νέας στρατηγικής της ΕΕ για την Κίνα, 2016

#	Δράση	Ζήτημα	Είδος 1 Γ/Ε*	Είδος 2 Μ/Δ/Κ**
16.1	Η θεμελιώδης αρχή που διέπει τη σχέση της ΕΕ με την Κίνα είναι πως θα πρέπει να βασίζεται στο αμοιβαίο όφελος, τόσο με πολιτικούς όσο και με οικονομικούς όρους.	Γ	Γ	Δ
16.2	Η συνεργασία της ΕΕ με την Κίνα θα πρέπει να στηρίζεται σε αρχές, να είναι πρακτική και πραγματιστική, χωρίς να προδίδει τα συμφέροντα και τις αξίες της ΕΕ. Θα συνεχίσει να βασίζεται σε ένα θετικό θεματολόγιο εταιρικής σχέσης, που θα συνδυάζεται με την εποικοδομητική διαχείριση των διαφορών.	Α	Γ	Μ
16.3	Η συνεργασία των κρατών μελών της ΕΕ με την Κίνα πρέπει να συμμορφώνεται με τη νομοθεσία, τους κανόνες και τις πολιτικές της ΕΕ.	Β	Ε	Μ
16.4	Η ΕΕ προσδοκά ότι η Κίνα θα αναλάβει τις ευθύνες που της αναλογούν με βάση τα οφέλη που αποκομίζει από τη βασισμένη σε κανόνες διεθνή έννομη τάξη.	Ε	Γ	Κ
16.5	Η προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα συνεχίσει να αποτελεί ουσιώδες τμήμα της συνεργασίας της ΕΕ με την Κίνα, και στο επίκεντρο της προσέγγισης της ΕΕ θα είναι η ευημερία των πολιτών και ο σεβασμός των διεθνών υποχρεώσεων. Η ΕΕ θα συνεχίσει να καλεί την Κίνα να λογοδοτεί για τις επιδόσεις της όσον αφορά τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Α	Ε	Μ
16.6	Η ΕΕ επιβεβαιώνει την πολιτική της για «μία ενιαία Κίνα».	Ι	Ε	Μ
16.7	Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να καλλιεργεί τις σχέσεις της με την Ταϊβάν και να υποστηρίξει την εποικοδομητική ανάπτυξη των σχέσεων εκατέρωθεν των στενών.	Ι	Ε	Μ
16.8	Η ΕΕ θα πρέπει να στηρίξει τη συνέχιση της εφαρμογής της αρχής «μία χώρα, δύο συστήματα» στο Χονγκ Κονγκ και το Μακάο.	Ι	Ε	Μ
16.9	Η χάραξη πολιτικής της ΕΕ έναντι της Κίνας θα πρέπει να λαμβάνει πλήρως υπόψη τις σχέσεις στενής συνεργασίας της ΕΕ με τις ΗΠΑ και άλλους εταίρους.	Ι	Ε	Μ
16.10	Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να υποστηρίζει ενεργά και να ενθαρρύνει τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις στην Κίνα, προς την κατεύθυνση ενός περισσότερο ανοικτού, βιώσιμου και χωρίς αποκλεισμούς μοντέλου οικονομικής μεγέθυνσης.	Ε	Γ	Μ
16.11	Η ΕΕ στοχεύει στη διασφάλιση της αμοιβαιότητας και ίσων όρων ανταγωνισμού σε όλες τις πτυχές του εμπορίου και των επενδύσεων. Στο πλαίσιο αυτό, θα αναβαθμίσει τον έλεγχο όσον αφορά την πρόσβαση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στις κινεζικές αγορές και στα κινεζικά καθεστώτα στήριξης της έρευνας και ανάπτυξης.	Γ	Γ	Μ
16.12	Άμεση προτεραιότητα της ΕΕ προς την κατεύθυνση της εμβάθυνσης και της εξισορρόπησης της οικονομικής σχέσης μας με την Κίνα είναι η σύναψη συνολικής συμφωνίας για τις επενδύσεις.	Γ	Ε	Δ
16.13	Η ΕΕ δίνει μεγάλη προτεραιότητα στην ταχεία σύναψη συμφωνίας με την Κίνα σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις για την προστασία των ονομασιών τροφίμων, με βάση τα υψηλότερα διεθνή πρότυπα.	Γ	Ε	Δ
16.14	Η ΕΕ εκπονεί μια νέα γενιά σύγχρονων εμπορικών συμφωνιών υψηλού επιπέδου και δεν αποκλείει ευρύτερες φιλοδοξίες, όπως μια εκτενή και σφαιρική συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών με την Κίνα, όταν οι συνθήκες θα είναι κατάλληλες - μεταξύ άλλων, μετά την εφαρμογή των αναγκαίων οικονομικών μεταρρυθμίσεων στην Κίνα.	Γ	Γ	Μ
16.15	Η ΕΕ προσδοκά ότι η Κίνα θα πραγματοποιήσει σημαντικές και επαληθεύσιμες περικοπές στη βιομηχανική παραγωγική ικανότητα με βάση σαφές χρονοδιάγραμμα δεσμεύσεων και ανεξάρτητο μηχανισμό παρακολούθησης.	Δ	Ε	Κ
16.16	Η ΕΕ χαιρετίζει τις παραγωγικές επενδύσεις της Κίνας στην Ευρώπη, εφόσον είναι σύμφωνες με τους νόμους και τους κανόνες της ΕΕ. Σε αντάλλαγμα, η ΕΕ προσδοκά βελτιωμένη πρόσβαση στην αγορά για ξένες εταιρείες στην Κίνα και ίσους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις και τις επενδύσεις. Η Κίνα πρέπει να μειώσει τον αριθμό των προστατευόμενων τομέων και να ελαχιστοποιήσει τις διαδικασίες επανεξέτασης για λόγους εθνικής ασφάλειας.	Γ	Γ	Δ
16.17	Πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία όσον αφορά το κράτος δικαίου, την επιβολή του ανταγωνισμού, καθώς και τα πρότυπα, τους κανόνες και τους κανονισμούς σε νευραλγικούς τομείς.	Γ	Γ	Δ
16.18	Η αμοιβαία επωφελής συνεργασία στην έρευνα και την καινοτομία πρέπει να ενισχυθεί, ενώ θα διασφαλίζονται παράλληλα ίσοι όροι ανταγωνισμού.	Θ	Γ	Δ

16.19	Η συνεργασία στο πεδίο της ψηφιακής οικονομίας μπορεί να αποφέρει οφέλη τόσο στην ΕΕ όσο και στην Κίνα. Θα τονώσει την οικονομική μεγέθυνση μέσω κοινών προτύπων και κοινής έρευνας σε βάση αμοιβαιότητας.	Γ	Γ	Δ
16.20	Η ΕΕ θα πρέπει να εντατικοποιήσει τη συνεργασία της με την Κίνα όσον αφορά την προστασία και την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει τα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλοπής διανοητικής ιδιοκτησίας και εμπορικών μυστικών μέσω του κυβερνοχώρου.	Γ	Ε	Δ
16.21	Η ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιήσει την πλατφόρμα συνδεσιμότητας ΕΕ-Κίνας ως το κύριο όχημα συνεργασίας με την Κίνα για τη διασύνδεση της ευρασιατικής ηπείρου, μέσω ενός φυσικού και ψηφιακού δικτύου διά του οποίου θα πραγματοποιούνται οι εμπορικές συναλλαγές, οι επενδύσεις και οι επαφές μεταξύ των λαών.	Ε	Ε	Δ
16.22	Η συνεργασία με την Κίνα όσον αφορά την πρωτοβουλία «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος» θα πρέπει να εξαρτάται από το κατά πόσον η Κίνα θα εκπληρώσει τον διακηρυχθέντα στόχο της να την καταστήσει ανοικτή πλατφόρμα που θα συμμορφώνεται με τους κανόνες της αγοράς και τα διεθνή πρότυπα ώστε να έχει όφελος για όλους.	Ε	Γ	Δ
16.23	Το πεδίο του διαλόγου μεταξύ των λαών θα πρέπει να διευρυνθεί και θα πρέπει να ληφθούν νέες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση του πλουραλισμού των επαφών. Οι επαφές μεταξύ των λαών θα πρέπει να πραγματοποιούνται μέσω των σχέσεων ΕΕ-Κίνας και θα πρέπει να ενισχυθεί ο διάλογος για την κινητικότητα και τη μετανάστευση.	Θ	Ε	Δ
16.24	Η αναγνώριση του σημαντικότερου ρόλου της Κίνας στις διεθνείς σχέσεις και τη διεθνή διακυβέρνηση θα πρέπει να συνδέεται με τη μεγαλύτερη συμμόρφωση της Κίνας με τους κανόνες και τα πρότυπα που ισχύουν διεθνώς.	Ε	Γ	Δ
16.25	Η ΕΕ ενθαρρύνει την Κίνα να κινητοποιήσει διπλωματικούς και άλλους πόρους της προς την κατεύθυνση της εμπέδωσης της ασφάλειας ως παγκόσμιου κοινού αγαθού, μεταξύ άλλων στο Αφγανιστάν και τη Συρία.	Η	Γ	Δ
16.26	Η ασφάλεια στην Ασία ενδιαφέρει ιδιαίτερα την ΕΕ η οποία θα συνεχίσει να εντείνει τη θετική συμβολή της στο εν λόγω ζήτημα. Στην κατεύθυνση αυτή, η ΕΕ ενθαρρύνει την Κίνα να συμβάλει ενεργά στην ειρήνη και την ασφάλεια στη γειτονία της ΕΕ, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.	Η	Γ	Δ
16.27	Η ΕΕ επιθυμεί να διατηρηθεί η ελευθερία της ναυσιπλοΐας και των υπερπτήσεων στην ανατολική και στη νότια Σινική θάλασσα. Οι διαφορές θα πρέπει να διευθετούνται ειρηνικά, με βάση το δίκαιο, και θα πρέπει να αποφεύγονται οι μονομερείς προκλήσεις.	Ε	Ε	Δ
16.28	Ο διάλογος της ΕΕ με την Κίνα θα πρέπει να ενισχυθεί ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη σύγκλιση στα ζητήματα του αφοπλισμού και της μη διάδοσης, της αντιτρομοκρατίας και του κυβερνοχώρου.	Η	Γ	Δ
16.29	Η ΕΕ θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι έχει κατανοήσει ορθά τις πολιτικές άμυνας και ασφάλειας της Κίνας, ώστε να λαμβάνει το στοιχείο αυτό υπόψη στη συνεργασία μαζί της.	Η	Γ	Δ
16.30	Η Αφρική αποτελεί την καλύτερη ευκαιρία για συνεργασία ΕΕ-Κίνας στον τομέα της ασφάλειας, τόσο στη θάλασσα όσο και στη στεριά. Θα πρέπει να συνεχιστεί η συνεργασία για την καταπολέμηση της πειρατείας στα ανοιχτά του Κέρατος της Αφρικής.	Η	Γ	Δ
16.31	Η ΕΕ θα πρέπει να αναζητήσει ευκαιρίες για να αναπτύξει πρακτική συνεργασία και συντονισμό με την Κίνα σε ζητήματα όπως η ανάπτυξη ικανοτήτων και η υποστήριξη των αφρικανικών προσπαθειών για τη διατήρηση της ειρήνης, αξιοποιώντας στο έπακρο τους διπλωματικούς πόρους και τους πόρους για την ασφάλεια που διαθέτουν και τα δύο μέρη επιτόπου.	Η	Γ	Δ
16.32	Η ΕΕ και η Κίνα έχουν κοινό συμφέρον να υποστηρίξουν την πολυμερή συνεργασία. Η ΕΕ θα πρέπει να συνεργαστεί με την Κίνα προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της βασισμένης σε κανόνες παγκόσμιας διακυβέρνησης.	Ε	Γ	Δ
16.33	Η ΕΕ θα πρέπει να επιδιώξει τη δημιουργία κοινής πλατφόρμας με την Κίνα σχετικά με τις βασικές προτεραιότητες της G20.	Ι	Γ	Δ
16.34	Η ΕΕ θα πρέπει να ενθαρρύνει την Κίνα να διαδραματίσει περισσότερο εποικοδομητικό και ενεργό ρόλο στον ΠΟΕ και στις πολυμερείς και πλειονομερείς πρωτοβουλίες για το εμπόριο και τις επενδύσεις, με την ανάληψη ευθυνών ανάλογων των οφελών που αποκομίζει από ένα σύστημα ανοικτών συναλλαγών και με την ενίσχυση των φιλοδοξιών των εν λόγω πρωτοβουλιών. Η ΕΕ αναμένει από την Κίνα να υποβάλει προσφορά προσχώρησης στην Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (ΣΔΣ) ανάλογη της σημασίας της κινεζικής αγοράς.	Γ	Ε	Δ
16.35	Η ΕΕ θα πρέπει να συνεργαστεί στενότερα με την Κίνα για τη διαχείριση των καταστροφών, τις ανθρωπιστικές κρίσεις και τη μετανάστευση.	Η	Γ	Δ

16.36	Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να επιμένει ώστε η Κίνα να συμμορφωθεί με τις διεθνείς νομικές υποχρεώσεις της και τις υποχρεώσεις της όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, τόσο εντός όσο και εκτός της Κίνας, και θα πρέπει να συνεργαστεί με την Κίνα για τον σκοπό αυτό.	A	Γ	Δ
16.37	Θα πρέπει να δρομολογηθεί ενισχυμένος διάλογος ΕΕ-Κίνας σχετικά με την ανάπτυξη.	I	E	Δ
16.38	Η ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιήσει τη δέσμευση της Κίνας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής ενισχύοντας την εταιρική σχέση σε αυτόν τον τομέα, τόσο σε διμερές όσο και σε πολυμερές επίπεδο.	ΣΤ	Γ	Δ
16.39	Το περιβάλλον αποτελεί σήμερα πρώτη προτεραιότητα της πολιτικής της Κίνας, όπως αποδεικνύεται στο τελευταίο πενταετές σχέδιο. Η ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιήσει το δεδομένο αυτό για τη δημιουργία θετικού κοινού θεματολογίου σε τομείς όπως η αντιμετώπιση της ρύπανσης του αέρα, των υδάτων, και του εδάφους, η κυκλική οικονομία, η βιώσιμη διαχείριση των ωκεάνιων πόρων και η καταπολέμηση των απειλών για τα οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα.	ΣΤ	E	Δ
16.40	Η ΕΕ θα πρέπει να επιδιώξει στενότερη συνεργασία με την Κίνα για την καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής.	Z	E	Δ
16.41	Για να επιτευχθεί ο μέγιστος δυνατός αντίκτυπος στις σχέσεις με την Κίνα, απαιτείται να υιοθετηθεί (από την ΕΕ) συνολική προσέγγιση.	B	Γ	M
16.42	Τα κράτη μέλη θα πρέπει, στις διμερείς σχέσεις τους με την Κίνα, να ενισχύουν τις θέσεις που έχει συμφωνήσει η ΕΕ με την Κίνα, ενώ οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα κράτη μέλη έχουν επίγνωση των περιπτώσεων στις οποίες πρέπει να διαφυλάσσονται στα συμφέροντα της ΕΕ.	B	Γ	M
16.43	Ετήσιες σύνοδοι κορυφής ΕΕ-Κίνας και διάλογοι σε υψηλό επίπεδο θα θέσουν τους στόχους και τις προτεραιότητες που θα πρέπει να εφαρμοστούν στο κοινό στρατηγικό θεματολόγιο. Θα πρέπει να πραγματοποιείται ετησίως επανεξέταση της υλοποίησης του θεματολογίου 2020 μεταξύ ΕΕ και Κίνας σε επίπεδο ανώτερων υπαλλήλων, και τα αποτελέσματα θα πρέπει να κοινοποιούνται στη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Κίνας.	A	E	M
16.44	Η ΕΕ θα συνεργαστεί με την Κίνα για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας πολλών κοινών διαλόγων και θα επιδιώξει την εναρμόνισή τους, όπου απαιτείται, με τις προτεραιότητες της ΕΕ.	A	Γ	Δ
16.45	Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να βελτιώνει την αναλυτική της ικανότητα στην Κίνα και να προσεγγίσει τις μελλοντικές γενιές κινέζων ηγετών σε όλους τους τομείς.	Θ	Γ	Δ
16.46	Οι μηχανισμοί συντονισμού που διαθέτει η ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιηθούν [από την ΕΕ] ώστε να διασφαλίζεται η ενότητά της.	B	Γ	M
16.47	Η εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για την Κίνα θα πρέπει να επενεξετάζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα στις κατάλληλες συνθέσεις του Συμβουλίου. Η ΕΕ θα πρέπει να είναι έτοιμη να επικαιροποιήσει την προσέγγισή της εφόσον και όταν μεταβληθούν οι υποκείμενες παραδοχές.	I	E	M

Σύνδεση Ευρώπης και Ασίας - Δομικά στοιχεία μιας στρατηγικής της ΕΕ, 2018

#	Δράση	Ζήτημα	Είδος 1 Γ/Ε*	Είδος 2 Μ/Δ**
18.1	Η Επιτροπή θα αναπτύξει μέθοδο αξιολόγησης των επιπέδων βιώσιμης συνδεσιμότητας στην Ευρώπη και την Ασία και των οικονομικών επιπτώσεων εντός της ΕΕ και των περιφερειών της.	Ε	Ε	Μ
18.2	Η Επιτροπή θα προωθήσει την ανταλλαγή δεδομένων για τους τελωνειακούς και ψηφιακούς διαδρόμους μεταφορών και την αξιολόγηση των κινδύνων.	Η	Ε	Μ
18.3	Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών με τον Σύνδεσμο Κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN), το Αζερμπαϊτζάν, την Τουρκία και το Κατάρ, και θα υπογράψει διμερείς συμφωνίες ασφάλειας των αερομεταφορών με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας (Κίνα) και την Ιαπωνία.	Γ	Ε	Δ
18.4	Η Επιτροπή θα προωθήσει σε διεθνή φόρα συμφωνίες για την απαλλαγή των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές, ιδίως στον τομέα των αεροπορικών και των θαλάσσιων μεταφορών.	ΣΤ	Ε	Μ
18.5	Η Επιτροπή θα προωθήσει την ψηφιοποίηση και τη διοικητική απλούστευση της εμπορικής ναυτιλίας στην Ασία και τις χώρες της Μαύρης Θάλασσας, καθώς και την υιοθέτηση των κανόνων του Ρότερνταμ.	Ε	Ε	Μ
18.6	Η Επιτροπή θα διερευνήσει το ενδεχόμενο επέκτασης της εντολής του/των συντονιστή/-ών των διαδρόμων ΔΕΔ-Μ της ΕΕ στην περιοχή διέυρυνσης και γειτονίας στο πλαίσιο της προβλεπόμενης αναθεώρησης του κανονισμού για το ΔΕΔ-Μ που πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως το 2023.	Ε	Ε	Μ
18.7	Η Επιτροπή θα εργαστεί με αντικείμενο τα πρότυπα όσον αφορά τη δεοντολογική χρήση των μελλοντικών τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, και θα προωθήσει την πλήρη τήρηση υπεύθυνης κρατικής συμπεριφοράς στο διαδίκτυο.	Α	Ε	Μ
18.8	Η Επιτροπή θα προωθήσει περαιτέρω τα προγράμματα Erasmus και τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie στην Ασία και συναφείς ρυθμίσεις αμοιβαιότητας για να αυξηθούν οι ευκαιρίες ανταλλαγής και κινητικότητας.	Θ	Ε	Μ
18.9	Η Επιτροπή θα εντείνει τη συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων και στην πλατφόρμα συνδεσιμότητας ΕΕ-Κίνας, θα προωθήσει την ψηφιακή οικονομία, την αποδοτική συνδεσιμότητα των μεταφορών και την έξυπνη, βιώσιμη, ασφαλή και προστατευόμενη κινητικότητα, με βάση την επέκταση του δικτύου ΔΕΔ-Μ, και θα προωθήσει ίσους όρους στις επενδύσεις.	Γ	Ε	Δ
18.10	Η Επιτροπή θα υποστηρίξει τη βιώσιμη συνδεσιμότητα στον διάλογο πολιτικής και ανάπτυξης με τρίτες χώρες.	Ε	Γ	Μ
18.11	Η Επιτροπή θα εμβαθύνει τη συνεργασία με τους αρμόδιους οργανισμούς της Ασίας και θα δρομολογήσει προσεγγίσεις περιφερειακής συνδεσιμότητας για την Ασία.	Ε	Γ	Μ
18.12	Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης και τα εθνικά τους μέλη, με σκοπό την αποδοτική και από κοινού ανάπτυξη των απαραίτητων τεχνικών προτύπων, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής στοχευμένης τεχνικής συνδρομής και της τεχνικής συνεργασίας.	Ε	Γ	Μ
18.13	Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με την Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) για την ενοποίηση του νομικού καθεστώτος των σιδηροδρομικών μεταφορών εμπορευμάτων στην ευρασιατική ήπειρο, και με τον Διακυβερνητικό Οργανισμό Διεθνών Σιδηροδρομικών Μεταφορών (OTIF) και την Οργάνωση Συνεργασίας των Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων (OSJD) για να επεκταθεί η εφαρμογή των τεχνικών προδιαγραφών της ΕΕ και των πλαισίων διαχείρισης της ασφάλειας.	Ε	Ε	Μ
18.14	Η Επιτροπή (και κατά περίπτωση, η Ύπατη Εκπρόσωπος) θα διευκολύνει τις επενδύσεις στην ευρασιατική συνδεσιμότητα μέσω των επενδυτικών μηχανισμών και εγγυήσεων, στις οποίες συμμετέχουν ευρωπαϊκές δημόσιες τράπεζες (ΕΤΕπ, ΕΤΑΑ και οι εθνικές τράπεζες και ιδρύματα των κρατών μελών), και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και ισότιμους όρους.	Γ	Γ	Μ
18.15	Η Επιτροπή (και κατά περίπτωση, η Ύπατη Εκπρόσωπος) θα ενισχύσει τη συνεργασία της ΕΕ στον τομέα των επενδύσεων με την Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης και την Ασιατική Τράπεζα Επενδύσεων σε έργα υποδομής.	Ε	Ε	Μ
18.16	Η Επιτροπή (και κατά περίπτωση, η Ύπατη Εκπρόσωπος) θα συστήσει συμβουλευτική ομάδα επιχειρήσεων για την ευρασιατική συνδεσιμότητα.	Ι	Ε	Μ
18.17	Η Επιτροπή (και κατά περίπτωση, η Ύπατη Εκπρόσωπος) θα ασκήσει πίεση για τη βελτίωση της διαφάνειας των δημόσιων συμβάσεων στις ευρασιατικές υποδομές, μεταξύ άλλων και με ευρύτερη προσχώρηση στη συμφωνία του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις και την υιοθέτηση των προτύπων της και θα υποστηρίξει τη δημιουργία ειδικών δικτυακών τόπων για τις δημόσιες συμβάσεις.	Γ	Ε	Μ

ΕΕ-Κίνα – Στρατηγική Προοπτική, 2019

#	Δράση	Ζήτημα	Είδος 1 Γ/Ε*	Είδος 2 Μ/Δ**
19.1	Η ΕΕ θα ενισχύσει τη συνεργασία της με την Κίνα με στόχο την ανάληψη των κοινών ευθυνών και στους τρεις πυλώνες των Ηνωμένων Εθνών - τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ειρήνη και την ασφάλεια, και την ανάπτυξη.	Α	Γ	Δ
19.2	Για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, η ΕΕ καλεί την Κίνα να θέσει ένα ανώτατο όριο στις εκπομπές της πριν από το 2030, σύμφωνα με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού.	ΣΤ	Ε	Δ
19.3	Η ΕΕ θα εμβαθύνει τη συνεργασία με την Κίνα σε θέματα ειρήνης και ασφάλειας, αξιοποιώντας τη θετική συνεργασία στο πλαίσιο του κοινού ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για το Ιράν.	Η	Γ	Δ
19.4	Στο πλαίσιο της διατήρησης του ενδιαφέροντός της για σταθερότητα, βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και χρηστή διακυβέρνηση στις χώρες-εταίρους, η ΕΕ θα εφαρμόσει με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα τις υφιστάμενες διμερείς συμφωνίες και χρηματοδοτικά μέσα και θα συνεργαστεί με την Κίνα ώστε να ακολουθούνται οι ίδιες αρχές μέσω της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ για τη σύνδεση Ευρώπης και Ασίας.	Ε	Ε	Δ
19.5	Προκειμένου να επιτευχθεί μια περισσότερο ισόρροπη και χαρακτηριζόμενη από αμοιβαιότητα οικονομική σχέση, η ΕΕ καλεί την Κίνα να υλοποιήσει τις υφιστάμενες κοινές δεσμεύσεις ΕΕ-Κίνας. Σε αυτές περιλαμβάνονται η μεταρρύθμιση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, ιδίως όσον αφορά τις επιδοτήσεις και τις αναγκαστικές μεταφορές τεχνολογίας, και η σύναψη διμερών συμφωνιών για τις επενδύσεις έως το 2020, για τις γεωγραφικές ενδείξεις εντός σύντομου διαστήματος, καθώς και για την ασφάλεια της αεροπορίας κατά τις προσεχείς εβδομάδες.	Γ	Ε	Δ
19.6	Για την προώθηση της αμοιβαιότητας και του ανοίγματος ευκαιριών σύναψης δημόσιων συμβάσεων στην Κίνα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να εγκρίνουν το διεθνές μέσο για τις δημόσιες συμβάσεις πριν από το τέλος του 2019.	Γ	Ε	Δ
19.7	Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο οι τιμές αλλά και υψηλά επίπεδα εργασιακών και περιβαλλοντικών προτύπων, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει κατευθυντήριες γραμμές έως τα μέσα του 2019 σχετικά με την πρόσβαση ξένων προσφερόντων και αγαθών στην αγορά δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ. Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα προβεί σε επισκόπηση της εφαρμογής του ισχύοντος πλαισίου για τον εντοπισμό ελλείψεων πριν από το τέλος του 2019.	Γ	Ε	Μ
19.8	Για την πλήρη αντιμετώπιση των στρεβλωτικών επιπτώσεων των ιδιοκτησιών ξένων κρατών και της κρατικής χρηματοδότησης στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή θα προσδιορίσει πριν από το τέλος του 2019 πώς θα καλύψει τα υφιστάμενα κενά στο δίκαιο της ΕΕ.	Δ	Ε	Μ
19.9	Για την προστασία από ενδεχόμενες σοβαρές επιπτώσεις στην ασφάλεια των ψηφιακών υποδομών ζωτικής σημασίας απαιτείται μια κοινή προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά την ασφάλεια των δικτύων 5G. Για την εκκίνηση της διαδικασίας αυτής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκδώσει σύσταση μετά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.	Β	Ε	Μ
19.10	Για τον εντοπισμό και την ευαισθητοποίηση ως προς τους κινδύνους ασφάλειας που ενέχουν οι ξένες επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία, τεχνολογίες και υποδομές ζωτικής σημασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την ταχεία, πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων.	Η	Ε	Μ

Υπόμνημα: Για επεξήγηση των χρωμάτων με τα οποία επισημαίνονται οι δράσεις και τα ζητήματα, ανατρέξτε στο [παράρτημα VIII](#).

Ζητήματα:

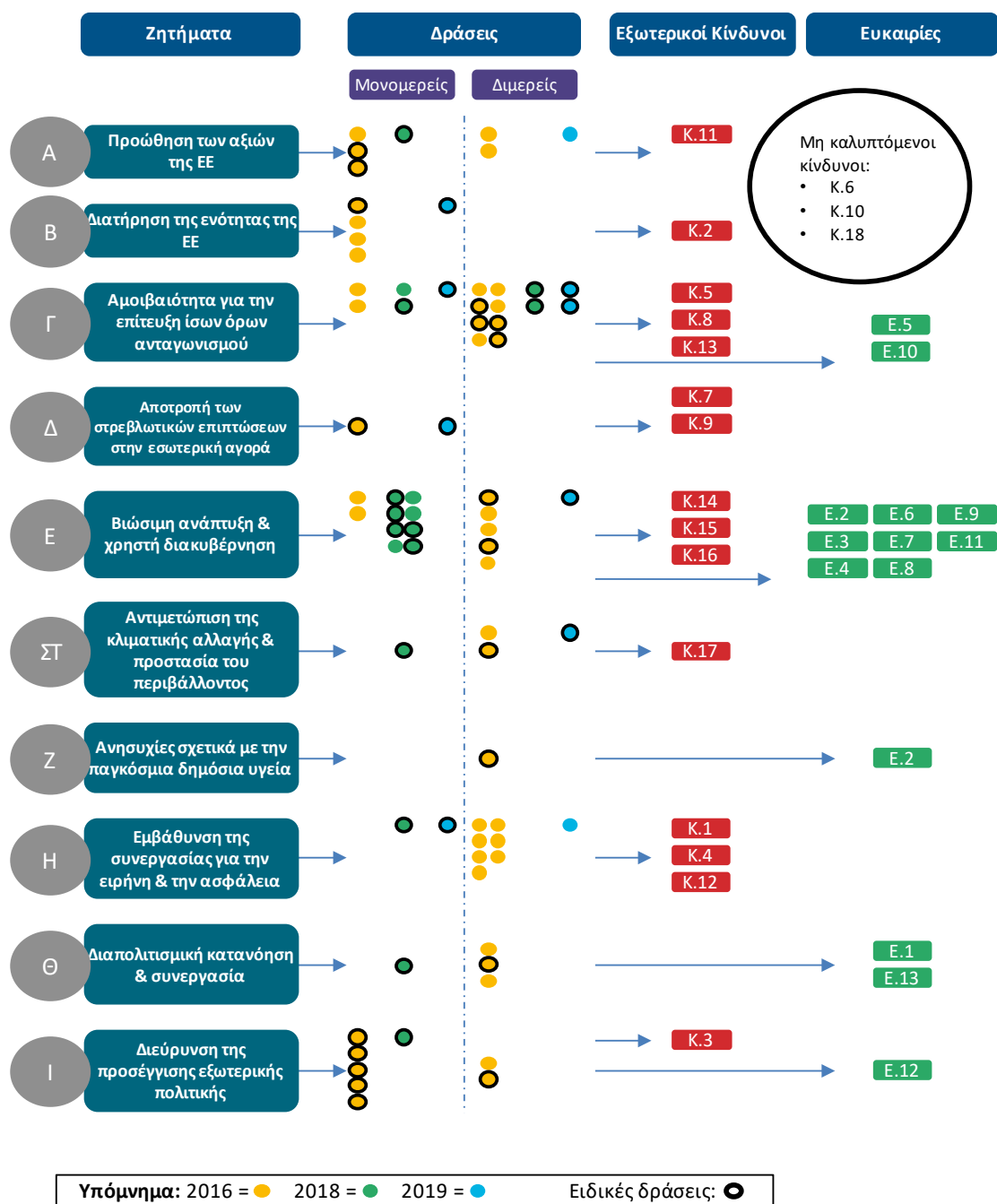
A) Προώθηση των αξιών της ΕΕ και των τριών πυλώνων των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), Β) Διατήρηση της ενότητας της ΕΕ, Γ) Αμοιβαιότητα για την εξισορρόπηση της σχέσης και την επίτευξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού, Δ) Αποτροπή στρεβλωτικών επιπτώσεων στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, Ε) Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και χρηστή διακυβέρνηση, ΣΤ) Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και προστασία του περιβάλλοντος, Ζ) Ανησυχίες σχετικά με την παγκόσμια δημόσια υγεία, Η) Εμβάθυνση της συνεργασίας για την ειρήνη και την ασφάλεια, Θ) Καλλιέργεια της διαπολιτισμικής κατανόησης και προώθηση της συνεργασίας για την καινοτομία και Ι) Διεύρυνση της προσέγγισης εξωτερικής πολιτικής

Είδος 1(*): Γ: Γενική, Ε: Ειδική,

Είδος 2 (**): Μ: Μονομερής, Β: Διμερής, Κ: Κίνα.

Παράρτημα VIII – Τομείς της απόκρισης της ΕΕ στην επενδυτική στρατηγική της Κίνας και ευθυγράμμιση με τους σχετικούς κινδύνους και ευκαιρίες

Γράφημα 15 – Συγκεντρωτική χαρτογράφηση των δράσεων της στρατηγικής ΕΕ-Κίνας

Σημείωση: Κάθε κίνδυνος απεικονίζεται με χρωματιστή τελεία. Η χαρτογραφική ανάλυση καλύπτει μόνο τους εξωτερικούς κινδύνους και όλες τις ευκαιρίες.

Πηγή: Χαρτογραφική ανάλυση του ΕΕΣ.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ			ΔΡΑΣΕΙΣ			Κίνδυνοι	Ευκαιρίες	
Α) Προώθηση των αξιών της ΕΕ μαζί με τους τρεις πυλώνες των Ηνωμένων Εθνών	Μονομερείς δράσεις ΕΕ/Κίνας		Διμερείς δράσεις ΕΕ/Κίνας			Κ.11		
	2016	2018	2019	2016	2018			2019
	16,2	18,7		16,36				19,1
	16,5			16,44				
	16,43							
Β) Διατήρηση της ενότητας της ΕΕ	16,3		19,9			Κ.2		
	16,41							
	16,42							
	16,46							
Γ) Αμοιβαιότητα για την εξισορρόπηση της σχέσης & την επίτευξη ίσων όρων ανταγωνισμού	16,11	18,14	19,7	16,1	18,3	19,5	Κ.5 Κ.8 Κ.13	Ε.5 Ε.10
	16,14	18,17		16,12	18,9	19,6		
				16,13				
				16,16				
			16,17					
			16,19					
			16,20					
			16,34					
Δ) Αποτροπή των στρεβλωτικών επιπτώσεων στην εσωτερική αγορά της ΕΕ	16.15*		19,8				Κ.7 Κ.9	
Ε) Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και χρηστή διακυβέρνηση	16,4	18,1		16,21		19,4	Κ.14 Κ.15 Κ.16	Ε.2 Ε.3 Ε.4 Ε.6 Ε.7 Ε.8 Ε.9 Ε.11
	16,10	18,5		16,22				
		18,6		16,24				
		18,10		16,27				
			18,11					
			18,12					
			18,13					
			18,15					
ΣΤ) Καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και προστασία του περιβάλλοντος		18,4		16,38		19,2	Κ.17	
				16,39				
Ζ) Ανησυχίες σχετικά με την παγκόσμια δημόσια υγεία				16,40				E.2
Η) Εμβάθυνση της συνεργασίας για την ειρήνη & την ασφάλεια		18,2	19,10	16,25		19,3	Κ.1 Κ.4 Κ.12	
				16,26				
				16,28				
				16,29				
			16,30					
			16,31					
			16,35					
Θ) Διαπολιτισμική κατανόηση & συνεργασία		18,8		16,18				Ε.1 Ε.13
				16,23				
				16,45				
Ι) Διεύρυνση της προσέγγισης εξωτερικής πολιτικής	16,6	18,16		16,33			Κ.3	Ε.12
	16,7			16,37				
	16,8							
	16,9							
	16,47							
ΥΠΟΜΝΗΜΑ: Γενικές: XX.X Ειδικές: XX.X Προθεσμίες: XX.X Μονομερείς δράσεις της Κίνας: XX.X (Ειδικές: XX.X*)								

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

ΑΕγχΠ: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

ΑΞΕ: Άμεσες ξένες επενδύσεις

BRI: Πρωτοβουλία «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος»

ΓΔ: Γενική διεύθυνση

ΔΕΔ-Μ: Διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών

ΔΕΣ: Διμερής επενδυτική συμφωνία

ΔΝΤ: Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

ΕΤΑΑ: Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης

ΕΤαΕ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

ΕΥΕΔ: Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης

ΗΠΑ: Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής

ΚΕ: Κρατικές επιχειρήσεις

ΟΕΕ/ΗΕ: Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη

ΟΗΕ: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

ΟΟΣΑ: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

ΠΔΠ: Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

ΠΟΕ: Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου

ΠΟΥ: Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

ΣΔΣ: Συμφωνία περί δημόσιων συμβάσεων

ΤΠΕ: Τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών

ΥΕ/ΑΔ: Υπάτη ή Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (και Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)

ΦΠΑ: Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

ΧΚΑΕ: Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης:

COSO: The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (Επιτροπή επιχορήγησης οργανισμών της Επιτροπής Treadway)

COVID-19: Νόσος από τον κοροναϊό 2019

EPRS: Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

G20: Διεθνές φόρουμ των κυβερνήσεων και των κεντρικών τραπεζών 19 χωρών και της ΕΕ

JRC: Κοινό Κέντρο Ερευνών

MERICS: Ινστιτούτο Κινεζικών Σπουδών Mercator

MIC 2025: Made in China 2025 (στρατηγική):

OSID: Οργάνωση Συνεργασίας των Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων

OTIF: (Διακυβερνητικός) Οργανισμός Διεθνών Σιδηροδρομικών Μεταφορών

Γλωσσάριο:

Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ): Καθιερωμένος τρόπος μέτρησης του πλούτου μιας χώρας με βάση την αξία όλων των παραγόμενων αγαθών και των παρεχόμενων υπηρεσιών στο έδαφός της (κατά κανόνα κατά τη διάρκεια ενός έτους).

Αλυσίδα εφοδιασμού: Το σύστημα οργανισμών, ατόμων, δραστηριοτήτων, πληροφοριών και πόρων που εμπλέκεται στην παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας και στην παροχή τους στον πελάτη.

Άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ): Η άμεση ή έμμεση κατοχή ποσοστού μεγαλύτερου του 10 % των δικαιωμάτων ψήφου σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε μία οικονομία, από επενδυτή που είναι εγκατεστημένος σε άλλη οικονομία.

Βάση δεδομένων του JRC της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ξένη ιδιοκτησία: Βάση δεδομένων της Επιτροπής για τα περιουσιακά στοιχεία εταιρειών υπό τον έλεγχο ξένης ιδιοκτησίας, καθώς και για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται σε βασικούς τομείς από οντότητες εκτός ΕΕ.

Δείκτης για τους κανονιστικούς περιορισμούς ΑΞΕ: Δείκτης του ΟΟΣΑ που μετρά τους περιορισμούς που εφαρμόζει ο ΟΟΣΑ και οι χώρες της G20 επί των άμεσων ξένων επενδύσεων.

Εξασφαλίσεις: Περιουσιακό στοιχείο που παρέχεται ως ασφάλεια στο πλαίσιο της σύναψης δανείου, η οποία καταπίπτει σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής.

Εξοπλισμός 5G: Τεχνολογικό πρότυπο πέμπτης γενιάς για δίκτυα κινητών επικοινωνιών.

Κοινοπραξία: Δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που συνδυάζουν τους πόρους τους για την επίτευξη συγκεκριμένων εμπορικών στόχων, διατηρώντας παράλληλα τις χωριστές τους ταυτότητες.

Κρατικές επιχειρήσεις (ΚΕ): Οργανισμός που εκτελεί επιχειρηματικές δραστηριότητες, επί του οποίου ο έλεγχος ασκείται, σε μεγάλο βαθμό, από το κράτος, μέσω ποσοστού ιδιοκτησίας 100% ή άλλου σημαντικού ποσοστού.

Μηχανισμοί ελέγχου άμεσων ξένων επενδύσεων: Αξιολόγηση της πιθανότητας μια άμεση επένδυση να επηρεάσει δυσμενώς τη χώρα στην οποία πραγματοποιείται.

Μνημόνιο συμφωνίας: Συμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων μερών που προτίθενται να συνεργαστούν σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα, χωρίς να αναλάβουν νομική δέσμευση.

Οικονομικός διάδρομος: Συνδεδεμένα δίκτυα υποδομών σε διεθνές διασυνοριακό επίπεδο για τη διευκόλυνση του εμπορίου και την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης.

Οντότητες ειδικού σκοπού: Νομική οντότητα που συστήνεται για συγκεκριμένους ή/και προσωρινούς στόχους.

Πλαίσιο συνεργασίας 17+1: Φόρουμ συνεργασίας μεταξύ της Κίνας και 17 χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΚΧΑΕ). Στο εν λόγω φόρουμ συμμετέχουν 12 κράτη μέλη της ΕΕ.

Πρωτοβουλία «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος» (BRI): Επενδυτική στρατηγική της Κίνας που δρομολογήθηκε το 2013, η οποία εστιάζει στις υποδομές συνδεσιμότητας, με στόχο την αύξηση της επιρροής της χώρας στο εξωτερικό.

Στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων της Κίνας: Οι τρέχουσες κινεζικές πολιτικές που στηρίζουν και ενθαρρύνουν οικονομικά τις ιδιωτικές εταιρείες και τις κρατικές επιχειρήσεις να πραγματοποιήσουν επενδύσεις στο εξωτερικό.

Συμφωνία περί δημόσιων συμβάσεων (ΣΔΣ): Συμφωνία μεταξύ 19 μελών του ΠΟΕ, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ, για το αμοιβαίο άνοιγμα των αγορών δημόσιων συμβάσεων μεταξύ των συμβαλλομένων.

Χρηματοδοτικό μέσο: Χρηματοδοτική στήριξη υπό τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων, εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού του κινδύνου.

Made in China 2025 (MIC 2025): Βιομηχανική στρατηγική της Κίνας που δρομολογήθηκε το 2015 και εστιάζει σε αγαθά υψηλής προστιθέμενης αξίας για εξαγωγή και για εγχώρια κατανάλωση.

Κλιμάκιο του ΕΕΣ

Η παρούσα επισκόπηση του ΕΕΣ, με τίτλο «Η απόκριση της ΕΕ στη στρατηγική κατευθυνόμενων από το κράτος επενδύσεων της Κίνας» παρέχει μια γενική εικόνα της επενδυτικής στρατηγικής της Κίνας και παρουσιάζει συνολικά τις προκλήσεις που θέτει η εν λόγω στρατηγική για τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα V (Χρηματοδότηση και διοίκηση της ΕΕ), του οποίου προεδρεύει ο Tony Murphy, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του έργου ήταν η Annemie Turtelboom, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενη από τους Florence Fornaroli, προϊσταμένη του ιδιαίτερου γραφείου της, Celil Ishik, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο της, Alberto Gasperoni, ανώτερο διοικητικό στέλεχος και υπεύθυνο έργου, Jussi Bright, Thomas af Hällström, Manja Ernst και Lara Connaughton, ελεγκτές/ελέγκτριες.

Λόγω της πανδημίας της COVID-19 και των αυστηρών συνθηκών περιορισμού, δεν ήταν δυνατή η φωτογράφιση του κλιμακίου ελέγχου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2020.

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) εφαρμόζεται δυνάμει της [απόφασης αριθ. 6-2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση, υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων από τον περαιτέρω χρήστη. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, υποχρεούστε να μεριμνήσετε για την απόκτηση των αναγκαίων δικαιωμάτων. Όταν λαμβάνεται έγκριση, η έγκριση αυτή ακυρώνει την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στην χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων.

Γράφημα 4: © Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), 2018.

Γράφημα 10, χάρτης: © [Συνεισφέροντες του OpenStreetMap](#), με άδεια του Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 license (CC BY-SA).

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση και δεν σας παρέχεται σχετική άδεια.

Η «οικογένεια» των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα europa.eu, παρέχει συνδέσμους προς ιστοτόπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν τους ελέγχει, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ**